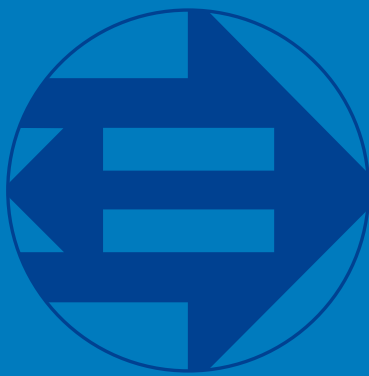
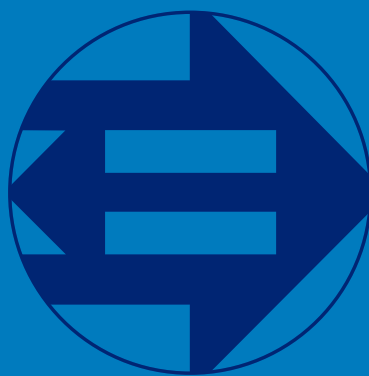
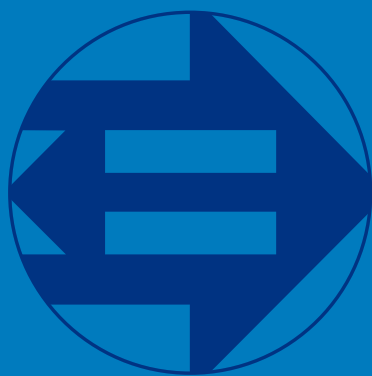

Evropski varuh
človekovih pravic

Letno poročilo
2012

SL

Izjava o poslanstvu Evropski varuh človekovih pravic si prizadeva doseči pravične izide pritožb zoper institucije Evropske unije, spodbuja preglednost in krepi upravno storitveno kulturo. Njegov namen je z dialogom krepiti zaupanje med državljani in Evropsko unijo ter spodbujati najvišje standarde delovanja v institucijah Unije.

Evropski varuh
človekovih pravic
Letno poročilo
2012

Kazalo

Uvod varuha človekovih pravic	4
1 Pritožbe in preiskave	11
1.1 Pristojnosti in postopki varuha človekovih pravic	12
1.2 Pregled pritožb, preučenih v letu 2012	18
1.3 Analiza sproženih preiskav	24
1.4 Ugotovitve preiskav varuha človekovih pravic	29
1.5 Nadvse uspešni primeri, ki predstavljajo najboljšo prakso	36
1.6 Tematska analiza zaključenih preiskav	38
1.7 Posredovanja pritožb in nasveti	56
2 Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi	59
2.1 Odnosi z institucijami, organi, uradi in agencijami EU	60
2.2 Odnosi z varuhi človekovih pravic in podobnimi organi	61
2.3 Odnosi z drugimi zainteresiranimi stranmi	63
2.4 Pravice invalidov	68
3 Viri	71
3.1 Osebe	72
3.2 Proračun	74
3.3 Uporaba virov	75
Kako stopiti v stik z Evropskim varuhom človekovih pravic	76

Uvod varuha človekovih pravic

Z veseljem vam predstavljam *Letno poročilo evropskega varuha človekovih pravic 2012*. V njem boste našli izčrpen opis naših dejavnosti pri obravnavi pritožb, pregled naših prizadevanj za spodbujanje dobrega upravljanja v institucijah, organih, uradih in agencijah Evropske unije ter predstavitev naših dejavnosti za ozaveščanje, katerih namen je zagotoviti, da lahko državljani v celoti uživajo svoje pravice.

Poročilo se začne s tem uvodom, v katerem sem opozoril na najpomembnejše dogodke v instituciji v letu 2012. Poglavje 1 daje celosten pregled dela varuha človekovih pravic pri obravnavi pritožb in opravljanju preiskav, vključuje pa tudi opis njegovih pristojnosti in postopkov. V poglavju 2 so opisani odnosi Evropskega varuha človekovih pravic z drugimi institucijami, organi, uradi in agencijami EU¹, skupnostjo nacionalnih, regionalnih in lokalnih varuhov človekovih pravic v Evropi ter drugimi ključnimi zainteresiranimi stranmi. Vanj je prvič vključen tudi razdelek o pravicah invalidov. V poglavju 3 so na voljo podrobnosti o osebju in proračunu Evropskega varuha človekovih pravic.

Rekordno leto v smislu števila pritožb in preiskav

V letu 2012 so imeli varuh človekovih pravic in člani njegovega osebja obilo dela, saj je bilo začelih in zaključenih rekordno število preiskav. 465 odprtih preiskav pomeni 18-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2011². Število zaključenih preiskav se je v primerjavi s prejšnjim letom povečalo za 23 % in doseglo novo najvišjo vrednost – 390 zaključenih preiskav. Splošneje, institucija varuha človekovih pravic je tako kot v letu 2011 neposredno pomagala več kot 22 000 posameznikom z obravnavo njihovih pritožb (2 442 primerov), odgovori na zahteve za informacije (1 211) ali zagotavljanjem nasvetov prek interaktivnega vodnika na svojem spletišču (19 281).

Uspešnost tega vodnika se odraža tudi v tem, da se je skupno število pritožb, predloženih varuhu človekovih pravic, že četrto leto zapored zmanjšalo. Število pritožb se je zmanjšalo s 3 406 v letu 2008 na 2 442 v letu 2012, glavni razlog za to pa je, da varuh človekovih pravic prejema čedalje manj pritožb iz napačnega razloga. Kadar se posamezniki po pomoč obrnejo na nas, vendar bi se v resnici morali pritožiti drugje, se trudimo, da jim karseda najbolje svetujemo ali pa primer posredujemo naprej. Najpogostejši nasvet, ki ga zagotovijo uslužbenci mojega urada, je navezava stika s katerim od članov evropske mreže varuhov človekovih pravic³. Skoraj 60 % pritožb, obravnavanih v letu 2012, je bilo v pristojnosti katerega od članov mreže. Nekaj več kot polovica teh primerov (30 % vseh pritožb) je bila v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic. Pritožb, ki niso spadale v njegovo pristojnost, je bilo 1 720, kar je najmanj v zadnjih desetih letih.

Ker je bil postopek obravnave teh pritožb, „ki ne spadajo v njegovo pristojnost“, racionaliziran, smo jih lahko v letu 2012 obravnavali veliko hitreje. Vendar so bile preiskave zaradi večjega števila primerov v povprečju zaključene nekoliko pozneje – v enajstih mesecih v letu 2012, v letu 2011 pa v desetih. Kljub temu smo še vedno večino preiskav (69 %) zaključili v enem letu in tako nekoliko izboljšali rezultat iz leta 2010 (66 %). Vse to smo dosegli na podlagi kadrovskega načrta, ki je v letu 2012 zajemal 66 delovnih mest, in z dodeljenimi proračunskimi sredstvi v višini 9 516 500 EUR.

1. Zaradi lažje berljivosti se v tem poročilu izraz „institucija“ uporablja za vse institucije, organe, urade in agencije EU.

2. Kot je bilo pojasnjeno v *Letnem poročilu 2011*, so bili v letu 2011 postopki varuha človekovih pravic spremenjeni, kar je povzročilo odprtje rekordnega števila preiskav v zadevnem letu – 396 odprtih preiskav. Nadaljnje povečanje števila preiskav v letu 2012 je nadaljevanje tega trenda.

3. Mrežo zdaj sestavlja 99 uradov v 35 evropskih državah. Vključuje nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic ter podobne organe iz držav članic Evropske unije, držav kandidatk za članstvo v EU, drugih držav v Evropskem gospodarskem prostoru in/ali schengenskem območju ter evropskega varuha človekovih pravic in Odbor Evropskega parlamenta za peticije.

Uvod varuha človekovih pravic

Leto, v katerem smo imeli obilo dela z nadzorom uprave EU

Tako kot v preteklih letih je tudi v letu 2012 večina preiskav, ki jih je sprožil varuh človekovih pravic, zadevala Evropsko komisijo (245 preiskav oz. 53 % vseh preiskav). Glede na to, da je Komisija osrednja institucija EU, ki sprejema odločitve z neposrednim vplivom na državljane, je logično, da je glavni predmet pritožb državljanov. Na Evropski urad za izbor osebja (EPSO), katerega odločitve vplivajo na državljane, ki želijo delati v upravi EU, se je nanašalo 78 preiskav (17 %). To pomeni ne le dvakrat večje število preiskav v primerjavi s prejšnjim letom (42 preiskav), temveč z obžalovanjem ugotavljam, da odziv urada EPSO na nekatera od vprašanj, ki so bila izpostavljena v letu 2012, zbuja skrb.

24 preiskav, začeti v letu 2012 (5 %), je zadevalo Evropski parlament, 14 se jih je nanašalo na Evropsko službo za zunanje delovanje (3 %), sedem pa na Evropsko investicijsko banko (1,5 %). Nadaljnjih 97 preiskav (21 % vseh preiskav) se je nanašalo na druge institucije, organe, urade in agencije EU, od tega 58 na agencije EU. Nadaljeval sem program obiskov agencij in med letom opravil skupaj osem obiskov.

Kot vsako leto sem tudi v tem letnem poročilu izbral nadvse uspešne primere, ki bi morali biti za zgled, kako se odzvati na vprašanja, ki jih izpostavi varuh človekovih pravic. Šest od letošnjih desetih nadvse uspešnih primerov zadeva Komisijo, po en primer pa se nanaša na Evropski svet, Svet EU, Evropsko centralno banko in Evropsko agencijo za zdravila. Šest primerov se nanaša na preglednost, eden pa na Listino

EU o temeljnih pravicah. Vključeni so tudi primeri v zvezi z zaposlovanjem, spoštovanjem državljanov in odškodnino.

Te primere je mogoče najti v razdelku 1.5 tega poročila. Tematska analiza v nadaljevanju navaja najpomembnejše pravne in dejanske ugotovitve, ki jih vsebujejo odločitve varuha človekovih pravic v letu 2012, s katerimi so bile zaključene preiskave. Glavne teme te tematske analize so: (i) odprtost, dostop javnosti in osebni podatki (22 % vseh zaključenih preiskav); (ii) Komisija kot varuhinja Pogodb (22 %); (iii) dodelitev javnih naročil in nepovratnih sredstev (7 %); (iv) izvajanje pogodb (4 %); (v) javna uprava in Kadrovski predpisi (17 %); (vi) natečaji in izbirni postopki (21 %) ter (vii) institucionalne in politične zadeve ter drugo (12 %). Omembe vredno je, da je število preiskav, ki se nanašajo na Komisijo kot varuhinjo pogodb, prvič enako številu preiskav, ki zadevajo preglednost. Glede na pomembno vlogo varuha človekovih pravic na tem področju je obžalovanja vredno, da novo Sporočilo Komisije o odnosih s pritožniki v zvezi s kršitvami prava EU – v nasprotju s prejšnjim – ni naslovljeno na varuha človekovih pravic. O tej zadevi sem junija 2012 pisal generalni sekretarki Komisije.

Varuh človekovih pravic je v letu 2012 zaključil 390 preiskav, od katerih jih je deset sprožil na lastno pobudo. Ugotovil sem nepravilnosti v 56 primerih (povečanje s 47 v letu 2011) in dosegel pozitiven izid za pritožnika v devetih od teh primerov (v primerjavi s 13 v letu 2011), tako da sem sestavil osnutke priporočil, ki so bili sprejeti. Varuh človekovih pravic je dal kritično oceno v 47 primerih v letu 2012, kar je za dvanajst primerov več kot v letu 2011. Tudi to zbuja skrb, zato bom

tesno spremljal nadaljnje ukrepe institucij v zvezi s temi pripombami v svoji letni študiji o nadaljnjem ukrepanju v zvezi s kritičnimi ocenami in dodatnimi pripombami. V zvezi s tem sem v letu 2012 predložil dodatne pripombe v 30 primerih, da bi izboljšal kakovost uprave.

Število primerov, ki jih je institucija rešila, ali primerov z dogovorjeno sporazumno rešitvijo se je rahlo zmanjšalo na 80 (v primerjavi s 84 v letu 2011). V 197 primerih (v primerjavi s 128 v letu 2011) je varuh človekovih pravic menil, da nadaljnja preiskava ni utemeljena. Številni od teh primerov so bili posledica sprememb poenostavljenega postopka, ki ga je varuh človekovih pravic uvedel v letu 2011. Nepravilnosti niso bile ugotovljene v 76 primerih (v primerjavi s 64 v letu 2011).

Pozitivno leto v smislu vpliva varuha človekovih pravic

Leta 2012 lahko prvič postrežemo s konkretnim odgovorom na vprašanje: „Kako uspešen je Evropski varuh človekovih pravic?“ V dveh publikacijah, pripravljenih lani – nadaljnji študiji o kritičnih ocenah in dodatnih pripombah ter novem poročilu o skladnosti – je bilo ugotovljeno, da v štirih od petih primerov (82 %) institucije EU ravnajo v skladu s predlogi varuha človekovih pravic. Z drugimi besedami, institucije so v 120 primerih, v katerih je bil varuh človekovih pravic pozvan, naj poda pripombe in izda priporočila v zvezi s primeri, zaključenimi v letu 2011, predložile 98 pozitivnih odgovorov v letu 2011 ali letu 2012. Nadaljnja študija in poročilo o skladnosti, ki zajemata primere, zaključene v letu 2012, bosta

odslej združena za zagotovitev celovitega pregleda, koliko institucije EU ravnajo v skladu s predlogi varuha človekovih pravic. Naš cilj je, da bi to novo združeno poročilo objavili novembra vsako leto.

Povratne informacije o nadaljnji študiji, ki smo jih lani prejeli od predsednika Evropskega sveta Hermana Van Rompuya, so me še dodatno prepričale o pomenu tega početja, in še pomembneje, o potrebi po nadaljnjem prizadevnem delu za državljane. Predsednik Van Rompuy je zapisal:

„To delo je še eden od bistvenih elementov za utrditev zaupanja javnosti, da ima naša Unija notranje zavore in ravnovesja. Pomembno je, da tudi večina državljanov, ki ne potrebujejo pomoči varuha človekovih pravic, ve, da so takšna varovala na voljo in se dejavno uporabljajo.“

Seveda si bomo še naprej prizadevali za spodbujanje najvišjih standardov delovanja v institucijah, kot je opredeljeno v varuhovi izjavi o poslanstvu. Varuh človekovih pravic je ob upoštevanju tega cilja leta 2012 objavil pet načel javne uprave v vseh uradnih jezikih EU, v skladu s katerimi morajo ravnati javni uslužbenci EU. Teh pet načel javne uprave je: zavezanost Evropski uniji in njenim državljanom, integriteta, objektivnost, spoštovanje drugih in preglednost. Načela, ki upoštevajo najboljšo prakso v državah članicah, so bila oblikovana po začetnem posvetovanju z evropsko mrežo varuhov človekovih pravic. Organizirano je bilo tudi javno posvetovanje o prvem osnutku načel. Varuh človekovih pravic je po objavi teh načel za svoj urad pripravil smernice o etiki in deontologiji.

Uvod varuha človekovih pravic

Najpomembnejši dogodek evropskega varuha človekovih pravic za obveščanje v letu 2012 je bil seminar z naslovom „Evropa v krizi: kako pridobiti zaupanje državljanov“. José Manuel Barroso, predsednik Evropske komisije, je bil eden od glavnih govornikov na tej prireditvi.

Uspešno leto v smislu vzpostavljanja stikov z državljani

Na ta načela sem opozoril, ko sem se marca srečal z generalnimi direktorji Komisije, pri čemer sem zlasti poudaril, da lahko ta načela pripomorejo k vzpostavljanju večjega zaupanja med državljani in institucijami v času, ko se EU spopada z resno krizo. Na naši največji prireditvi za zainteresirane strani doslej so lahko državljani s predsedniki Parlamenta, Komisije in Sveta EU razpravljali o temi „Evropa v krizi: kako pridobiti zaupanje državljanov“. Namen te prireditve je bil preučiti konkretne ukrepe, ki jih lahko evropske

in nacionalne institucije sprejmejo za pridobitev zaupanja državljanov, to je ukrepe, ki upoštevajo vodilno načelo varuhove izjave o poslanstvu, to je z dialogom krepiti zaupanje med državljani in Evropsko unijo. Interaktivna narava prireditve je publiki, ki je ni bilo v dvorani, omogočila spremljanje razprave v živo prek spleta ter predložitve vprašanj in pripomb prek Twitterja. Prispevki državljanov so bili objavljeni na „zaslonu s tviti“ v seminarski dvorani, zato so se lahko govorniki odzivali nanje. Z letošnjo objavo videoposnetka na našem spletišču in kanalu YouTube dokazujemo odločenost, da na zanimiv in inovativen način vzpostavljamo stike z državljani.

Varuh človekovih pravic je 28. septembra v sodelovanju s pritožbenim mehanizmom EIB gostil seminar z naslovom „Mednarodni dan pravice vedeti – Preglednost in odgovornost v mednarodnih razvojnih bankah“.

Osmi regionalni seminar evropske mreže varuhov človekovih pravic je potekal v Bruslju med 14. in 16. oktobrom 2012.

Še en pomemben dogodek na letnem koledarju tematskih prireditev varuha človekovih pravic je mednarodni dan pravice vedeti, ki poteka 28. septembra vsako leto. Varuh človekovih pravic je leta 2012 v sodelovanju s pritožbenim mehanizmom Evropske investicijske banke (EIB) gostil seminar z naslovom „Preglednost in odgovornost v mednarodnih razvojnih bankah“. Ta prireditev je bila organizirana po devetem letnem srečanju neodvisnih mehanizmov odgovornosti (IAM), ki je potekalo od 25. do 27. septembra 2012 in so ga skupaj organizirali varuh človekovih pravic, Evropska investicijska banka in Univerza v Luksemburgu.

Varuh človekovih pravic je sodeloval pri organizaciji treh drugih prireditev, ki so bile osrednjega pomena za institucijo. Prvič, skupaj z Raziskovalno mrežo o upravnem pravu EU (*Research Network on EU Administrative Law – ReNEUAL*) je marca v Bruslju organiziral konferenco, na kateri se je razpravljalo o možnosti sprejetja evropskega zakona o upravnem postopku, to je splošnega nabora pravil za upravne postopke za institucije, organe, urade in agencije EU. Udeleženci

so obravnavali tudi mogočo vsebino takšnega zakona v zvezi z oblikovanjem predpisov, odločanjem o edinem primeru, javnimi naročili in informacijskimi mrežami. Drugič, varuh človekovih pravic je bil soorganizator osmega regionalnega seminarja evropske mreže varuhov človekovih pravic oktobra 2012 v Bruslju, ki je potekal v flamskem parlamentu in parlamentu francoske skupnosti v Belgiji. Nazadnje, junija je bil v Strasbourgu organiziran osmi seminar za zvezo evropske mreže varuhov človekovih pravic. Na sklepnih srečanjih seminarja je bila glavna pozornost namenjena vlogi varuhov človekovih pravic pri varstvu in spodbujanju temeljnih pravic.

Uvod varuha človekovih pravic

Leto dosežkov za našo institucijo

V zvezi s temeljnimi pravicami je varuh človekovih pravic v letu 2012 posebno pozornost namenjal vključevanju invalidov. Osrednja vloga varuha človekovih pravic na področju pravic invalidnih oseb je bila priznana, ko je Svet oktobra podprl vzpostavitev okvira na ravni EU v skladu s Konvencijo ZN o pravicah invalidov. Varuh človekovih pravic bo v sodelovanju s parlamentarnim Odborom za peticije, Evropsko komisijo, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice in Evropskim invalidskim forumom varoval, spodbujal in spremljal izvajanje te konvencije. Ta konvencija je prva pogodba o človekovih pravicah, ki jo je EU kdaj koli ratificirala. Za varuha človekovih pravic je nadvse pomembno, da Unija izpolni obljube, ki jih je s podpisom in ratifikacijo zadevne konvencije dala državljanom.

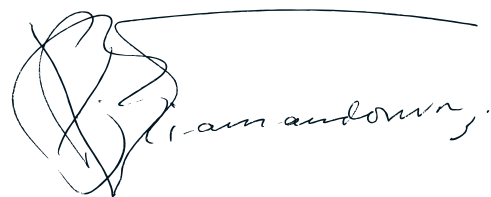
Da bi kar najboljše izkoristili obstoječe vire, je varuh človekovih pravic sodeloval v projektu, ki ga je v letu 2012 vodila Evropska fundacija za upravljanje kakovosti (*European Foundation for Quality Management – EFQM*). S samim postopkom in izidi smo bili nadvse zadovoljni. Ker je institucija varuha človekovih pravic uspešno dokončala tri opredeljene prednostne naloge za izboljšanje kakovosti, jo fundacija EFQM zdaj priznava za institucijo, ki je „zavezana odličnosti“. Zadevni trije projekti so se nanašali na (i) racionalizacijo obravnave pritožb, ki niso v pristojnosti varuha, (ii) opredelitev in pojasnitev odgovornosti vodij enot, direktorjev in generalnega sekretarja ter (iii) oblikovanje preprostega

mehanizma za povratne informacije za pritožnike v obliki spletne ankete o zadovoljstvu uporabnikov. Varuh človekovih pravic je med letom opravil tudi raziskavo o strategiji in vodenju, v okviru katere je zunanje in notranje zainteresirane strani pozval, naj ocenijo uspešnost institucije.

Cilji za leto, ki je pred nami

Vse zgoraj navedene dejavnosti pomenijo, da smo ob koncu leta 2012 na dobri poti k izpolnitvi obljub, zapisanih v strategiji varuha človekovih pravic za obdobje 2009-2014⁴. Ker je eden od splošnih ciljev strategije zagotavljati, da evropski državljani v celoti uživajo svoje pravice, se veselimo, da si bomo za njegovo izpolnitev v letu 2013, ki je evropsko leto državljanov, prizadevali z novo energijo in navdušenjem.

Strasbourg, 11. februarja 2013

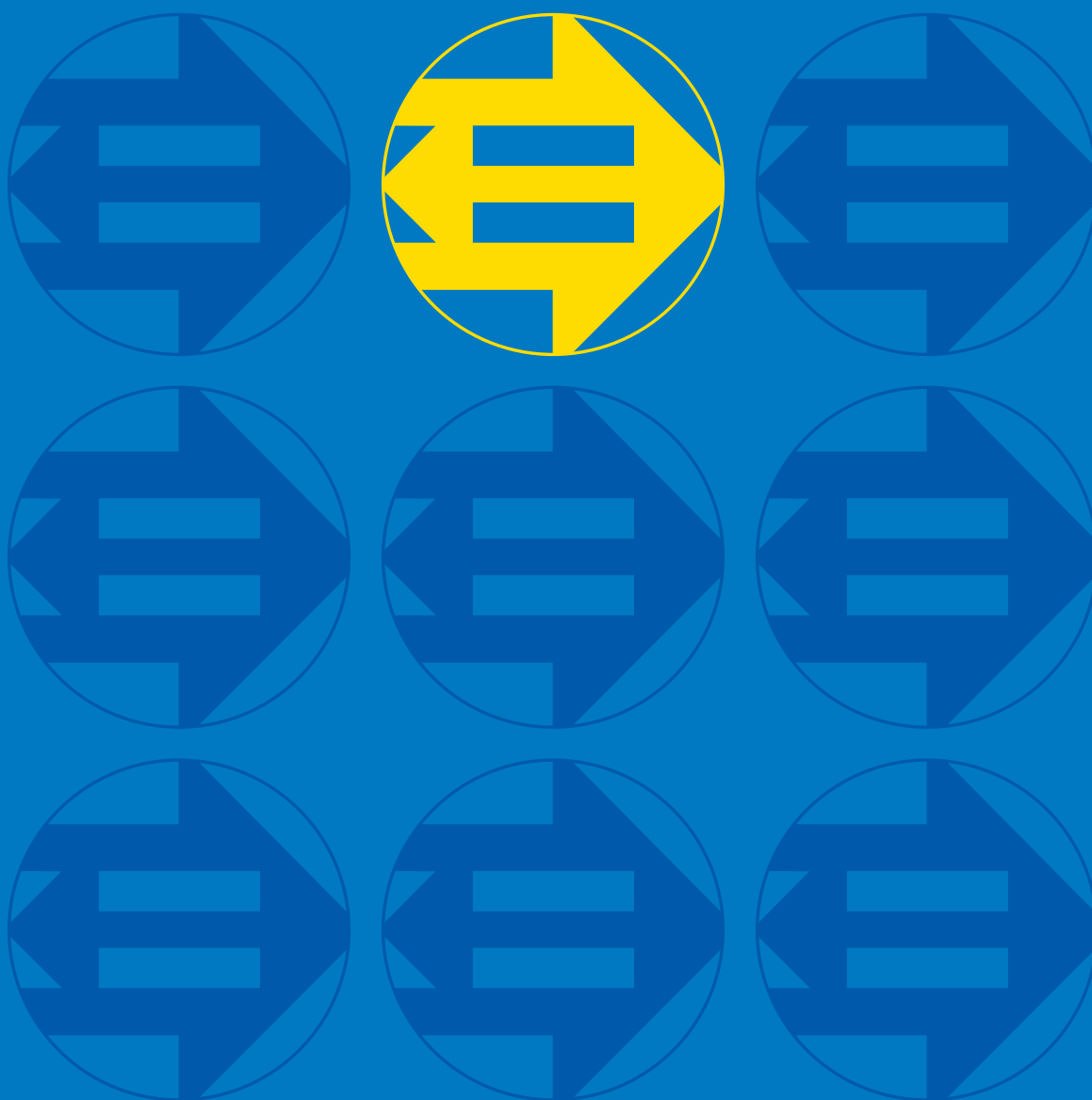

P. Nikiforos Diamandouros

4. Strateški dokument je na voljo v 23 jezikih na spletišču varuha človekovih pravic:
<http://www.ombudsman.europa.eu/resources/strategy.faces>

1 Pritožbe in preiskave

V prvem poglavju so obrazloženi pristojnosti in postopki varuha človekovih pravic, podana pa sta tudi pregled pritožb, ki so bile obravnavane v letu 2012, in podrobna analiza končanih preiskav. Poseben razdelek je namenjen nadvse uspešnim primerom, poglavje pa vsebuje tudi tematsko predstavitev. Končuje se s pregledom primerov, predanih drugim organom za reševanje pritožb.

Pritožbe in preiskave

1.1 Pristojnosti in postopki varuha človekovih pravic

Vloga evropskega varuha človekovih pravic

Varuh človekovih pravic se s primeri morebitne nepravilnosti seznanja predvsem iz pritožb, čeprav opravlja preiskave tudi na lastno pobudo.

Urad evropskega varuha človekovih pravic je bil ustanovljen z Maastrichtsko pogodbo v okviru pravic iz državljanstva Evropske unije. Člen 24 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zagotavlja pravico do pritožbe pri Evropskem varuhu človekovih pravic kot eno od pravic državljanstva Unije. Ta pravica je vključena tudi v Listino EU o temeljnih pravicah (člen 43). Varuh človekovih pravic se s primeri morebitne nepravilnosti seznanja predvsem iz pritožb, čeprav opravlja preiskave tudi na lastno pobudo.

Člen 228 Pogodbe PDEU ter Statut evropskega varuha človekovih pravic¹ in izvedbene določbe, ki jih je varuh človekovih pravic sprejel v skladu s členom 14 statuta², urejajo delovanje varuha človekovih pravic. Statut in izvedbene določbe so na voljo na spletišču Evropskega varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>) ter tudi v tiskani obliki pri uradu evropskega varuha človekovih pravic.

Pristojnosti varuha človekovih pravic

Varuh človekovih pravic je s členom 228 PDEU pooblaščen za sprejemanje pritožb o nepravilnostih pri delu institucij, organov, uradov in agencij Unije, razen Sodišča Evropskih skupnosti pri opravljanju njegove pravosodne funkcije.

Institucije, organi, uradi in agencije Unije

Institucije EU so naštet v členu 13 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Opredelitve ali veljavnega seznama organov, uradov in agencij Unije ni. Izraz vključuje organe, ustanovljene s Pogodbama, kot je Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO), ter organe, ustanovljene z zakonodajo, kot je Evropski bančni organ (EBA). Lizbonska pogodba je razširila pristojnosti varuha človekovih pravic, tako da vključuje preiskave domnevnih nepravilnosti v okviru skupne zunanje in varnostne politike, vključno s skupno varnostno in obrambno politiko.

Pritožbe zoper javne organe držav članic niso v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic, tudi če se nanašajo na zadeve s področja zakonodaje EU. Veliko takih pritožb je v pristojnosti nacionalnih in regionalnih varuhov iz evropske mreže varuhov človekovih pravic (glej razdelek 1.7 spodaj).

Pritožbe zoper javne organe držav članic niso v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic, tudi če se nanašajo na zadeve s področja zakonodaje EU.

1. Evropski parlament je junija 2008 sprejel sklep o spremembi Statuta Evropskega varuha človekovih pravic, ki je začel veljati 31. julija 2008 (Sklep Evropskega parlamenta 2008/587 z dne 18. junija 2008 o spremembi Sklepa 94/262 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje funkcije varuha človekovih pravic; UL L 189, str. 25).

2. Varuh človekovih pravic je 3. decembra 2008 spremenil svoje izvedbene določbe, tako da so v njih upoštevane spremembe statuta iz junija 2008 in izkušnje, pridobljene od leta 2004, ko so bile določbe nazadnje spremenjene. Nove izvedbene določbe so začele veljati 1. januarja 2009.

Nepravilnosti

Varuh človekovih pravic je v odgovor na poziv Evropskega parlamenta, naj jasno opredeli nepravilnosti, podal naslednje, kar je Parlament pozdravil v resoluciji, s katero se je strinjala tudi Komisija:

„Nepravilnosti se pojavijo, kadar javni organ ne ukrepa v skladu s pravilom ali načelom, ki ga zavezuje.“

Treba je opozoriti, da prej omenjena opredelitev ne omejuje nepravilnosti na primere, v katerih je pravilo ali načelo, ki je bilo kršeno, pravno zavezujoče. Načela dobrega upravljanja presegajo zakonske okvire ter od institucij EU zahtevajo ne le spoštovanje zakonskih obveznosti, ampak tudi vestnost pri delu ter ustrezno ravnanje s posamezniki in polno spoštovanje njihovih pravic. Medtem ko nezakonitost v primerih,

Varuh človekovih pravic je „nepravilnost“ opredelil na način, ki zahteva spoštovanje pravne države, načel dobrega upravljanja in temeljnih pravic.

Varuh človekovih pravic je „nepravilnost“ opredelil na način, ki zahteva spoštovanje pravne države, načel dobrega upravljanja in temeljnih pravic. Listina o temeljnih pravicah vključuje pravico do dobrega upravljanja kot temeljno pravico državljanstva Unije (člen 41).

Evropski parlament je 6. septembra 2001 potrdil Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev, ki ga morajo institucije EU, njihove uprave in njihovi uradniki spoštovati v stikih z javnostmi. V kodeksu so upoštevana načela evropskega upravnega prava iz sodne prakse evropskih sodišč, delo pa se zgleduje po nacionalnem pravu držav članic. Varuh človekovih pravic bo novo različico kodeksa objavil v začetku leta 2013.

ki so v pristojnosti varuha človekovih pravic, nujno pomeni nepravilnost, pa nepravilnost sama po sebi ne pomeni nezakonitosti. Ugotovitev varuha človekovih pravic o nepravilnosti zato sama po sebi ne pomeni nezakonitega ravnanja, ki bi ga bilo mogoče sodno kaznovati.³

Vendar ima pojem nepravilnost omejen obseg. Na primer, varuh človekovih pravic je vedno menil, da politično delovanje Evropskega parlamenta ne more sprožiti vprašanja glede morebitnih nepravilnosti. Pritožbe zoper odločitve odborov Parlamenta, kot je Odbor za peticije, zato niso v pristojnosti varuha človekovih pravic.

³ Glej v zvezi s tem sodbi Splošnega sodišča z dne 28. oktobra 2004 v združenih zadevah *Herrera zoper Komisijo* (T-219/02 in T-337/02, ZDl., str. SC I-A-319 in II-1407, točka 101) in z dne 4. oktobra 2006 v zadevi *Hans-Martin Tillack zoper Komisijo* (T-193/04 R, ZDl., str. II-3995, točka 128).

Pritožbe in preiskave

Dopustnost in razlogi za preiskave

Preden lahko varuh človekovih pravic začne preiskavo, mora pritožba izpolnjevati dodatna merila dopustnosti. Ta merila, opredeljena v ustreznih členih statuta, določajo:

1. da morata biti razvidna avtor in predmet pritožbe (člen 2(3));
2. da varuh človekovih pravic ne sme posredovati v primerih pred sodišči ali dvomiti o pravilnosti odločitev sodišč (člen 1(3));
3. da je treba pritožbo vložiti v dveh letih od datuma, ko se je pritožnik seznanil z dejstvi, na katerih pritožba temelji (člen 2(4));
4. da so morala biti pred pritožbo že uporabljena ustrezna pravna sredstva zoper zadevno institucijo ali organ (člen 2(4));
5. da je treba pred vložitvijo pritožb pri varuhu človekovih pravic v zvezi z delovnimi razmerji med institucijami in organi na eni strani ter njihovimi uradniki in drugimi uslužbenci na drugi strani izkoristiti možnosti za vložitev notranjih upravnih vlog in pritožb (člen 2(8)).

V členu 228 PDEU je določeno, da varuh človekovih pravic „opravlja [...] poizvedbe, ki so po njegovem mnenju utemeljene“. V letu 2011 se je varuh človekovih pravic odločil, da je treba primere, v katerih pritožniku zagotovi priložnost za predložitev dodatnih podatkov, pojasnil, podpornih dokumentov ali dodatnih utemeljitev, ki podpirajo njegov primer, šteti za preiskave (pojasnitvene preiskave). Kadar varuh človekovih pravic še naprej meni, da podatki, ki jih je predložil pritožnik, niso zadostni ali prepričljivi, lahko preiskavo zaključi z ugotovitvijo, da „ni bilo nobene nepravilnosti“ ali da „nadaljnja preiskava ni upravičena“. Kadar pa, po drugi strani, podatki ali pojasnila, ki jih predloži pritožnik, pokažejo, da je koristno zadevno institucijo zaprositi za mnenje, bo varuh človekovih pravic to storil.

Zaradi te spremembe razvrstitve postopka je delež dopustnih primerov, pri katerih je varuh človekovih pravic sklenil, da ni razlogov za začetek preiskave, padel s 40 % v letu 2010 in 24 % v letu 2011 na le 12 % v letu 2012. Ti primeri „ni razloga“ so bili večinoma omejeni na primere, ki so jih že obravnavali drugi organi ali pri katerih pritožnik ni predložil dokazil, ki bi podprla njegovo pritožbo. Posledično se je število preiskav, ki jih je sprožil varuh človekovih pravic, povečalo s 396 v letu 2011 na 465 v letu 2012.

V členu 228 PDEU je določeno, da varuh človekovih pravic „opravlja [...] poizvedbe, ki so po njegovem mnenju utemeljene“.

Pritožbe in preiskave na lastno pobudo

S členom 228 PDEU je varuh človekovih pravic pooblaščen za sprejemanje pritožb državljanov Unije ali fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali registriranim sedežem v eni od držav članic Unije. Sproži pa lahko tudi preiskave na lastno pobudo. To možnost lahko uporabi za preiskavo primera morebitne nepravilnosti, na katerega ga opozori oseba, ki nima pravice vložiti pritožbe. Njegova praksa v takih primerih je, da zadevni osebi med preiskavo omogoči enake postopkovne možnosti, kot če bi zadevo obravnaval kot pritožbo. Varuh človekovih pravic je v letu 2012 sprožil dve taki preiskavi na lastno pobudo.

v zvezi z izidom izbirnih postopkov, ki jih organizira Evropska agencija za varnost omrežij in informacij (ENISA). Primer **OI/2/2012/VL** se je nanašal na dejstvo, da sporočilo Komisije iz leta 2002 o odnosih s pritožniki v zvezi s kršitvami prava Skupnosti ni bilo dano na voljo v vseh uradnih jezikih EU. Nazadnje, v primeru **OI/5/2012/BEH-MHZ** se je preučevalo, kako Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (Frontex) izvaja obveznosti v zvezi s temeljnimi pravicami. Ta preiskava je vključevala tudi javno posvetovanje.

Nadaljnjih osem preiskav na lastno pobudo je bilo v letu 2012 sproženih v zvezi z varuhovim programom obiskov

Varuh človekovih pravic pa lahko sprožitev preiskave na lastno pobudo uporabi tudi za reševanje domnevnih sistemskih težav v institucijah. To je v letu 2012 naredil petkrat.

Varuh človekovih pravic pa lahko sprožitev preiskave na lastno pobudo uporabi tudi za reševanje domnevnih sistemskih težav v institucijah. To je v letu 2012 naredil petkrat. Primera **OI/1/2012/MHZ** in **OI/6/2012/MHZ** sta zadevala Evropski urad za izbor osebja (EPSO). Prvi se je nanašal na fazo, v kateri izbirne komisije na javnih natečajih preverjajo dokazila kandidatov, drugi pa na informacije, ki se zagotavljajo v razpisih za prijavo interesa glede pravnih sredstev, ki so na voljo kandidatom. Podobno, v primeru **OI/3/2012/CK** so se obravnavale informacije, posredovane kandidatom

agencij EU.⁴ Nanašale so se na Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop), Evropsko fundacijo za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound), Urad za evropsko pravosodno sodelovanje (Eurojust), Evropski policijski urad (Europol), Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB), agencijo ENISA, Evropsko agencijo za kemikalije (ECHA) in agencijo Frontex. Namen teh obiskov je spodbujanje dobrega upravljanja in razširjanje najboljših praks. Celovite informacije o teh preiskavah je mogoče najti na spletnem naslovu: <http://www.ombudsman.europa.eu/activities/visits.faces>

⁴. Izčrpna pojasnitev postopka, ki je podlaga teh obiskov, je na voljo v *Letnem poročilu 2011*.

Pritožbe in preiskave

Postopki varuha človekovih pravic

Pisni in poenostavljeni postopki preiskav

Vse pritožbe, ki jih prejme varuh človekovih pravic, se evidentirajo in po navadi potrdijo v enem tednu po prejemu. Pritožnik je v potrdilnem pismu obveščen o postopku, ki ga je treba upoštevati, navedeni pa so tudi referenčna številka ter ime in telefonska številka osebe, ki obravnava pritožbo. Potrdilno pismo vključuje tudi informacije o varstvu osebnih podatkov pritožnika.

Pritožba se nato preuči, da se ugotovi, ali je v pristojnosti varuha človekovih pravic. Da bi varuh človekovih pravic čim hitreje obvestil pritožnika, kadar ne more obravnavati njegove pritožbe, se je v letu 2011 odločil za racionalizacijo obravnave pritožb, ki niso v njegovi pristojnosti. Te pritožbe zdaj obravnava registratura urada, ki pritožnikom pojasni, zakaj določena pritožba ni v pristojnosti varuha, in po možnosti primer posreduje pristojnemu organu ali pritožniku svetuje, kam naj se obrne. Pritožniki lahko varuha človekovih pravic na podlagi utemeljene zahteve pozovejo, naj preuči odločitev, da pritožba ni v njegovi pristojnosti.

Ta novi postopek za obravnavo takšnih pritožb je bistveno skrajšal čas, potreben za predložitev odgovora pritožnikom v primerih, ki niso v pristojnosti varuha človekovih pravic.

Če pritožba spada na področje pristojnosti varuha človekovih pravic, bo preučil, ali izpolnjuje ustrezne pogoje glede dopustnosti. Nato se bo običajno v enem mesecu odločil, ali bo začel preiskavo. Če preiskava ni sprožena, je pritožnik obveščen o razlogih.

Če varuh človekovih pravic meni, da je potrebna preiskava, ima na voljo več možnosti.

- Če meni, da od pritožnika potrebuje dodatne informacije, ga lahko pozove, naj mu predloži pojasnila. Varuh človekovih pravic se lahko nato na podlagi pojasnil odloči, da primer zaključi, če pa ugotovi, da bi morala zadevna institucija pojasniti svoje stališče, jo lahko pozove k predložitvi mnenja.
- Varuh človekovih pravic se lahko odloči tudi za inšpekcijski pregled dokumentov spisa institucije (glej spodaj), da bi ugotovil, ali je institucijo treba zaprositi za mnenje.
- Namesto da bi varuh človekovih pravic začel pisno preiskavo o morebitnih nepravilnostih in da bi hitro rešil zadevno težavo, lahko naveže neformalni stik z institucijo, da bi poskusil najti hitro rešitev. To se pogosto zgodi v primerih, če se pritožba nanaša na to, da institucija ni predložila odgovora ali da je predložila neustrezen odgovor. Varuh človekovih pravic je v letu 2012 rešil 53 primerov, ko mu je s posredovanjem uspelo dobiti hiter odgovor na neodgovorjene ali neustrezno odgovorjene dopise.⁵

Ta novi postopek za obravnavo takšnih pritožb je bistveno skrajšal čas, potreben za predložitev odgovora pritožnikom v primerih, ki niso v pristojnosti varuha človekovih pravic.

5. Kot je pojasnjeno v *Letnem poročilu 2011*, je bil v zvezi s tem postopek varuha človekovih pravic v letu 2011 spremenjen, da se pritožnikom omogoči predložitev pripomb na odgovor zadevne institucije. Posledice novega pristopa, ki vplivajo na statistične podatke, se kažejo v manjšem številu primerov, ki jih varuh človekovih pravic zaključi kot primere, ki jih je rešila institucija, hkrati pa se je povečalo število primerov, pri katerih niso bile ugotovljene nepravilnosti ali pri katerih nadaljnja preiskava ni upravičena.

Varuh človekovih pravic med preiskavo obvesti pritožnika o vsakem novem koraku. Ko se odloči, da bo preiskavo zaključil, pritožnika obvesti o njenih

S spremembo statuta iz leta 2008 je bila pojasnjena in okrepljena tudi zahteva po ohranjanju zaupnosti dokumentov in podatkov, pridobljenih med preiskavo.

| Varuh človekovih pravic med preiskavo obvesti pritožnika o vsakem novem koraku.

rezultatih in svojih ugotovitvah. Odločitve varuha niso pravno zavezujoče in ne ustvarjajo pravno izvršljivih pravic ali obveznosti za pritožnika oziroma zadevno institucijo.

Pregled spisov in zaslišanje prič

V členu 3(2) Statuta Evropskega varuha človekovih pravic je določeno, da morajo institucije EU varuhu predložiti vse podatke, ki jih je zahteval od njih, in mu omogočiti dostop do zadevnih spisov. Pooblastilo za pregled spisov varuhu človekovih pravic omogoča, da preveri popolnost in točnost podatkov, ki jih predloži zadevna institucija EU. V skladu s tem zmožnost varuha človekovih pravic, da opravi temeljito in popolno preiskavo, pomeni pomembno zagotovilo za pritožnika in javnost. Pooblastilo varuha človekovih pravic za pregled spisov institucije je bilo uporabljeno v 36 primerih v letu 2012, v letu 2011 pa v 38.

V členu 3(2) statuta je določeno tudi, da morajo uradniki in drugi uslužbenci institucij EU pričati na zahtevo varuha človekovih pravic, čeprav jih še vedno obvezujejo ustrezna pravila Kadrovske predpise, predvsem njihova dolžnost varovanja poslovne tajnosti. Varuh človekovih pravic v letu 2012 pooblastila za zaslišanje prič ni uporabil.

Spremenjeni statut določa, da se v zvezi z dostopom varuha človekovih pravic do tajnih podatkov ali dokumentov, zlasti občutljivih dokumentov v smislu člena 9 Uredbe št. 1049/2001⁶, upoštevajo pravila zadevne institucije EU o varovanju tajnosti. Institucije, ki predložijo take tajne podatke ali dokumente, morajo varuha človekovih pravic obvestiti o njihovi tajnosti. Poleg tega se varuh človekovih pravic vnaprej dogovori z zadevno institucijo o pogojih za obravnavo tajnih podatkov ali dokumentov in drugih podatkov, za katere velja obveznost varovanja poslovne tajnosti.

⁶ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije; UL L 145, str. 43.

Pritožbe in preiskave

1.2 Pregled pritožb, preučenih v letu 2012

Varuh človekovih pravic je v letu 2012 evidentiral⁷ 2 442 pritožb, leta 2011 pa 2 510. Od 2 460 obravnavanih pritožb⁸ jih je bilo 30 % (740 pritožb) v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic.

67 % pritožb, ki so bile prejete v letu 2012, je bilo predloženih prek interneta.

67 % pritožb, ki so bile prejete v letu 2012, je bilo predloženih prek interneta. Od teh jih je bil velik delež (56 %) poslan prek elektronskega obrazca za pritožbe, ki je na voljo na spletnem mestu varuha človekovih pravic v 23 uradnih jezikih EU. V letu 2012 je varuh človekovih pravic prejel več kot 1 200 zahtevkov za informacije in odgovoril nanje. Čeprav e-pošta varuha človekovih pravic še vedno ostaja glavni način za pošiljanje dopisov, je bilo 128

zahtevkov poslanih z običajno pošto in po faksu. Znatno trajno zmanjšanje števila zahtevkov za informacije v zadnjih nekaj letih (1 200 v letu 2011, 1 000 v letu 2010, 1 850 v letu 2009, 4 300 v letu 2008 in 4 100 v letu 2007) dokazuje uspešnost interaktivnega vodnika varuha človekovih pravic, ki je na njegovem spletišču na voljo od začetka januarja 2009. Zainteresiranim stranem omogoča pridobitev informacij brez predložitve zahtevka. Varuh človekovih pravic je v letu 2012 skupno obravnaval več kot 3 600 pritožb in zahtevkov za informacije.

Evropski varuh človekovih pravic je začel 450 preiskav na podlagi pritožb in sprožil 15 dodatnih preiskav na lastno pobudo. Za primerjavo, leta 2011 je začel 382 preiskav in 14 dodatnih preiskav na lastno pobudo.

Znatno trajno zmanjšanje števila zahtevkov za informacije v zadnjih nekaj letih dokazuje uspešnost interaktivnega vodnika varuha človekovih pravic, ki je na njegovem spletišču na voljo od začetka januarja 2009.

Preglednica 1.1: Primeri, obravnavani v letu 2012

Evidentirane pritožbe v letu 2012	2 442
Obravnavane pritožbe v letu 2012	2 460
Pritožbe, ki so bile v pristojnosti člana evropske mreže varuhov človekovih pravic	1 467
Pritožbe, ki so bile v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic	740
Od katerih je bilo:	228 pritožb nedopustnih 62 pritožb dopustnih, vendar ni bilo razlogov za začetek preiskave 450 preiskav sproženih na podlagi pritožb
Preiskave, sprožene na lastno pobudo	15
Zaključene preiskave	390 (vključno z 10 preiskavami na lastno pobudo)
Od katerih je bilo:	206 iz leta 2012 113 iz leta 2011 71 iz prejšnjih let

7. Ta kategorija zadeva razlikovanje med pritožbami, „evidentiranimi“ v danem koledarskem letu, in pritožbami, „prejetimi“ v istem obdobju in evidentiranimi v naslednjem letu.

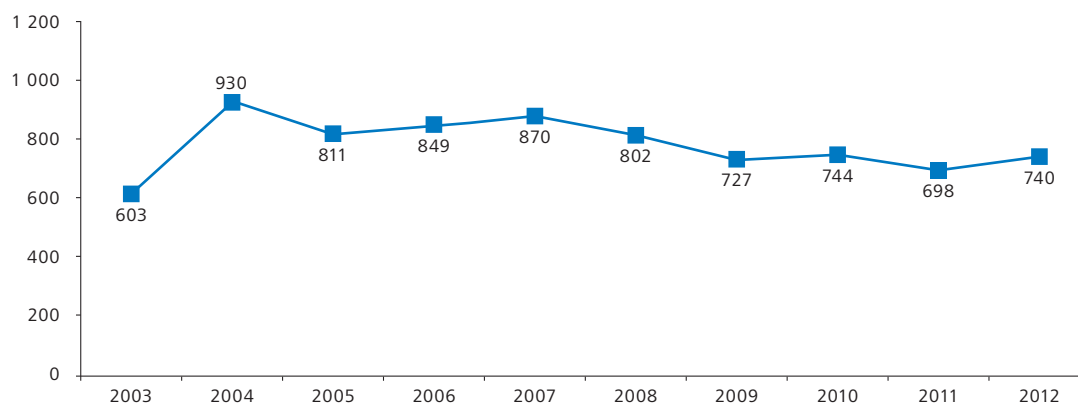
8. Statistična kategorija „obravnavanih“ pritožb pomeni, da je varuh človekovih pravic izvedel analizo, namenjeno ugotovitvi, ali pritožba (i) spada v njegovo pristojnost, (ii) ustreza merilom dopustnosti in (iii) daje razloge za začetek preiskave, ter v skladu s tem obvestil pritožnika. Zaradi časa, potrebnega za takšno analizo, se število „obravnavanih“ pritožb v danem letu razlikuje od števila „evidentiranih“ pritožb v istem letu. Število obravnavanih pritožb v določenem letu vključuje pritožbe, ki so bile evidentirane na koncu predhodnega leta in so bile obravnavane na začetku zadevnega leta. Ne vključuje pa pritožb, ki so bile evidentirane na koncu zadevnega leta in so bile obravnavane na začetku naslednjega leta.

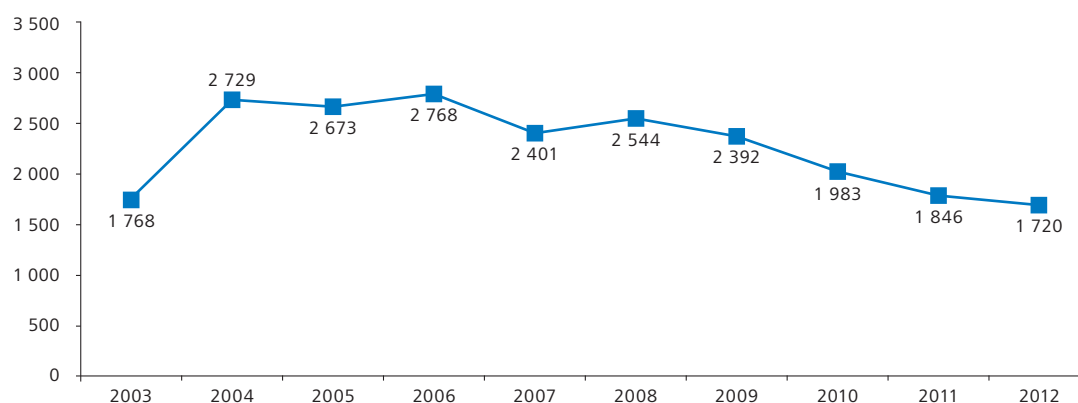
Kot kaže slika 1.1⁹, se je število pritožb v pristojnosti varuha človekovih pravic med letoma 2003 in 2004 močno povečalo, med letoma 2005 in 2008 pa je bilo takih pritožb v povprečju približno 830, od leta 2009 pa znaša njihovo število v povprečju okrog 730 na leto.

Kot kaže slika 1.2¹⁰, se je število pritožb zunaj pristojnosti varuha človekovih pravic v letu 2012 zmanjšalo na 1 720, kar je najmanjše število po letu 2002. Varuh človekovih pravic si še naprej prizadeva, da bi še bolj zmanjšal število pritožb, ki so zunaj njegovih pristojnosti. To poskuša doseči z zagotavljanjem jasnih informacij, kaj lahko naredi in česa ne, ter zagotavljanjem pomoči pritožnikom, da jih že prvič napoti na pravi naslov.

Slika 1.1: Število pritožb v okviru pristojnosti v letih od 2003 do 2012

Slika 1.2: Število pritožb zunaj pristojnosti v letih od 2003 do 2012

⁹ V letu 2005 je 335 predloženih pritožb, ki so bile v pristojnosti varuha človekovih pravic, obravnavalo isto temo. Za bolj natančno primerjavo med leti je bilo v sliki 1.1 upoštevanih samo 11 takih pritožb.

¹⁰ V letu 2006 je 281 predloženih pritožb, ki niso bile v pristojnosti varuha človekovih pravic, obravnavalo isto temo. Za bolj natančno primerjavo med leti je bilo na sliki 1.2 upoštevanih samo 11 takih pritožb.

Pritožbe in preiskave

V preglednici 1.2 je podan pregled porazdelitve pritožb, evidentiranih v letu 2012, po državah. Običajno so pritožniki iz Nemčije, države EU z največ prebivalci, vložili največ pritožb, sledila pa je Španija. Vendar se je v letu 2011 to spremenilo, tako da se je Španija dvignila z drugega na prvo mesto, na katerem je ostala tudi leta 2012. Kot leta 2011 ji sledijo Nemčija, Poljska in Belgija. Glede na število prebivalcev so največ pritožb vložili prebivalci Luksemburga, Cipra, Malte, Belgije in Slovenije.

V letu 2012 je 17 držav članic predložilo večji delež pritožb, kot bi bilo mogoče pričakovati glede na število njihovega prebivalstva, devet jih je vložilo manj pritožb, ena država članica (Estonija) pa je vložila število pritožb, ki je v skladu z dejansko velikostjo njenega prebivalstva.

Preglednica 1.2: Porazdelitev evidentiranih pritožb v letu 2012 po državah				
Država	Število pritožb	Delež pritožb v %	Delež prebivalstva EU v %	Količnik
Luksemburg	39	1,6	0,1	16,0
Ciper	30	1,2	0,2	6,1
Malta	14	0,6	0,1	5,7
Belgija	182	7,5	2,1	3,5
Slovenija	31	1,3	0,4	3,2
Irska	50	2,0	0,9	2,3
Bolgarija	66	2,7	1,6	1,7
Madžarska	76	3,1	2,0	1,6
Španija	340	13,9	9,0	1,5
Portugalska	77	3,2	2,1	1,5
Litva	23	0,9	0,7	1,3
Grčija	74	3,0	2,3	1,3
Latvija	16	0,7	0,5	1,3
Slovaška	34	1,4	1,1	1,3
Danska	34	1,4	1,1	1,3
Poljska	235	9,6	7,7	1,2
Avstrija	45	1,8	1,7	1,1
Estonija	7	0,3	0,3	1,0
Finska	25	1,0	1,1	0,9
Švedska	38	1,6	1,8	0,9
Češka	42	1,7	2,1	0,8
Nemčija	273	11,2	16,6	0,7
Nizozemska	51	2,1	3,3	0,6
Romunija	58	2,4	4,4	0,5
Združeno kraljestvo	162	6,6	12,3	0,5
Francija	138	5,7	12,8	0,4
Italija	118	4,8	11,9	0,4
Druge države	138	5,7		
Ni znano	26	1,1		

Opomba: Količnik se izračuna tako, da se delež pritožb deli z deležem prebivalstva. Količnik je večji od 1, če je zadevna država predložila več pritožb, kot bi bilo mogoče pričakovati glede na velikost njenega prebivalstva. Deleži so bili zaokroženi na eno decimalno mesto.

Spodnji zemljevid temelji na številu pritožb, ki jih je varuh človekovih pravic prejel iz vsake države članice glede na velikost njenega prebivalstva (glej opombo pri preglednici 1.2 v zvezi z izračunom količnika).

Količnik (% pritožb / % prebivalstva)

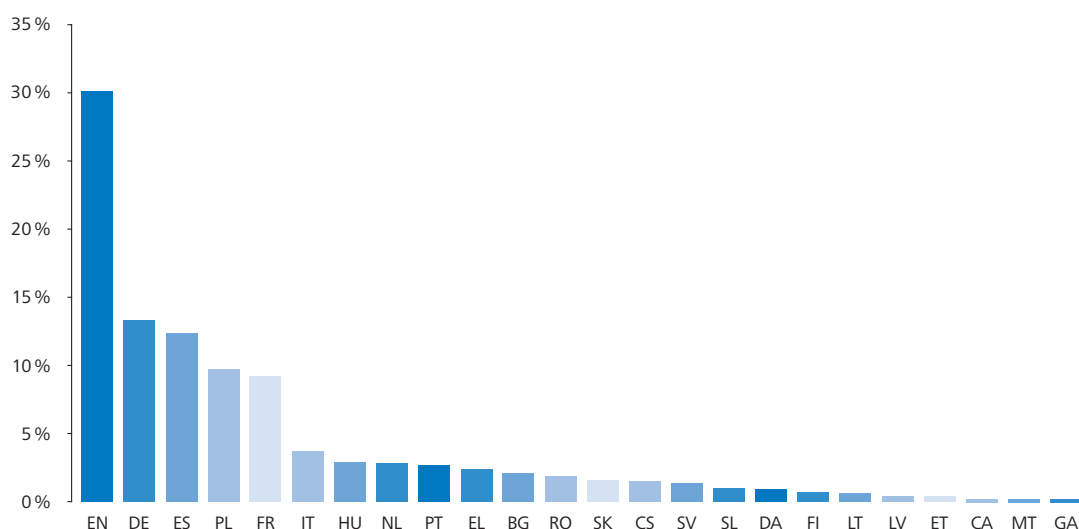
Pritožbe in preiskave

Pritožnik lahko Evropskemu varuhu človekovih pravic predloži pritožbo v katerem koli od 23 uradnih jezikov EU¹¹. Kot kaže slika 1.3, je v letu 2012 večina pritožnikov vložila pritožbe v angleščini, sledita pa ji nemščina in španščina.

Kot kaže slika 1.4, je varuh človekovih pravic lahko v več kot 75 % primerov pomagal pritožniku z začetkom preiskave (18,3 % primerov), posredovanjem primera pristojnemu organu ali nasvetom, kam

naj se pritožnik obrne (57,1 % primerov). Razdelek 1.7 tega poročila obravnava primere, ki jih je varuh človekovih pravic posredoval, ali primere, v katerih je pritožniku svetoval, kam naj se obrne. V 24,6 % primerov, ki jih je varuh človekovih pravic obravnaval v letu 2012, je ugotovil, da ne more dati nadaljnega nasveta, in je v skladu s tem obvestil pritožnika. V nekaterih primerih je bil razlog za to dejstvo, da pritožnik ni navedel, zoper koga ali kaj se želi pritožiti.

Slika 1.3: Porazdelitev pritožb glede na jezik

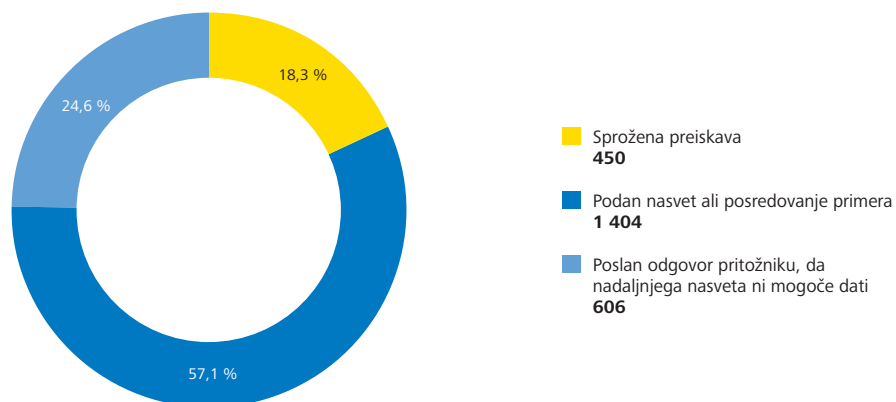

¹¹. Angleščina, bolgarščina, češčina, danščina, estonščina, finščina, francoščina, grščina, irščina, italijanščina, latvijščina, litovščina, madžarščina, malteščina, nemščina, nizozemščina, poljščina, portugalsščina, romunščina, slovaščina, slovenščina, španščina in švedščina. Po sporazumu, ki sta ga novembra 2006 podpisala evropski varuh človekovih pravic in španska vlada, se državljani varuhu človekovih pravic lahko pritožijo v vsakem od uradnih jezikov v Španiji (katalonskem/valencijskem, galicijskem in baskovskem). Varuh človekovih pravic je s podpisom tega sporazuma uskladil svojo prakso s sklepi Sveta EU iz junija 2005, ki zagotavljajo uporabo teh jezikov, da se španskim državljanom olajša sporazumevanje z institucijami EU.

Slika 1.4: Vrsta ukrepanja pri prejetih pritožbah

Opomba: Podatki v preglednici vključujejo 95 pritožb, evidentiranih proti koncu leta 2011 in obravnavanih v letu 2012. Vključenih ni 18 pritožb, evidentiranih proti koncu leta 2012, ki so se ob koncu leta še obravnavale, da bi ugotovili, kako ukrepati.

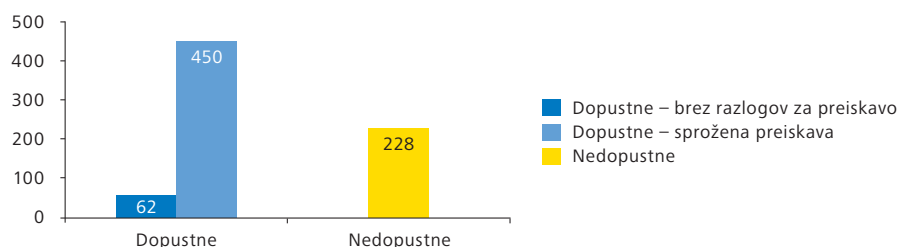
Pritožbe in preiskave

1.3 Analiza sproženih preiskav¹²

Kakor je že bilo navedeno, je varuh človekovih pravic v letu 2011 spremenil svoje poenostavljene postopke, da bi postali prijaznejši za državljane.

Vse pritožbe, ki so spadale v pristojnost varuha človekovih pravic, so bile nadalje obravnavane, da bi ugotovili, ali so dopustne. Od 740 pritožb, ki so spadale v pristojnost varuha človekovih pravic, je bilo za 228 ugotovljeno, da so nedopustne, za nadaljnjih 62, ki so bile dopustne, pa varuh človekovih pravic ni našel razlogov za sprožitev preiskave.

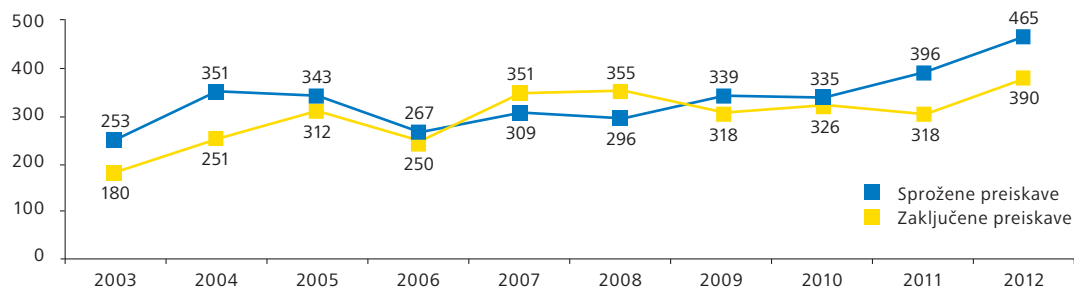
Slika 1.5: Pritožbe v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic

Varuh človekovih pravic je v letu 2012 na podlagi pritožb sprožil skupno 450 preiskav. To je 18-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2011. Sprožil je tudi 15 preiskav na lastno pobudo.

Kot kaže slika 1.6, je bilo število preiskav, ki jih je varuh človekovih pravic sprožil v letu 2012, najvišje doslej in je preseglo število preiskav v letih 2011 (396) in 2004 (351).

Slika 1.6: Gibanje števila preiskav

¹² Analiza v tem razdelku se sklicuje na število preiskav, ki so bile sprožene v letu 2012, in ne na skupno število obravnavanih preiskav v tem letu.

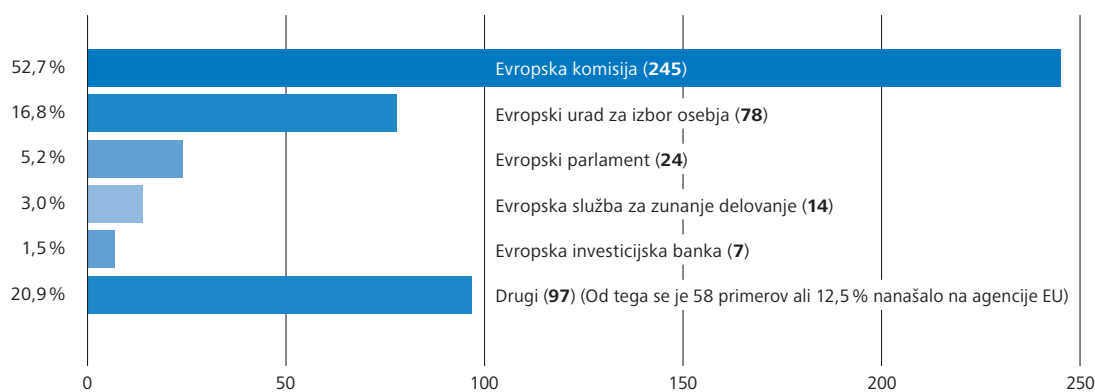

Večina preiskav, ki jih je varuh človekovih pravic sprožil v letu 2012, je zadevala Evropsko komisijo (na podlagi 245 pritožb oziroma 52,7 %). V letu 2011 je bilo takih preiskav 231. Glede na to, da je Komisija osrednja institucija EU, katere odločitve neposredno vplivajo na državljane, je logično, da je glavni predmet pritožb državljanov. Na drugem mestu je bil Evropski urad za izbor osebja (EPSO) z 78 preiskavami

(42 v letu 2011). Število preiskav, ki jih je varuh človekovih pravic sprožil v zvezi z Evropskim parlamentom, se je povečalo za 50 % v primerjavi z letom 2011. Varuh človekovih pravic je sprožil 14 preiskav v zvezi z Evropsko službo za zunanje delovanje (EEAS) in sedem preiskav v zvezi z Evropsko investicijsko banko (EIB). Predmet nadaljnjih 97 preiskav je bilo 22 drugih institucij, organov, uradov in agencij EU.¹³

Večina preiskav, ki jih je varuh človekovih pravic sprožil v letu 2012, je zadevala Evropsko komisijo.

Slika 1.7: Institucije in organi, ki so bili predmet preiskav

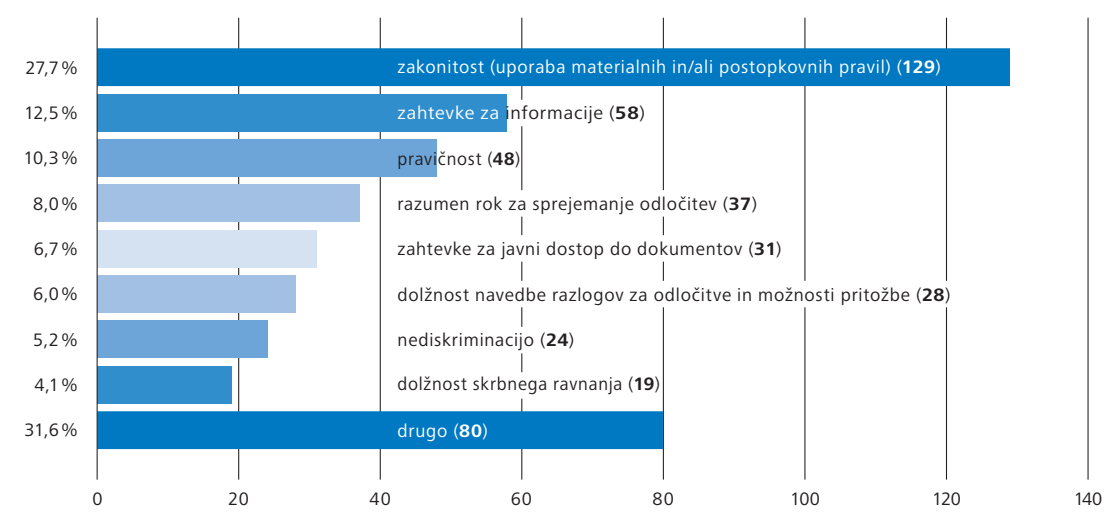

¹³. Frontex (5), Evropska agencija za kemikalije (5), Izvajalska agencija za raziskave (5), Evropska agencija za zdravila (5), Evropska agencija za varnost omrežij in informacij (5), Evropska agencija za varnost v letalstvu (4), Urad za usklajevanje na notranjem trgu (4), Agencija Evropske unije za temeljne pravice (3), Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (3), Evropski bančni organ (3), Prevajalski center za organe Evropske unije (2), Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (2), Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost (2), Evropski organ za vrednostne papirje in trge (2), Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (1), Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (1), Evropska obrambna agencija (1), Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (1), Inštitut Evropske unije za varnostne študije (1), Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (1), Evropski odbor za sistemska tveganja (1) in Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (1).

Pritožbe in preiskave

Glavne vrste domnevnih nepravilnosti, ki jih je varuh človekovih pravic preiskoval v letu 2012, so zadevale zakonitost (27,7 % preiskav), zahteve za informacije (12,5 %), pravičnost (10,3 %) in sprejemanje odločitev v razumnem času (8 %).

Slika 1.8: Domnevna nepravilnost je zadevala:

Opomba: V nekaterih primerih se je ista preiskava nanašala na dve ali več oblik domnevnih nepravilnosti. Zato je seštevek zgornjih deležev več kot 100 %.

V preglednici 1.3 je podan pregled porazdelitve preiskav, sproženih v letu 2012, po državah. Največ preiskav je bilo sproženih na podlagi pritožb iz Belgije, sledili so ji Italija, Nemčija, Španija in Združeno kraljestvo. Glede na število prebivalstva je bilo največ preiskav sproženih na podlagi pritožb iz Luksemburga, Belgije, Slovenije in Irske. Kot jasno kaže primerjava s preglednico 1.2 zgoraj, število pritožb, ki izvira iz neke države članice, ni neposredno sorazmerno s številom sproženih preiskav.

V letu 2012 je 11 držav članic predstavljalo večji delež uvedenih preiskav, kot bi bilo mogoče pričakovati glede na velikost njihovega prebivalstva, 14 jih je predstavljalo manj uvedenih preiskav, število preiskav, sproženih na podlagi pritožb, prejetih iz dveh držav članic (Španije in Portugalske), pa je odražalo dejansko število njenega prebivalstva.

Preglednica 1.3: Porazdelitev sproženih preiskav v letu 2012 po državah

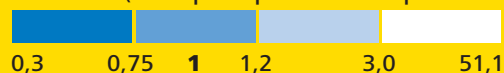
Država	Število sproženih preiskav	Delež sproženih preiskav v %	Delež prebivalstva EU v %	Količnik
Luksemburg	23	5,1	0,1	51,1
Belgija	103	22,9	2,1	10,9
Slovenija	7	1,6	0,4	3,9
Irska	15	3,3	0,9	3,7
Estonija	4	0,9	0,3	3,0
Ciper	2	0,4	0,2	2,2
Malta	1	0,2	0,1	2,2
Danska	7	1,6	1,1	1,4
Grčija	14	3,1	2,3	1,4
Litva	4	0,9	0,7	1,3
Madžarska	11	2,4	2,0	1,2
Španija	39	8,7	9,0	1,0
Portugalska	9	2,0	2,1	1,0
Bolgarija	6	1,3	1,6	0,8
Nizozemska	12	2,7	3,3	0,8
Slovaška	4	0,9	1,1	0,8
Finska	4	0,9	1,1	0,8
Italija	42	9,3	11,9	0,8
Avstrija	5	1,1	1,7	0,7
Švedska	5	1,1	1,8	0,6
Združeno kraljestvo	34	7,6	12,3	0,6
Romunija	11	2,4	4,4	0,6
Nemčija	39	8,7	16,6	0,5
Latvija	1	0,2	0,5	0,4
Francija	24	5,3	12,8	0,4
Češka	3	0,7	2,1	0,3
Poljska	9	2,0	7,7	0,3
Druge države	12	2,7		

Opomba: Količnik se izračuna tako, da se delež sproženih preiskav deli z deležem prebivalstva. Količnik je večji od 1, če je zadevna država predložila več pritožb, kot bi bilo mogoče pričakovati glede na velikost njenega prebivalstva. Deleži so bili zaokroženi na eno decimalno mesto.

Pritožbe in preiskave

Spodnji zemljevid temelji na številu preiskav, ki jih je varuh človekovih pravic sprožil na podlagi pritožb, prejetih iz vsake države članice, glede na velikost njenega prebivalstva (glej opombo pri preglednici 1.3 v zvezi z izračunom količnika).

Količnik (% odprtih preiskav / % prebivalstva)

1.4 Ugotovitve preiskav varuha človekovih pravic

Kot kaže slika 1.6 zgoraj, je varuh človekovih pravic v letu 2012 zaključil 390 preiskav.

Posamezni državljani so vložili skupno 85,3 % pritožb, ki so privedle do preiskav, zaključenih v letu 2012 (324), medtem ko so podjetja, združenja in druge pravne osebe vložili 14,7 % pritožb (56).

Preglednica 1.4: Vir pritožb, ki so privedle do preiskav, zaključenih v letu 2012

Podjetja, združenja in druge pravne osebe	14,7 % (56)
Posamezni državljani	85,3 % (324)

Večina preiskav, ki jih je varuh človekovih pravic zaključil v letu 2012, je bila končana v manj kot enem letu (69 %). Skoraj tretjino, to je 32 %, jih je zaključil v treh mesecih. V zadnjo kategorijo so vključeni primeri, ki jih je varuh človekovih pravic lahko rešil zelo hitro, na primer tako, da je poklical zadevno institucijo in ji predlagal rešitev¹⁴. Varuh človekovih pravic je več kot 79 % preiskav končal prej kot v 18 mesecih. Povprečno trajanje preiskave je bilo 11 mesecev.

Posamezni državljani so vložili skupno 85,3 % pritožb, ki so privedle do preiskav, zaključenih v letu 2012 (324), medtem ko so podjetja, združenja in druge pravne osebe vložili 14,7 % pritožb (56).

Preglednica 1.5: Trajanje preiskave pri primerih, zaključenih v letu 2012

Povprečno trajanje preiskave	11 mesecev
Primeri, zaključeni prej kot v 3 mesecih	32 %
Primeri, zaključeni prej kot v 12 mesecih	69 %
Primeri, zaključeni prej kot v 18 mesecih	79 %

Opomba: Šteje se, da ima mesec 30 dni.

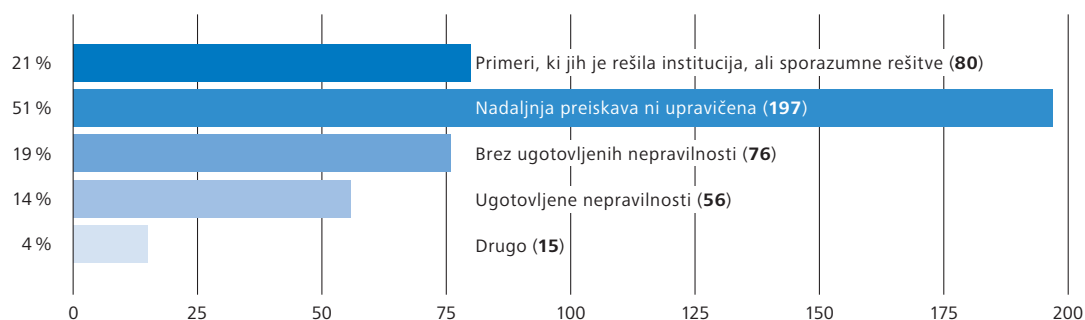
Kot kaže slika 1.9, je bil v 80 primerih, ki jih je varuh človekovih pravic zaključil v letu 2012, pozitiven izid dosežen, ko je zadevna institucija sprejela sporazumno rešitev ali pa je zadevo rešila. Varuh človekovih pravic ni ugotovil nepravilnosti v 76 primerih, odkril pa jih je v 56. V devetih od teh (v primerjavi s 13 v letu 2011) je zadevna institucija v celoti ali delno sprejela osnutek priporočila. Varuh človekovih pravic je 47 primerov zaključil s kritično oceno in izdal eno posebno poročilo (glej sliko 1.10). V 30 primerih je podal dodatne pripombe, namenjene izboljšanju prihodnje učinkovitosti zadevne institucije. Ugotovitve so podrobneje opisane v nadaljevanju.¹⁵

¹⁴. Ta podatek vključuje primere, pri katerih bi varuh človekovih pravic opravil popolno preiskavo, če pritožnik ne bi umaknil pritožbe. Vključuje tudi primere, pri katerih je varuh človekovih pravic opravil preiskavo, ki jo je potem zaključil, ker se je pritožnik odločil za tožbo na sodišču.

¹⁵. Analiza, ki sledi, temelji na preiskavah, ki so bile končane leta 2012. Varuh človekovih pravic je lahko podal več različnih ugotovitev, če je bila v preiskavi obravnavana več kot ena obtožba ali zahtev.

Pritožbe in preiskave

Slika 1.9: Rezultati preiskav, zaključenih v letu 2012

Opomba i: V nekaterih primerih je varuh človekovih pravic zaključil preiskave iz dveh ali več razlogov. Zato je seštevek vseh deležev večji od 100 %.

Opomba ii: V enem primeru, v katerem je varuh človekovih pravic ugotovil nepravilnosti, je preiskavo zaključil s kritično oceno in osnutkom priporočila, ki ju je institucija v celoti sprejela.

Brez nepravilnosti

Ugotovitev, da ni prišlo do nepravilnosti, ni nujno neugoden izid za pritožnika, ki od zadevne institucije prejme vsaj temeljito obrazložitev dejanja.

V letu 2012 je varuh človekovih pravic zaključil 76 primerov, pri katerih ni ugotovil nepravilnosti. Ugotovitev, da ni prišlo do nepravilnosti, ni nujno neugoden izid za pritožnika, ki od zadevne institucije prejme vsaj temeljito obrazložitev dejanja. Pritožnik ima korist tudi od neodvisne analize primera, ki jo opravi varuh človekovih pravic. Kot dokazuje primer v nadaljevanju, je taka ugotovitev hkrati tudi oprijemljiv dokaz, da je zadevna institucija ravnala v skladu z načeli dobrega upravljanja.

Kršitev prava EU

Občinski organi na otoku Samos v Grčiji so zavrnil vlogo nekega vinogradnika za pridobitev licence za pridelavo lastnega vina, ker morajo vinogradniki v skladu z grško zakonodajo ves svoj pridelek prodati sindikatu zadrug otoka Samos. Vinogradnik je ta sklep izpodbijal pred grškim državnim svetom in se pritožil tudi Komisiji, da zadevni grški zakon krši pravo EU. Pozneje se je

varuhu človekovih pravic pritožil, da je Komisija neupravičeno odlašala s preučitvijo njegove pritožbe ter kršila dolžnost nepristranskega in objektivnega ravnanja ter da bi morala temeljito raziskati njegovo pritožbo o kršitvi. V preiskavi varuha človekovih pravic (primer **1625/2010/ANA**) ni bilo odkritih nepravilnosti pri ravnanju Komisije.

Dodatne pripombe

Kadar varuh človekovih pravic ne odkrije nepravilnosti ali ugotovi, da ni razlogov za nadaljevanje preiskave, lahko prav tako poda dodatne pripombe, če vidi priložnost za izboljšanje kakovosti upravljanja v zadevni instituciji. Dodatne pripombe ne smemo razumeti kot kritiko institucije, na katero je naslovljena, temveč je njen cilj svetovati instituciji, kako lahko izboljša določeno prakso, da bi izboljšala kakovost storitev, ki jih zagotavlja državljanom. Varuh človekovih pravic je v letu 2012 pripravil dodatne pripombe v 30 primerih.

Primeri, ki jih je rešila institucija, in sporazumne rešitve

Varuh človekovih pravic si, če je le mogoče, prizadeva doseči rezultat, s katerim sta zadovoljna pritožnik in institucija, zoper katero je vložena pritožba. Za doseganje takih rezultatov, ki pripomorejo h krepitvi odnosov med institucijami in državljani ter k izogibanju dragim in dolgotrajnim sodnim postopkom, je bistveno sodelovanje institucij EU.

V letu 2012 je v 80 primerih institucija zadevo rešila ali pa je sprejela sporazumno rešitev. V nadaljevanju je opisan primer enega od takšnih primerov.

Neppravilna uporaba pravil

Komisija je odobrila uporabo neonikotinoidov (insekticidov) za varstvo rastlin. Avstrijski odbor varuha človekovih pravic je marca 2012 varuhu človekovih pravic pojasnil, da nova znanstvena dognanja kažejo, da so določeni insekticidi povzročili večji pogin čebel. Odbor je trdil, da Komisija ni upoštevala teh novih dognanj, ki govorijo v prid omejitvi uporabe teh insekticidov. Zadevna uredba EU določa pregled odobritve snovi, če nova znanstvena dognanja kažejo, da snovi ne izpolnjujejo več pogojev za odobritev, ker na primer ogrožajo zdravje živali. Med preiskavo varuha človekovih pravic (primer **512/2012/BEH**) je Komisija predložila seznam ukrepov, ki jih je nedavno sprejela za reševanje težave povečanega pogina čebel. Tako je na primer imenovala referenčni laboratorij EU za zdravstveno varstvo čebel in naročila pripravo študije o obsegu te težave. Poleg tega je zahtevala, naj Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) pregleda oceno tveganja vseh neonikotinoidov in njihov učinek na čebele. Pritožnik je bil s temi ukrepi zadovoljen.

Kadar varuh človekovih pravic pri preiskavi predhodno ugotovi nepravilnost, poskuša doseči sporazumno rešitev, če je to mogoče. Med letom je bilo po doseženi sporazumni rešitvi zaključenih devet primerov, vključno s primerom, opisanim v nadaljevanju. Ob koncu leta 2012 se je 18 predlogov za sporazumno rešitev še vedno preučevalo.

Povračilo stroškov

Belgijska nevladna organizacija Vluchtelingenwerk Vlaanderen je med letoma 2004 in 2005 v Demokratični republiki Kongo izvajala projekt za podpiranje razvoja mikro podjetij podjetnikov migrantov. Skupni stroški projekta so znašali več kot 750 000 EUR, od tega je več kot 500 000 EUR pokrila Komisija. Nevladna organizacija je uspešno pomagala pri vzpostavitvi 59 mikro podjetij. Nevladna organizacija je med izvajanjem projekta Komisijo prosila, naj odobri poenostavljeno metodo za sporočanje stroškov, ker ima težave s pridobivanjem ustreznih računov ali faktur od lokalnih podjetnikov. Kontaktna oseba Komisije je pisno ugodila zahtevku. Ko je Komisija opravila revizijo projekta in ugotovila, da za nekatere stroške niso na voljo dokazila, je od organizacije Vluchtelingenwerk Vlaanderen zahtevala povračilo stroškov v višini 150 000 EUR. Nevladna organizacija se je varuhu človekovih pravic pritožila, da je nalog za izterjavo neupravičen in nesorazmeren. Varuh človekovih pravic je Komisijo (primer **53/2010/OV**) pozval, naj preuči, ali je nevladna organizacija ravnala v skladu z nadomestno metodologijo za sporočanje stroškov, in če je, naj razmisli o povrnitvi zadevnega zneska nevladni organizaciji. Komisija je sprejela predlog varuha človekovih pravic za sporazumno rešitev in nevladni organizaciji povrnila več kot 100 000 EUR.

Kadar varuh človekovih pravic pri preiskavi predhodno ugotovi nepravilnost, poskuša doseči sporazumno rešitev, če je to mogoče.

Pritožbe in preiskave

V nekaterih primerih je pritožbo mogoče rešiti ali doseči sporazumno rešitev, če zadevna institucija pritožniku ponudi odškodnino. V teh primerih gre za dejanja *ex gratia*, to pomeni brez priznanja pravne odgovornosti in brez oblikovanja pravnega precedensa.

Ugotovljene nepravilnosti

Varuh človekovih pravic je zaključil, da so bile v 14 % primerov, zaključenih v letu 2012, ugotovljene nepravilnosti. V 47 takih primerih je preiskavo zaključil s kritično oceno za zadevno institucijo (35 primerov v letu 2011). Poleg tega je zaključil devet primerov, ko je institucija, zoper katero je bila vložena pritožba, sprejela njegov osnutek priporočila, in izdal eno posebno poročilo.

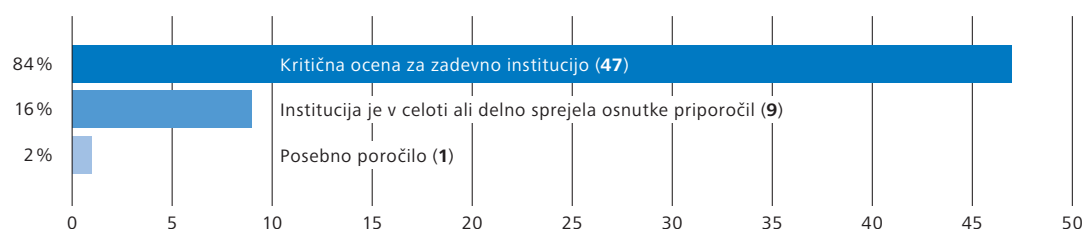
Kritične ocene

Če sporazumna rešitev ni mogoča ali če iskanje take rešitve ni uspešno, lahko varuh človekovih pravic zaključi primer s kritično oceno za zadevno institucijo ali pa sestavi osnutek priporočila. Varuh človekovih pravic običajno poda kritično oceno, če (i) je prepozno, da bi zadevna institucija nepravilnost odpravila, (ii) se zdi, da nepravilnost nima splošnih posledic, ali (iii) se zdi, da nadaljnji ukrepi varuha človekovih pravic niso potrebni. Kritično oceno izreče tudi, če meni, da osnutek priporočila ne bi bil uporaben za ta namen. Enako ukrepa v primerih, kadar zadevna institucija ne sprejme osnutka priporočila in kadar se mu ne zdi primerno, da bi Parlamentu predložil posebno poročilo.

Kritična ocena ne pomeni poprave krivice za pritožnika. Zadevno institucijo opozori, kaj je naredila narobe, tako da se lahko v prihodnje izogne podobnim nepravilnostim. Naslednji primer predstavlja okoliščine, ki lahko privedejo do tega, da varuh človekovih pravic poda kritično oceno.

Kritična ocena ne pomeni poprave krivice za pritožnika. Zadevno institucijo opozori, kaj je naredila narobe, tako da se lahko v prihodnje izogne podobnim nepravilnostim.

Slika 1.10: Preiskave, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti

Opomba: V enem primeru, v katerem je varuh človekovih pravic odkril nepravilnost, je preiskavo zaključil s kritično oceno in osnutkom priporočila, ki ga je institucija v celoti sprejela. Zato je seštevek zgornjih deležev več kot 100 %.

Omejevalna jezikovna politika

Komisija se redno posvetuje z državljani, združenji in drugimi zainteresiranimi stranmi, da jim omogoči sodelovanje pri odločanju v EU. Leta 2010 se je španski odvetnik pritožil varuhu človekovih pravic, da Komisija dokumente za številna takšna posvetovanja objavlja samo v angleškem jeziku in da je njena jezikovna politika samovoljna ter v nasprotju z načeli odprtosti, dobrega upravljanja in nediskriminacije. Varuh človekovih pravic je soglašal s pritožnikom (primer **640/2011/AN**), da ni mogoče pričakovati, da bodo državljani sodelovali v posvetovanju, ki ga ne morejo razumeti. Meni, da je večjezičnost bistvena, da državljani uresničujejo svojo pravico do sodelovanja v demokratičnem življenju Evropske unije, ki jim jo zagotavlja Lizbonska pogodba. Sklenil je, da omejevalna jezikovna politika Komisije predstavlja nepravilnost, in Komisijo pozval, naj dokumente za javna posvetovanja objavi v vseh 23 jezikih EU ali zagotovi prevode na zahtevo. Komisija je zavrnila priporočila varuha človekovih pravic in trdila, da na spoštovanje načela večjezičnosti vplivajo časovne omejitve in razpoložljivi viri ter da ni nobene zakonske pravice, na podlagi katere bi bili državljani upravičeni do posvetovalnih dokumentov v vseh jezikih EU. Parlament je leta 2012 sprejel resolucijo, v kateri je Komisijo pozval k preučitvi njene omejevalne jezikovne politike za javna posvetovanja.

Nadaljnje ukrepanje pri kritičnih ocenah in dodatnih pripombah

Varuh človekovih pravic vsako leto¹⁶ objavi študijo o nadaljnjih ukrepih institucij v zvezi s kritičnimi ocenami in dodatnimi pripombami, da bi tako zagotovil, da se institucije učijo iz njegovih preiskav.

Nadaljnje ukrepanje v zvezi s kritičnimi ocenami in dodatnimi pripombami, podanimi v letu 2011

Varuh človekovih pravic je zadevne institucije pozval, naj v šestih mesecih odgovorijo na kritične ocene in dodatne pripombe, ki jih je podal v letu 2011. Odgovore je prejel na skoraj vse ocene in pripombe, čeprav v nekaterih primerih z zamudo.

V nekaterih primerih je bilo nadaljnje ukrepanje vzorno – dejansko je treba deset primerov nadaljnjega ukrepanja posebej omeniti kot „nadvse uspešne primere“, ki bi morali biti za zgled drugim institucijam, kako se najbolje odzvati na kritične ocene in dodatne pripombe. Ti zadevajo Komisijo (**2605/2009/MF**, **62/2010/RT** in **1301/2010/GG**), Sodišče EU (**3018/2009/TN**), Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) (**856/2008/BEH**), Eurojust (**325/2010/OV**), Evropsko obrambno agencijo (**1342/2010/MHZ**), Policijsko misijo Evropske unije za Palestinska ozemlja (**OI/1/2010/MMN**), Fuzija za energijo (**439/2011/AN**) ter Izvajalsko agencijo za zdravje in potrošnike (**413/2010/BEH**).

Če upoštevamo kritične ocene in dodatne pripombe iz leta 2011 skupaj, je bilo nadaljnje ukrepanje zadovoljivo v 84 % primerov. Nadaljnje ukrepanje v zvezi z dodatnimi pripombami je bilo zadovoljivo v 89 % primerov, stopnja zadovoljivega nadaljnjega ukrepanja pri kritičnih ocenah pa je bila nižja in je znašala 80 % (čeprav je bila bistveno višja od stopnje iz leta 2010, ki je znašala 68 %).

Če upoštevamo kritične ocene in dodatne pripombe iz leta 2011 skupaj, je bilo nadaljnje ukrepanje zadovoljivo v 84 % primerov.

¹⁶. Študija varuha človekovih pravic o nadaljnjem ukrepanju za leto 2011 je na voljo na spletnem naslovu: <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/followup.faces/en/12374/html.bookmark>

Pritožbe in preiskave

Osnutki priporočil

Kadar je mogoče, da zadevna institucija nepravilnost odpravi, ali kadar so nepravilnosti posebno resne oziroma imajo splošne posledice, varuh človekovih pravic po navadi zadevni instituciji ali instituciji, zoper katero je bila podana pritožba, pošlje osnutek priporočila. V skladu s členom 3(6) Statuta Evropskega varuha človekovih pravic mora institucija poslati podrobno mnenje v treh mesecih.

V letu 2012 je varuh človekovih pravic izdal 17 osnutkov priporočil, kar vključuje tudi primer, opisan v nadaljevanju. Poleg tega je 16 osnutkov priporočil iz leta 2011 privedlo do odločitev v letu 2012, trije nadaljnji primeri pa so bili zaključeni po osnutkih priporočil, sestavljenih v letu 2010. Varuh človekovih pravic je zaključil devet primerov med letom, ko je institucija v celoti ali delno sprejela osnutek priporočila. 47 primerov je zaključil s kritično oceno. Ob koncu leta 2012 se je še vedno obravnavalo 14 osnutkov priporočil, dva iz leta 2011 in 12 iz leta 2012.

Pravica do izjave

V sistem Komisije za zgodnje opozarjanje (EWS) so uvrščeni osebe, družbe, nevladne organizacije, združenja ali druge stranke, za katere Komisija meni, da ogrožajo finančne interese EU. Uprava EU lahko prepove ali začasno ustavi izvajanje pogodb ali izplačil, če je zadevni ponudnik ali pogodbenik uvrščen v sistem EWS. Varuh človekovih pravic je po prejetju več pritožb o delovanju sistema EWS opravil preiskavo na lastno pobudo (primer [OI/3/2008/FOR](#)), vključno z javnim posvetovanjem, v katerem je sodelovalo veliko zainteresiranih strani. Udeleženci so kritizirali Komisijo, ker v sistem uvršča posameznike in druge stranke, ne da bi jih o tem sistematično obveščala, in ker ni jasno opredeljeno, kako vložiti pritožbo zoper takšno uvrstitev. Varuh človekovih pravic je v osnutku priporočila Komisijo pozval, naj pred sprejetjem katerih koli odločitev o vključitvi posameznikov ali družb v sistem EWS zadevnim strankam zagotovi pravico do izjave, spoštuje njihovo pravico dostopa do dokumentacije in zagotovi, da jih obvesti o njihovih pravicah, da se pritožijo varuhu človekovih pravic ali sprožijo postopek na sodišču. Komisija je v odgovoru navedla, da namerava leta 2013 spremeniti sistem EWS, pri čemer bo upoštevala ugotovitve varuha človekovih pravic in izid pritožbe pred sodiščem v zadevi (sklep Splošnega sodišča z dne 13. aprila 2011 v zadevi *Planet AE proti Komisiji*, T-320/09), ki še poteka in se nanaša na sistem EWS.

Posebna poročila

Če institucija Unije na osnutek priporočila ne da zadovoljivega odgovora, lahko varuh človekovih pravic Evropskemu parlamentu pošlje posebno poročilo, ki lahko vključuje priporočila.

Možnost predstavitve posebnega poročila Parlamentu je neprecenljiva za delo varuha človekovih pravic. Je njegovo najmočnejše orodje.

Posebno poročilo Evropskemu parlamentu je zadnji bistveni ukrep, ki ga varuh človekovih pravic lahko izvede pri obravnavi primera. Razlog za to je, da so resolucije, ki jih sprejme Parlament, in pooblastila, ki jih izvaja, stvar politične presoje te institucije. Varuh človekovih pravic seveda zagotovi vse podatke in pomoč, ki bi jih Parlament lahko potreboval pri obravnavi posebnega poročila.

V skladu s Poslovnikom Evropskega parlamenta je za odnose Parlamenta z varuhom človekovih pravic pristojen Odbor za peticije. Varuh človekovih pravic se je na seji Odbora za peticije 12. oktobra 2005 zavezal, da bo v skladu s členom 205(3) Poslovnika Parlamenta nastopil pred Odborom, kadar bo Parlamentu predstavil posebno poročilo.

Varuh človekovih pravic je Parlamentu v letu 2012 predložil eno posebno poročilo.

Navzkrižje interesov in načela dobrega upravljanja

Dunajsko letališče (Avstrija) se je od leta 1999 razširilo na podlagi več gradbenih projektov. Leta 2006 se je 27 avstrijskih civilnih organizacij Komisiji pritožilo, da so avstrijski organi kršili zakonodajo EU, ker niso opravili presoje vpliva teh projektov na okolje. Komisija je od avstrijskih organov zahtevala, naj zadevni vpliv ocenijo naknadno. Organizacije so se varuhu človekovih pravic pritožile, da je nekatera dovoljenja za projekt izdal sam organ, pristojen za naknadno presojo, in da v nasprotju z zakonodajo EU niso imele vpogleda v nadaljnje postopke pregleda na nacionalni ravni. Varuh človekovih pravic je končal prvo preiskavo primera po tem, ko je Komisija navedla, da bo primer o ugotavljanju kršitev zaključila šele, ko bo ugotovila, da so avstrijski organi sprejeli ustrezne ukrepe za skladnost z zakonodajo EU. Drugo preiskavo (primer **2591/2010/GG**) je sprožil, ko so se organizacije znova obrnile nanj. Sklenil je, da Komisija (i) ni ravnala v skladu z načeli dobrega upravljanja, (ii) ni ustrezno obravnavala trditev pritožnikov o obstoju očitnega navzkrižja interesov in ustrezno ukrepala v zvezi z očitno kršitvijo zakonodaje EU ter (iii) ni upoštevala njegovih nasvetov. Zato je Parlamentu predložil posebno poročilo in ga prosil, naj ga podpre ter Komisijo pozove, naj popravi svoje ravnanje v tem primeru.

Pritožbe in preiskave

1.5 Nadvse uspešni primeri, ki predstavljajo najboljšo prakso

Najboljšo prakso ponazarja deset nadvse uspešnih primerov, zaključenih v letu 2012, ki se nanašajo na različne institucije in organe EU ter na najrazličnejša vprašanja.

Najboljšo prakso ponazarja deset nadvse uspešnih primerov, zaključenih v letu 2012, ki se nanašajo na različne institucije in organe EU ter na najrazličnejša vprašanja. Zaradi številnih primerov v zvezi s preglednostjo, s katerimi se vsako leto ukvarja varuh človekovih pravic, je še posebej dobrodošli prvih šest primerov, opisanih v nadaljevanju. Dodaten primer se nanaša na določbe Listine o temeljnih pravicah, vključeni pa so tudi primeri v zvezi s spoštovanjem državljanov, zaposlovanjem in nepovratnimi sredstvi, v katerih se je Komisija odzvala konstruktivno.

V primeru [2016/2011/AN](#) je **Evropska centralna banka** (ECB) pritožniku zagotovila ustrezno obrazložitev, vključno s podrobnim opisom vsebine dopisa, ki ga je zahteval, in njegovega namena. Dostop do dopisa je zavrnila, ker bi razkritje ogrozilo ekonomsko in monetarno politiko EU. Varuh človekovih pravic se je po preučitvi zadevnega dokumenta strinjal z navedenim. S predhodnim soglasjem predsednika ECB je pritožniku potrdil, da zadevni dopis ne vsebuje nobenih predlogov za spremembo španske ustave. Varuh človekovih pravic je poleg tega podal dodatno pripombo, naj ECB preglednost še naprej obravnava ne samo kot zakonsko obveznost, ampak tudi kot priložnost, da v očeh državljanov poveča njeno zakonitost.

Varuh človekovih pravic je pozdravil kombinacijo splošnih in institucionalnih ukrepov, predlaganih v okviru preiskave na lastno pobudo v primeru [OI/3/2011/KM](#), ki se je nanašala na

zmožnost **Sveta**, da odgovori na vse potrdilne prošnje v roku, predvidenem v Uredbi (ES) št. 1049/2001. Ker je postopek za obravnavo teh prošenj dolgotrajen, je Svet dodelil dodatne člane osebja za obdelavo začetnih prošenj in imenoval kontaktno osebo za stike z delegacijami držav članic. Poleg tega je omogočil hiter sklic določenih sestankov. Nazadnje, ker so v nekaterih mesecih redni sestanki Coreperja in Sveta manj pogosti, je zdaj odgovore na potrdilne prošnje po potrebi mogoče sprejeti z uradnim pisnim postopkom.

Komisija je v primeru [1161/2010/BEH](#) v celoti razkrila dokumente, ki jih je zahteval pritožnik. Ti dokumenti so se nanašali na postopke ugotavljanja kršitev glede nekaterih carinskih vprašanj v zvezi z uvozom orožja in blaga z dvojno rabo. Čeprav je varuh človekovih pravic izrazil zaskrbljenost zaradi časa, ki ga je Komisija potrebovala za sprejetje odločitve o pritožnikovi potrdilni prošnji, je bil zadovoljen, saj je Komisija priznala, da je ta zamuda neutemeljena, in pozdravil njen konstruktivni pristop.

Komisija je opisala več ukrepov, ki jih je sprejel zadevni generalni direktorat za izboljšanje skladnosti z Uredbo (ES) št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov po tem, ko jo je varuh človekovih pravic pozval k pojasnilu, katere ukrepe je sprejela oziroma namerava sprejeti za zagotovitev skladnosti z Uredbo. V prvem odgovoru na primer [849/2010/KM](#) je priznala, da pritožnikovih dopisov ni obravnavala v skladu z zadevno uredbo. Odobrila je dostop do zadevnih dokumentov in se opravičila za zamudo. Pritožnik je bil zadovoljen z dokumenti, ki jih je prejel, vendar je bil še vedno kritičen glede obravnave njegove prošnje. To je privedlo do zgoraj navedenih ukrepov.

V odzivu na osnutek priporočila varuha človekovih pravic je **Evropska agencija za zdravlila** (EMA) privolila, da javnosti odobri dostop do poročil o neželenih učinkih v zvezi z nekim zdravilom proti aknam. Po tem ko je pritožnik izrazil zaskrbljenost, je varuh človekovih pravic izvedel nadaljnje preiskave, ki so vključevale sestanek z agencijo EMA. Zato je lahko potrdil, da agencija EMA zadevnih dokumentov ni prikrivala in da so bili dokumenti upravičeno anonimizirani zaradi varstva osebnih podatkov. Pri zaključitvi primera **2493/2008/FOR** je varuh človekovih pravic priznal pomemben napredek, ki ga je agencija EMA naredila pri doseganju večje preglednosti dela.¹⁷

Varuh človekovih pravic je v primeru **808/2011/MHZ** pohvalil **Evropski svet**, ker se je opravičil državljanu, ki se je nanj obrnil, da bi izrazil zaskrbljenost zaradi zasebne uporabe službenih vozil. Od Evropskega sveta je zahteval, naj mu odgovori na niz vprašanj in pošlje kopijo ustreznega pravilnika v zvezi s to zadevo. Varuh človekovih pravic meni, da je iskreno opravičilo Sveta najboljši primer za ponazoritev, da uprava EU spoštuje svoje državljane. Dejal je, da je to spoštovanje pogoj za zmanjšanje vrzeli med EU in njenimi državljani. Poleg tega je ugotovil, da so bili odgovori, ki jih je pritožnik prejel na začetku, neprimerni.

Komisija se je v odgovoru na preiskavo na lastno pobudo v primeru **OI/3/2008/FOR** zavezala k spremembi sistema zgodnjega opozarjanja (EWS) – računalniškega informacijskega sistema, namenjenega prepoznavi „groženj“ za finančne interese in ugled EU. Varuh človekovih pravic je vztrajal, da je treba varovati pravice oseb, uvrščenih v sistem EWS, zlasti temeljne pravice takih oseb, kot so določene v Listini o temeljnih pravicah (na primer pravico do izjave in pravico do dostopa do dokumentacije), in to tudi v obdobju pred reformo sistema EWS.

Na področju nepovratnih sredstev je **Komisija** pristala, da neki nevladni organizaciji povrne več kot 100 000 EUR po tem, ko je varuh človekovih pravic podal predlog za sporazumno rešitev. Pritožnik je v primeru **53/2010/OV** trdil, da je Komisija kršila načelo legitimnih pričakovanj, ko ni upoštevala metodologije za sporočanje stroškov, o kateri sta se sporazumeli obe strani.

Po tem ko je varuh človekovih pravic posredoval v primeru **371/2010/(MF)AN**, je **Komisija** sprejela novo politiko glede priznavanja nacionalnih diplom za upoštevanje različnih nacionalnih praks. Prav tako je izjavila, da pritožnik v tem primeru izpolnjuje pogoje za zadevna delovna mesta. To se je zgodilo po tem, ko Generalni direktorat za človeške vire in varnost ni hotel priznati pritožnikove diplome, ker magisterija 2 ni pridobil po treh letih univerzitetnega študija.

Direktor zadevne službe **Komisije** je v odgovor na primer **882/2009/VL** pritožnici predložil pisno opravičilo in ji ponudil odškodnino v višini 500 EUR za moralno škodo, ki jo je utrpela. To je sledilo žaljivemu sporočilu, poslanemu soprogu pritožnice v okviru postopka izterjave domnevno preplačanih družinskih dodatkov. Komisija je poleg tega organizirala vrsto notranjih usposabljanj, da bi poudarila pomen etike in kulture storitev pri odnosih z državljani EU. Takšen ukrep je bil odgovor na pripombo varuha človekovih pravic, da uporaba nesprejemljivega jezika v zadevnem elektronskem sporočilu mogoče kaže na morebitno obsežnejšo težavo v službah Komisije.

¹⁷ Opozoriti je treba, da je imela agencija EMA podoben nadvse uspešen primer tudi v letu 2011.

Pritožbe in preiskave

1.6 Tematska analiza zaključenih preiskav

Vse odločbe, ki jih varuh sprejme po končani preiskavi, so običajno objavljene na njegovi spletni strani (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angleščini in jeziku pritožbe, če ta ni angleščina. Pripravi se tudi povzetek vsake odločbe v angleščini. Povzetki izbranih primerov se objavijo na spletnem mestu v vseh 23 uradnih jezikih EU. Ti povzetki prikazujejo različne teme in institucije Unije, zajete v odločbah, ki jih je varuh človekovih pravic sprejel po končanih preiskavah v letu 2012, ter različne razloge za končanje.

V tem razdelku so predstavljeni najpomembnejše pravne in dejanske ugotovitve, ki jih vsebujejo odločitve varuha človekovih pravic v letu 2012, s katerimi so bile zaključene preiskave. Vključuje primere, ki so imeli močan vpliv v zvezi s spodbujanjem preglednosti in dobrega upravljanja v institucijah

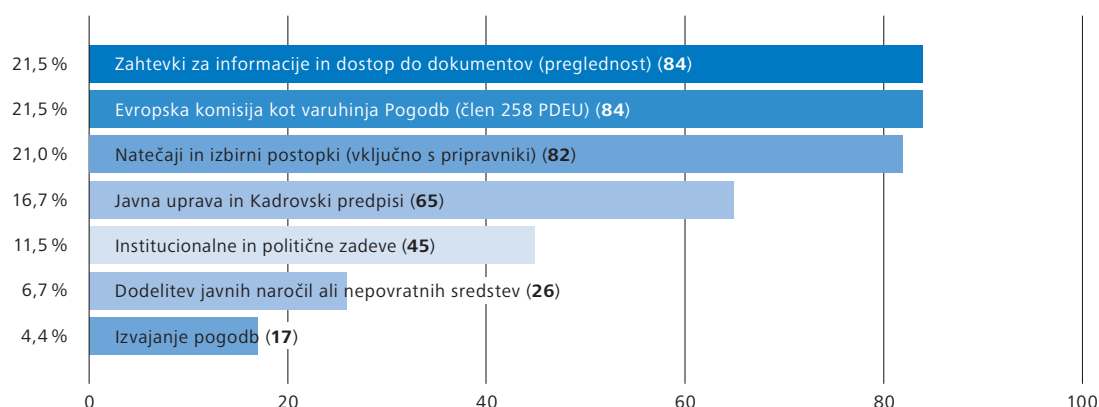
EU, primere, ki so privedli do posebno pozitivnega izida za pritožnika, in primere, ki so varuhu človekovih pravic omogočili, da je pojasnil pomembne vidike zakonodaje ali da se je ukvarjal z vprašanjem, ki mu prej ni bilo predstavljeno. Ob upoštevanju prizadevanj varuha človekovih pravic za spodbujanje uporabe Listine o temeljnih pravicah so posebej poudarjeni tudi pomembni primeri, ki zadevajo pravice iz Listine.

Razdelek glede na glavni predmet preiskave analizira naslednje kategorije:

- odprtost, dostop javnosti in osebni podatki,
- Evropska komisija kot varuhinja Pogodb,
- dodelitev javnih naročil in nepovratnih sredstev,
- izvajanje pogodb,
- javna uprava in Kadrovski predpisi,
- natečaji in izbirni postopki,
- institucionalne in politične zadeve ter drugo.

V tem razdelku so predstavljeni najpomembnejše pravne in dejanske ugotovitve, ki jih vsebujejo odločitve varuha človekovih pravic v letu 2012, s katerimi so bile zaključene preiskave.

Slika 1.11: Glavni predmet zaključenih preiskav

Opomba: V nekaterih primerih je varuh človekovih pravic zaključil preiskavo, ki se je nanašala na dva ali več predmetov. Zato je seštevek vseh deležev večji od 100 %.

Zgoraj navedene kategorije se med seboj seveda močno prekrivajo. Na primer, vprašanja glede odprtosti se pogosto pojavljajo v pritožbah, ki zadevajo zaposlovanje ali vlogo Komisije kot varuhinje Pogodb. Poleg tega je treba opozoriti, da te kategorije niso navedene v istem vrstnem redu kot na sliki 1.11¹⁸.

Odprtost, dostop javnosti in osebni podatki

Dostop javnosti do dokumentov

Člen 10(3) PEU navaja, da se odločitve v Uniji „sprejemajo kar najbolj odprto in v kar najtesnejši povezavi z državljani“, medtem ko člen 15(1) PDEU zahteva, naj institucije, organi, uradi in agencije Unije zaradi spodbujanja dobrega upravljanja in zagotovitve sodelovanja civilne družbe pri svojem delu kar najbolj upoštevajo načelo javnosti delovanja.

Člen 15(3) PDEU zagotavlja pravico do dostopa do dokumentov institucij, organov, uradov in agencij Unije. Ista pravica je določena tudi v členu 42 Listine.

Člen 15(3) PDEU zagotavlja pravico do dostopa do dokumentov institucij, organov, uradov in agencij Unije. Ista pravica je določena tudi v členu 42 Listine. Uredba (ES) št. 1049/2001 ureja to temeljno pravico do dostopa do dokumentov.¹⁹

Uredba (ES) št. 1049/2001 pritožnikom omogoča izbiro pravnega sredstva. Popolno ali delno zavrnitev dostopa lahko izpodbijajo bodisi s sodnim postopkom v skladu s členom 263 PDEU bodisi s pritožbo varuhu človekovih pravic. Kot je razvidno iz nadaljevanja, so se

v preiskavah varuha človekovih pravic obravnavali postopkovna vprašanja in uporaba izjem za javni dostop, ki so določene v členu 4 Uredbe.

Postopkovna vprašanja

Zdi se, da so pozna registracija in pozni odgovori na prošnje relativno pogost pojav. Komisija je v primeru **1972/2009/ANA** priznala neupravičeno zamudo, ki se je zgodila pri obravnavanju pritožnikove potrdilne prošnje, in zagotovila, da v prihodnje ne bo več tovrstnih zamud. Varuh človekovih pravic je v primeru **2938/2009/EIS** ugotovil, da način, kako je Komisija obravnavala pritožnikovo prošnjo, očitno ni bil v skladu z načeli dobrega upravljanja. Komisija se je opravičila. V dodatni pripombi je varuh človekovih pravic navedel, da bi bilo nadvse koristno, če bi Komisija sprejela ukrepe za preprečevanje tovrstnih hib v prihodnje. V primeru **2466/2011/ER** je pritožnik trdil, da je Komisija nezakonito

podaljšala rok za odločitev o njegovi potrdilni prošnji. Varuh človekovih pravic je nato zaključil primer, ne da bi prejel mnenje Komisije, ker (i) je Komisija z odgovorom zamujala tri mesece in (ii) so informacije, ki so mu bile dane na voljo, zadoščale za obravnavo pritožbe. Opozoril je, da so v Uredbi (ES) št. 1049/2001 določeni zavezujoči roki, izjeme pa so mogoče le v „izjemnih“ primerih in če so navedeni „podrobni razlogi“. Komisija se je v tem primeru omejila na navedbo, da še vedno nima na voljo vseh elementov, potrebnih za končno oceno.

¹⁸. Slika 1.11 prikazuje informacije o vseh preiskavah, končanih v letu 2012, glede na predmet preiskave. Slika poskuša predstaviti pomembnost obravnavanega predmeta preiskave glede na skupno število primerov varuha človekovih pravic.

¹⁹. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije; UL L 145, str. 43.

Pritožbe in preiskave

V primeru **1472/2011/MMN**, ki se je nanašal na zavrnitev dostopa do odgovorov Francije in Španije na vprašalnik, je Komisija zelo zamujala z odgovorom. Čeprav se je pritožniku opravičila, pa se na podlagi njenih odgovorov pritožniku in varuhu človekovih pravic zdi, da je prepričana, da ji potreba po posvetovanju z državami članicami v skladu s členom 4(5) Uredbe (ES) št. 1049/2001 daje pravico do prekoračitve rokov odgovor na zahteve za dostop, ki so določeni v zadevni uredbi. Varuh človekovih pravic je opozoril, da so sodišča Unije jasno odločila, da institucija zaradi vzpostavitve dialoga na podlagi člena 4(5) z državo članico, iz katere izvira zahtevani dokument, nima pravice, da prekorači roke iz zadevne uredbe.

V primeru **1683/2010/MMN**, ki je zadeval dostop do dokumentov v zvezi z javnim natečajem, ki ga je organiziral urad EPSO, je pritožnik trdil, da Komisija ni ravnala pravilno in ni navedla razlogov, ko je drugič podaljšala rok za sprejetje odločitve o njegovi potrdilni prošnji. Varuh človekovih pravic je opozoril, da Komisija ni predložila razlogov za odločitev. Poleg tega je ugotovil, da Uredba (ES) št. 1049/2001 jasno omogoča le eno podaljšanje roka za odgovor na potrdilno prošnjo. Komisija se je opravičila za zamudo. V zvezi z zahtevkom za dostop je pojasnila, da dokumenti ne obstajajo. Varuh človekovih pravic je menil, da so ta pojasnila verjetna. Poleg tega je bil zadovoljen, da se Komisija ni omejila na zgornjo izjavo, temveč je odobrila dostop do nekaterih dokumentov, ki bi pritožnika lahko zanimali, in opozorila na dva dokumenta v zvezi z delom izbirne komisije.

Vsebinska vprašanja: uporaba izjem

Številne druge preiskave varuha človekovih pravic s tega področja so se nanašale na izjeme za javni dostop, ki so določene v členu 4 Uredbe (ES) št. 1049/2001.

Izjeme v zvezi z inšpekcijskimi pregledi, preiskavami in revizijami

V naslednjih dveh primerih se je institucija sklicevala na izjemo v zvezi z varstvom namena preiskav iz tretje alineje člena 4(2) Uredbe (ES) št. 1049/2001, da bi zavrnila dostop do zadevnih dokumentov.

Primer **292/2011/AN** se je nanašal na dostop do dokumentov v zvezi s postopki za ugotavljanje kršitev.²⁰ Komisija je sprejela predlog varuha človekovih pravic za sporazumno rešitev in razkrila dva od treh zadevnih dokumentov. V zvezi s tretjim je navedla, da se mora najprej posvetovati s španskimi organi, saj je dokument prejela od njih. Varuh človekovih pravic je izrazil zaupanje, da bo Komisija posvetovanje s španskimi organi končala v razumnem času in nato pritožnika kakor hitro je mogoče obvestila o svoji odločitvi glede razkritja ter odločitev tudi primerno utemeljila.

Varuh človekovih pravic je v primeru **2914/2009/DK** ugotovil, da je Evropska agencija za zdravila (EMA) neupravičeno zavrnila javni dostop do dveh poročil o notranji reviziji. Poleg tega sta bili zadevni reviziji že končani in zato ni bilo tveganja, da bi javno razkritje poročil ogrozilo izvajanje revizije. Agencija EMA se je strinjala, da bo znova preučila svojo odločitev o zavrnitvi, ter je odobrila dostop do poročil in spremljevalnega dopisa o izvajanju priporočil iz poročil.

²⁰. Glej tudi primer **1972/2009/ANA**, v katerem je Komisija zavrnila dostop do dokumenta z utemeljitvijo, da je morala zaščititi pogovore z grškimi organi, ki jih je začela za usklajitev zadevne grške zakonodaje s pravom EU.

Izjema v zvezi s procesom odločanja institucije

V primeru **127/2010/VIK** v zvezi z dostopom do dokumentov glede predlaganih naložb v jedrsko energijo se je Komisija izključno sklicevala na izjemo v zvezi s potrebo po varstvu svojega procesa odločanja (in sicer na člen 4(3) Uredbe (ES) št. 1049/2001). To varuha človekovih pravic ni prepričalo. Vendar je med preiskavo postalo očitno, da vlagatelj v okviru projekta ni dal soglasja za razkritje dokumentov. Ker je bil veljavni pravni okvir časovno pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, nikakor ni bilo jasno, ali je mogoče dokumente, ki jih je zahteval pritožnik, razkriti brez soglasja zadevne države članice, osebe ali podjetja, je varuh človekovih pravic sklenil, da nadaljnja preiskava ni upravičena. Vendar je poleg tega pritožnika obvestil o možnosti vložiti nove prošnje za dostop, saj bi bilo treba takšno prošnjo ocenjevati na podlagi pravil, ki se uporabljajo po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe, s katero se je zahteva po soglasju uskladila s potrebo po preglednosti.

Izjema v zvezi z varstvom osebnih podatkov

Med izjemami iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1049/2001 je člen 4(1)(b), ki se nanaša na temeljni pravici do zasebnosti in varovanja osebnih podatkov. V primeru **3136/2008/EIS** je pritožnik, pri katerem je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvedel preiskavo, zahteval dostop do (i) dokumentov, na podlagi katerih se je OLAF odločil za izvedbo zadevne preiskave, in (ii) informacij o rezultatu preiskave. OLAF je to zavrnil. Varuh človekovih pravic je preučil spis urada OLAF in se posvetoval z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov. Na tej podlagi je sklenil, da so razlogi za zavrnitev zahtevka za dostop, ki

jih je navedel urad OLAF, veljavni in zadovoljivi. V zvezi z dodatnim vprašanjem, ki ga je postavil pritožnik, je varuh človekovih pravic ugotovil, da je po njegovem mnenju urad OLAF zagotovil informacije o rezultatu preiskave. Vendar je prav tako ugotovil, da temeljna pravica do dobrega upravljanja iz člena 41 Listine določa, da se oseba, ki je predmet preiskave, v razumnem roku po zaključku te preiskave obvesti o njenih rezultatih. OLAF v tem primeru tega ni storil.

Primer **682/2010/TN** se je nanašal na zahtevo za vpogled v poročilo, ki vsebuje osebne podatke. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da ima Komisija načeloma pravico zavrni vpogled, saj pritožnik ni utemeljil, zakaj je potreben prenos osebnih podatkov. Vendar je predlagal, naj Komisija ponovno razmisli, ali bi lahko omogočila vpogled v druge dele poročila. Ker se Komisija ni v celoti strinjala, je varuh človekovih pravic podal kritično oceno, ker ni navedla prepričljivih trditev, zakaj ne more odobriti delnega vpogleda. Podal je tudi dodatno pripombo v zvezi z zagotavljanjem boljših informacij o postopkih prosilcem, ki zahtevajo vpogled v dokumente z osebnimi podatki.

Dostop javnosti do informacij

Člen 41 Listine priznava pravico vsakogar, da uprava EU njegove zadeve obravnava nepristransko, pravično in v razumnem roku. Vključuje tudi pravico do prejetja odgovora. Varuh človekovih pravic je v letu 2012 obravnaval veliko primerov, v katerih so državljani trdili, da jim uprava ni ustrezno odgovorila ali jim sploh ni odgovorila. Ti primeri so bili večinoma obravnavani po poenostavljenih postopkih za zagotovitev pravočasnega odgovora za pritožnika.

Varuh človekovih pravic je v letu 2012 obravnaval veliko primerov, v katerih so državljani trdili, da jim uprava ni ustrezno odgovorila ali jim sploh ni odgovorila.

Pritožbe in preiskave

Primer **1451/2011/BEH** je primer popolne preiskave s področja dostopa javnosti do informacij. Natančneje, zadeval je trditev, da je Komisija zagotovila napačne informacije o pravicah do prostega gibanja. Pritožnik je trdil, da odlomek v Direktivi Komisije o smernicah za državljanstvo Unije (Direktiva 2004/38/ES) ni v skladu z zakonodajo EU, kot je odločilo Sodišče Evropske unije v sodbi v zadevi *Akrich* (C-109/01). Varuh človekovih pravic je dejansko ugotovil težavo in Komisijo pozval, naj razmisli o spremembi zadevnega odlomka. Komisija je navedla, da v tej fazi ne namerava spremeniti smernic, da pa bo ocenila dodano vrednost posodobitve na podlagi rezultatov svojega drugega poročila o uporabi Direktive 2004/38/ES, ki bo pripravljeno leta 2013. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da se Komisija strinja, da bi bil lahko zadevni odstavek smernic jasnejši, in zaključil primer, pri čemer je Komisijo pozval, naj ga obvešča o tej zadevi.

Varstvo podatkov

Člena 7 in 8 Listine o temeljnih pravicah pokrivata temeljni pravici do zasebnosti in varovanja osebnih podatkov. Ta zadnja pravica je bila pomembna v primeru **2384/2011/AN**, v katerem je pritožbo predložil posameznik, pri katerem je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvedel preiskavo. OLAF je podrobnosti o rezultatu preiskave razkril tretji osebi in so bile nato objavljene v časopisnem članku v pritožnikovi državi. Evropski nadzornik za varstvo

podatkov je menil, da je razkritje v nasprotju s pravili EU o varstvu podatkov. Pritožnik je zahteval, naj urad OLAF prizna kršitev in se zanj opraviči, kar pa je ta zavrnil, vendar je po preiskavi varuha človekovih pravic pritožniku poslal dopis, v katerem je izrazil obžalovanje, da ni ukrepal v skladu s pravili o varstvu podatkov, in se mu opravičil.

Evropska komisija kot varuhinja Pogodb

Pravna država je eno temeljnih načel Evropske unije. Ena najpomembnejših nalog Komisije je biti varuhinja Pogodb.²¹ V členu 258 PDEU je določen splošni postopek, v skladu s katerim lahko Komisija razišče, ali so države članice kršile pravo EU, in morebitne kršitve predloži Sodišču Evropskih skupnosti. Komisija lahko sproži preiskave na lastno pobudo, na podlagi pritožb ali na zahtevo Evropskega parlamenta, naj obravnava peticije, naslovljene na Parlament v skladu s členom 227 PDEU. Drugi postopki se uporabljajo za posebne zadeve, kot so nezakonite državne pomoči.

V zvezi s tem je pomembno omeniti pilotno metodo EU²², delovno metodo, ki so jo leta 2007 skupaj razvile Komisija in države članice zaradi čim zgodnejšega odpravljanja kršitev zakonodaje EU brez zatekanja k postopkom za ugotavljanje kršitev. Namen tega projekta je zagotoviti, da bodo države članice učinkoviteje izvajale pravo EU in da bodo pritožbe državljanov in podjetij rešene hitreje.

21. V členu 17 PEU je določeno, da Komisija „[s]krbi za uporabo Pogodb in ukrepov, ki jih institucije sprejmejo na njuni podlagi“.

22. Glej sporočilo Komisije z naslovom „Evropa rezultatov – uporaba prava Skupnosti“, COM(2007)502.

Evropski varuh človekovih pravic sprejema in obravnava pritožbe zoper Komisijo v njeni vlogi varuhinje Pogodb. Ko varuh človekovih pravic sproži

Kot kažejo primeri v nadaljevanju, so preiskave varuha človekovih pravic v letu 2012 razkrile več pomanjkljivosti pri postopkih.

Evropski varuh človekovih pravic sprejema in obravnava pritožbe zoper Komisijo v njeni vlogi varuhinje Pogodb.

preiskavo o takšni pritožbi, si prizadeva pojasniti, da preiskava ni namenjena ugotavljanju obstoja kršitev. Razlog za to je dejstvo, da evropski varuh človekovih pravic nima pristojnosti za preiskovanje ukrepov organov držav članic. V preiskavi varuha človekovih pravic se preučuje samo ravnanje Komisije pri analizi in obravnavi pritožbe o kršitvi. Varuh človekovih pravic lahko obravnava postopkovne in materialne vidike ravnanja Komisije.

Zamuda in nezadosten skrbni pregled

V primeru 773/2011/OV je varuh človekovih pravic v nasprotju s pritožnikovimi trditvami ugotovil, da je Komisija ustrezno obravnavala pritožbo o kršitvi in je pritožniku poslala več vsebinskih odgovorov. Po drugi strani pa je v primeru 230/2011/(TS)EIS opozoril, da mora Komisija pri obravnavi pritožb o kršitvi upoštevati omejitve, ki izhajajo iz temeljnih pravic in načel dobrega upravljanja. Menil je, da zapletenost

V preiskavi varuha človekovih pravic se preučuje samo ravnanje Komisije pri analizi in obravnavi pritožbe o kršitvi.

Postopkovne obveznosti

Kar zadeva postopkovne obveznosti Komisije do pritožnikov, je glavna oporna točka varuha človekovih pravic sporočilo, ki ga je Komisija prvotno objavila leta 2002²³, spremenjena različica tega sporočila pa je bila sprejeta leta 2012²⁴. Sporočilo določa obveznost evidentiranja pritožb, nekatere izjeme za to obveznost, pa tudi roke za obravnavanje pritožb in obveščanje pritožnikov. Komisija je to sporočilo izdala kot odgovor na prejšnje preiskave varuha človekovih pravic in njegove kritike v povezavi s temi vprašanji. Varuh človekovih pravic meni, da to sporočilo predstavlja pomembno podlago za zaupanje državljanov v Komisijo kot varuhinjo Pogodb.

vprašanj ne upravičuje zamude, ki je nastala v tem primeru. V zvezi z vprašanjem skladnosti, ki ga je kot argument navedla Komisija, je izjavil, da izvajanje „skladnega pristopa“ ne sme povzročati nepotrebnih zamud.

Primeri 930/2010/CK in 1827/2009/CK sta se nanašala na domnevno nezadostno skrbnost pri obravnavi dveh pritožb o kršitvi. Da bi varuh človekovih pravic Komisiji pomagal nadalje izboljšati njene postopke, je v prvem primeru podal dve dodatni pripombi. V drugem primeru je obžaloval oster odziv Komisije, s katerim je zavrnila pritožnikove trditve. Kljub temu je ugotovil, da je zaradi poznejših dogodkov nesoglasje med Komisijo in pritožnikom glede pravilne razlage grških davčnih predpisov postalo brezpredmetno.

²³. Sporočilo Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic o odnosih s pritožniki v primerih kršitev prava Skupnosti; UL 2002 C 244, str. 5.

²⁴. Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Posodobitev načina urejanja odnosov s pritožnikom glede uporabe prava Unije, COM(2012)154 final.

Pritožbe in preiskave

V primeru **1775/2012/ER**, ki je zadeval nepredložitev odgovora na pritožbo o kršitvi in neustrezno obravnavo zadevne pritožbe, ki jo je vložil italijanski uvoznik cigaret, je Komisija priznala prejem pritožbe kmalu po tem, ko je varuh človekovih pravic stopil v stik z njo. Poleg tega je uradnik Komisije pritožnika poklical po telefonu in ga obvestil, da je zdaj on pristojen za primer. Kmalu zatem je potekal sestanek s pritožnikom.

Vsebinska vprašanja

Preiskave in ugotovitve varuha človekovih pravic popolnoma spoštujejo diskrecijsko pravico Komisije, ki se ji priznava s Pogodbama in sodno prakso Sodišča, kadar se odloča, ali naj kršitev predloži Sodišču.

Pri preiskavi pritožb zaradi kršitev lahko varuh človekovih pravic pregleda tudi analize in sklepe, ki jih sprejme Komisija²⁵. Na primer, preveri lahko, ali so takšne analize in sklepi razumni, dobro utemeljeni in podrobno pojasnjeni pritožnikom. Preiskave in ugotovitve varuha človekovih pravic popolnoma spoštujejo diskrecijsko pravico Komisije, ki se ji priznava s Pogodbama in sodno prakso Sodišča, kadar se odloča, ali naj kršitev predloži Sodišču.²⁶ Če se varuh človekovih pravic ne bi strinjal z mnenjem Komisije, bi to navedel, hkrati pa bi poudaril, da je Sodišče najvišji organ, ki lahko razlaga pravo EU. Vendar je takšno nestrinjanje zelo redko.

Nepredložitev ustrezne utemeljitve

V primeru **1623/2009/FOR** je varuh človekovih pravic ugotovil, da Komisija ni jasno pojasnila razlogov, zakaj ne bo nadalje obravnavala pritožbe o domnevni kršitvi pravic imetnikov avtorskih pravic na finskih televizijskih trgih. Komisija je v odgovoru na njegov predlog, naj natančno pojasni svoje stališče, navedla, da je bil primer zaradi nadaljnje

korespondence pritožnikov posredovan v sistem „EU Pilot“ ter da bo v zvezi s tem stopila v stik s Finsko in zahtevala informacije ali poskušala poiskati rešitve za težave. Podobno, v primeru **1260/2010/RT** je varuh človekovih pravic menil, da Komisija ni predložila ustrezne utemeljitve za svojo odločbo o zaključku pritožbe zaradi kršitev, v kateri je pritožnik trdil, da francoski organi niso upoštevali določb zakonodaje EU o vzporednem uvozu zdravil za uporabo v veterinarski medicini. Komisija je na podlagi osnutka priporočila, ki ga je nanjo naslovil varuh človekovih pravic, sklenila, da bo začela nov postopek za ugotavljanje kršitev, in sicer v zvezi z ovirami, s katerimi se srečujejo grosisti, ki poskušajo vzporedno uvažati zdravila za uporabo v veterinarski medicini.

Nestrinjanje z oceno Komisije

Pritožnik v primeru **1909/2009/BEH** je vložil pritožbo o kršitvi, v kateri je trdil, da avstrijski organi v nasprotju z zakonodajo EU niso opravili posamične presoje, ali njegova stranka, gospod D., ogroža javno varnost. Komisija je menila, da na podlagi predloženih informacij ne more skleniti, da so avstrijski organi kršili zakonodajo EU. Odločila se je, da ne bo začela postopka za ugotavljanje kršitev. Varuh človekovih pravic je menil, da je Komisija predložila utemeljene razloge v podporo stališču, da so avstrijski organi opravili zgoraj navedeno posamično presojo. Vendar pa ni ustrezno obravnavala pritožbe, ker je zadevala odločitev avstrijskih organov, (i) da gospodu D. ne bodo dali roka, v katerem mora zapustiti avstrijsko ozemlje, in (ii) da njegovi pritožbi ne priznajo odločilnega učinka zoper odločbo o izgonu, ki jo

²⁵. Na primer, glej primer **2591/2010/GG** v zvezi z neustrezno izvedbo postopka za ugotavljanje kršitev zoper dunajsko letališče s strani Komisije, ki je opisan v razdelku 1.4 zgoraj.

²⁶. Varuh človekovih pravic v zvezi s tem ugotavlja, da dejstvo, da kršitev zakonodaje EU obstaja, samo po sebi ne pomeni, da mora Komisija začeti postopek za ugotavljanje kršitev. Vendar mora vseeno utemeljiti, kako izvaja svoja obsežna pooblastila.

zakonodaja EU predvideva le v nujnih primerih. Varuh človekovih pravic je Komisijo pozval, naj v zvezi s tem znova preuči pritožbo o kršitvi. Komisija je v bistvu vztrajala, da so avstrijski organi preučili nujnost primera in sklenili, da takšna nujnost obstaja. Varuh človekovih pravic je menil, da odgovor Komisije ni prepričljiv. Ker je bil to osamljen primer, ga je zaključil s kritično oceno.

Dodelitev javnih naročil in nepovratnih sredstev

Varuh človekovih pravic obravnava pritožbe zaradi dodelitve ali nedodelitve javnih naročil in nepovratnih sredstev. Kljub temu meni, da imajo institucije, zlasti pa odbori za oceno ponudb in organi, ki dodeljujejo razpise, široka pooblastila in da je njegov pregled v takšnih primerih omejen na preverjanje, ali so bila upoštevana pravila, ki urejajo postopke, ali dejstva držijo in ali ni bila storjena napaka pri vrednotenju ali zloraba pooblastil. Poleg tega preuči, ali so institucije upoštevale dolžnost, da navedejo razloge, in ali so ti razlogi skladni in smiselni.

spomni, da načela dobrega upravljanja včasih od institucij zahtevajo sprejetje dodatnih ukrepov poleg tistih, ki so zakonsko predpisani.

Neenaka obravnava

Primer **642/2008/MMN** se je nanašal na domnevno navzkrižje interesov, ki je zadevalo tehničnega svetovalca v razpisnem postopku. Pritožnik je trdil, da je Komisija kršila načelo enake obravnave, ker je bil eden od svetovalcev ocenjevalne komisije zaposlen pri izbranem ponudniku. Varuh človekovih pravic je Komisijo pozval, naj med drugim preoblikuje izjavo o nepristranskosti in zaupnosti, ki jo morajo podpisati vsi člani ocenjevalne komisije in vsi opazovalci, ter tako zagotovi, da jasno pokriva vsa mogoča navzkrižja interesov, in sicer „dejanska“, „morebitna“ in „navidezna“ navzkrižja interesov. Komisija je v odgovoru trdila, da ustrezna določba finančne uredbe pokriva le „dejanska“ in „morebitna“ navzkrižja interesov ter da so „navidezna“ navzkrižja interesov pomembna le, če se po preučitvi izkaže, da obstaja „dejansko“ ali „morebitno“ navzkrižje interesov. Varuha človekovih pravic ta odgovor ni prepričal. Ker pa je

Med vprašanji na področju javnih naročil in nepovratnih sredstev, ki jih je varuh človekovih pravic preučil v letu 2012, sta bila domnevna neenaka obravnava ponudnikov in pomanjkanje preglednosti.

Med vprašanji na področju javnih naročil in nepovratnih sredstev, ki jih je varuh človekovih pravic preučil v letu 2012, sta bila domnevna neenaka obravnava ponudnikov in pomanjkanje preglednosti. Prvi primer, opisan spodaj, je dal varuhu človekovih pravic priložnost, da Komisijo

Komisija navedla, da bo pregledala izjavo o nepristranskosti in zaupnosti, je sklenil, da nadaljnja preiskava ni utemeljena. Hkrati je dejal, da bo od Komisije zahteval, naj mu v razumnem času poroča o izidu napovedanega pregleda.

Pritožbe in preiskave

V primeru **3000/2009/JF** je varuh človekovih pravic ugotovil, da Komisija ni enako obravnavala vseh ponudnikov, kar je vplivalo na pritožnikove možnosti, da bi bil izbran na razpisu. Zato je predlagal sporazumno rešitev in Komisijo pozval, naj pritožniku ponudi nadomestilo za stroške, nastale zaradi udeležbe na razpisu. Komisija je rešitev sprejela in pritožniku izplačala nekaj več kot 10 000 EUR.

V primeru **105/2011/TN** je bila ponudba pritožnika zavrnjena, ko je bilo ugotovljeno, da se je predlagani vodja skupine zavezal, da bo s polnim delovnim časom delal pri drugem projektu, ki ga je financirala EU in je potekal istočasno. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je Komisija storila nepravilnost, ko je naročniku priporočila, naj izloči ponudbo družbe, še preden je bilo ugotovljeno, da predlagani vodja skupine ne bo na voljo za projekt. Vendar je bila naknadna odločitev o izključitvi ponudbe ustrezna. Varuh človekovih pravic je podal dodatno pripombo, katere namen je bil zmanjšati tveganje, da v prihodnje nastanejo podobne težave.

Pomanjkanje preglednosti

V primeru **1683/2011/TN**, ki je zadeval razpisni postopek za pogodbo o zagotavljanju storitev, je Komisija priznala, da postopek ni bil popolnoma pregleden. Navedla je, da se v času priprave mnenja o tem primeru pogaja s pritožnikom, da bi sporazumno rešila zadevo. Varuh človekovih pravic ceni dejstvo, da je Komisija prevzela odgovornost za napako in se s pritožnikom pogaja o rešitvi.

Izvajanje pogodb

Varuh človekovih pravic meni, da se nepravilnosti pojavijo, kadar javni organ ne ukrepa v skladu s predpisom ali načelom, ki ga zavezuje. Nepravilnosti je tako mogoče odkriti tudi v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti iz pogodb, ki so jih sklenile institucije EU.

Obseg pregleda, ki ga lahko opravi varuh človekovih pravic v takšnih primerih, pa je nujno omejen. Varuh človekovih pravic meni, da v spornih zadevah ne bi smel preverjati, ali je katera koli od strani prekršila pogodbo. To vprašanje lahko obravnava samo pristojno sodišče.

Varuh človekovih pravic zato meni, da je v primerih, ki zadevajo pogodbene spore, upravičeno, da svojo preiskavo omeji na preučitev, ali je institucija Unije zagotovila skladno in smiselno pravno podlago za svoja dejanja ter zakaj meni, da je njeno stališče do pogodbenega položaja upravičeno. Če to drži, bo varuh človekovih pravic sprejel sklep, da njegova preiskava ni ugotovila nepravilnosti. Ta odločitev ne bo vplivala na pravico strani, da njun pogodbeni spor preuči in avtoritativno reši pristojno sodišče.

V letu 2012 je imel varuh človekovih pravic priložnost preučiti več vprašanj v zvezi s temeljnimi pravicami na področju pogodb, predvsem pravico do izjave. Pogosto je obravnaval tudi trditve o nepravilnosti, predvsem v sporih v zvezi z upravičenimi stroški in revizijami. Nazadnje, preučil je tudi obseg odgovornosti Komisije do podizvajalcev.

V letu 2012 je imel varuh človekovih pravic priložnost preučiti več vprašanj v zvezi s temeljnimi pravicami na področju pogodb, predvsem pravico do izjave. Pogosto je obravnaval tudi trditve o nepravilnosti, predvsem v sporih v zvezi z upravičenimi stroški in revizijami.

Nespoštovanje temeljnih pravic

Pritožba v primeru **2635/2010/TN** je bila vložena, ker Evropska komisija pritožnika domnevno ni obvestila o svoji ugotovitvi, da je kršil Kodeks ravnanja misij EU za opazovanje volitev. Ker varuh človekovih pravic ni bil popolnoma prepričan, da so bile spoštovane pritožnikove pravice, zagotovljene z Listino [Evropske unije o temeljnih pravicah] in Evropskim kodeksom dobrega ravnanja javnih uslužbencev, je predlagal ukrepe, ki bi jih lahko Komisija sprejela za rešitev težav. Komisija je zagotovila, da bo pritožnik še naprej popolnoma primeren kandidat za prihodnje misije za opazovanje. Poleg tega je v zvezi s svojimi splošnimi postopki za ugotavljanje kršitve Kodeksa ravnanja za opazovalce EU navedla, da je že upoštevala predlog varuha človekovih pravic za izvedbo pregleda.

V primeru **1045/2011/RT** se je Komisija po preiskavi, ki jo je opravil OLAF, odločila izterjati celotni znesek, ki je bil plačan za dva projekta. Pritožnik je trdil, da mu Komisija ni dala možnosti, da bi dal izjavo v zvezi s trditvami zoper njega. Varuh človekovih pravic je menil, da je imel pritožnik dejansko možnost dati izjavo, saj bi lahko svoje pripombe predložil pred postopkom izterjave in med njim ter tako spremenil izid v svojo korist. Vendar pa predhodni informativni dopis, v katerem so bili navedeni razlogi za izterjavo, ni vseboval izrecnega poziva k predložitvi pripomb k načrtovani izterjavi in jasne navedbe roka zanjo. Varuh človekovih pravic je v zvezi s tem podal dodatno pripombo.

Primer **2386/2010/MHZ** je zadeval razrešitev poljskega strokovnjaka s funkcije vodje skupine v okviru projekta v Bosni in Hercegovini (BiH), ki ga je financirala EU. Pritožnik je med

drugim trdil, da nista bili spoštovani njegova pravica do izjave in pravica do obveščenosti o razlogih za zahtevo Komisije. Varuh človekovih pravic je menil, da je Komisija s tem, ko ni zagotovila spoštovanja pritožnikove pravice do obrambe, preden je od njegovega delodajalca zahtevala njegovo razrešitev, naredila nepravilnost. Poleg tega je kritiziral Komisijo, ker ni predložila prepričljivih pojasnil, zakaj organov BiH ni obvestila o svojem zahtevku za razrešitev pritožnika.

Domnevna nepravilnost

Številni primeri na tem področju obravnavajo spore zaradi upravičenih stroškov, do katerih pogosto pride zaradi ugotovitev pri revizijah. V nekaterih primerih je stališče institucije razumno, to pa ne drži v zvezi s pritožbo **3373/2008/JF**, ki je bila vložena po tem, ko so bili v revizijskem poročilu nekateri stroški v projektu, ki ga je financirala EU, opredeljeni za neupravičene. Varuh človekovih pravic je Komisijo pozval, naj odstopi od zahteve po povračilu, ker je nesorazmerna in nepravilna. Komisija je to zavrnila. Varuh človekovih pravic je nato poudaril, da lahko organizacije, kot je pritožnik, ki naletijo na molk projektnih referentov EU glede svojih dejanj v zvezi s projekti, ki jih izvajajo, razumno sklepajo, da ravnajo v skladu z veljavnimi pravili. Če njihovo ravnanje ni skladno z veljavnimi pravili, morajo projektni referenti, ko so seznanjeni s takim ravnanjem, sprejeti preventivne ukrepe, če pa tega ne storijo, mora obstajati možnost, da se jim izrečejo disciplinski ukrepi. Ker se na podlagi zgoraj navedenega zastavlja pomembno načelno vprašanje, je varuh človekovih pravic menil, da bi bilo upravičeno predložiti posebno poročilo Evropskemu parlamentu. Vendar je sklenil, da takega poročila ne bo predložil,

Pritožbe in preiskave

dokler ne opravi preiskave na lastno pobudo glede nekaterih vidikov ravnanja Komisije pri obravnavi projektov, ki jih financira.

Po drugi strani je v primeru **351/2011/OV** v zvezi z zavrnitvijo stroškov zaposlenih projektne partnerja varuh človekovih pravic sklenil, da je imela Komisija na podlagi sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev zakonsko pravico za zavrnitev stroškov zaposlenih, ki jih je prijavil pritožnik. Ugotovil je tudi, da je Komisija uveljavila diskrecijsko pravico v največjo mogočo korist pritožnika, saj je dovolila, da se del stroškov zaposlenih prenese v kategorijo „stroški podizvajanja“. Zavrnitev Komisije, da preostali del neupravičenih stroškov podizvajanja šteje za upravičene, zato ni nepravilna, je povedal.

Primer **901/2011/OV** se je prav tako nanašal na povrnitev neupravičenih stroškov v okviru projekta. Pritožnik se je obrnil na varuha človekovih pravic s trditvijo, da je stališče Komisije neutemeljeno in nepošteno. Trdil je, da je ravnal v dobri veri in na podlagi informacij, ki jih je prejel od koordinatorskega

Odgovornosti Komisije do podizvajalcev

Pritožnik v primeru **535/2010/RT** je delal kot strokovnjak pri projektu, ki ga je financirala Komisija. Ker je za svoje delo prejel le delno plačilo, je zahteval, naj Komisija ukrepa in zagotovi, da bo prejel plačilo, ki mu pripada. Komisija tega ni naredila. Po posredovanju varuha človekovih pravic je Komisija glavnega izvajalca pozvala, naj poravna dolgovani znesek. Varuh človekovih pravic je zaključil primer in dodal, da upa, da bo Komisija kljub negativnim odgovorom, ki jih je prejel do takrat, svojega glavnega izvajalca še naprej pozivala, naj poravna dolgovani znesek, pri čemer bo uporabila vsa sredstva, ki so ji na voljo, da bo glavnega izvajalca prepričala v spremembo njegovega nekooperativnega odnosa.

Javna uprava in Kadrovski predpisi

Varuh človekovih pravic prejme vsako leto več pritožb, povezanih s kadrovskimi vprašanji v institucijah, predvsem v zvezi z načinom, kako uprava EU uporablja Kadrovske predpise za uradnike in druga

Včasih so v kadrovskih primerih v nevarnosti temeljne pravice, kar varuhu človekovih pravic omogoča spodbujanje pravilne uporabe Listine v institucijah.

projekta. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je bila ugotovitev Komisije o neupravičenosti zadevnih stroškov pravilna. Opozoril je tudi, da koordinatorski ni bil predstavnik Komisije in da Komisije ne zavezuje nobena koordinatorska trditev, ki ne temelji na izrecnih navodilih Komisije. Ugotovil je, da tovrstna izrecna navodila niso bila izdana. Varuh človekovih pravic zato ni ugotovil nepravilnosti.

ustrezna besedila. Včasih so v kadrovskih primerih v nevarnosti temeljne pravice, kar varuhu človekovih pravic omogoča spodbujanje pravilne uporabe Listine v institucijah. V drugih primerih postane način, kako si institucije EU razlagajo Kadrovske predpise, sporno vprašanje. V teh primerih poskuša vsaj zagotoviti, da institucije upoštevajo in pravilno uporabijo sodno prakso Sodišča.

Dolžnost skrbnega ravnanja

V primeru **11/2012/(ZV)AN** je izpostavljena težava v zvezi z Listino. Podrobneje, obravnavan je bil neobstoj določb, ki bi učiteljem, napotnim v Evropske šole, omogočale izkoriščanje starševskega dopusta. Preiskava je bila naslovljena na Komisijo kot članico upravnega odbora Evropskih šol in subjekt, ki prispeva k njihovem financiranju. Varuh človekovih pravic je menil, da dejstvo, da ni mogoče izkoriščati starševskega dopusta, ni v skladu z Listino in drugimi določbami zakonodaje EU. Med preiskavo so bili spremenjeni Kadrovski predpisi Evropskih šol tako, da zdaj vključujejo možnost vložitve zahtevka za starševski dopust. Zahtevi pritožnice za izkoriščanje starševskega dopusta je bilo zato ugodeno.

Primer **1810/2011/BEH** je zadeval obravnavo pritožnikovih zahtevkov za notranjo mobilnost in pomoč v agenciji Frontex, Evropski agenciji za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije. Varuh človekovih pravic je menil, da agencija Frontex ni pravočasno odgovorila na pritožnikov zahtevek za notranjo mobilnost. V zvezi z zahtevkom za pomoč je ugotovil, da je agencija Frontex opravila ustrezno preiskavo predloženih dejstev. Tako je na primer imenovala notranjega preiskovalca, ki je imel zadostna dokazila o neodvisnosti in strokovnosti ter je na podlagi zbranih izjav in pričevanj pripravil izčrpno poročilo. V zvezi s pravočasnostjo ukrepov agencije Frontex je varuh človekovih pravic ugotovil, da je agencija neprekinjeno in zanesljivo vodila pritožnikov primer ter o njem pritožnika redno obveščala. Varuh človekovih pravic je sklenil, da je bilo stališče agencije Frontex, da sprejetje nujnih ukrepov ni ustrezno, razumno.

Nerazumnost

V primeru **1752/2011/RT**, v katerem Komisija pritožniku ni hotela povrniti stroškov za potne stroške njegovih otrok, ker se je odločil zapustiti Gvinejo, preden je Komisija razglasila krizne razmere v tej državi, je varuh človekovih pravic opozoril na starost otrok in Komisijo pozval, naj razmisli o tem, da bi sama poiskala rešitev primera in ponudila, da bo prostovoljno poravnala potne stroške. Komisija se je strinjala s predlogom.

Primer **141/2011/RT** se je nanašal na opredelitev matičnega kraja pritožnika. Komisija je v mnenju priznala, da je Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) naredila napako, ko je za pritožnikov matični kraj opredelila Bruselj in ne Marseilla. Ker pa pritožnik ni izpodbijal zgornjega sklepa v roku iz Kadrovskih predpisov, je Komisijo zavezoval sklep agencije EFSA. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da za Komisijo ne bi bilo skladno, če bi priznala, da je bil sklep agencije EFSA nepravilen, a bi ga hkrati sprejela. V odgovoru se je Komisija strinjala, da bo vnovič opredelila pritožnikov matični kraj.

Težave v zvezi z napredovanji

V primeru **2744/2009/(MF)JF** je pritožnica trdila, da je članica osebja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) napredovala zaradi političnega pritiska. V preiskavi varuha človekovih pravic je bilo ugotovljeno, da je EESO dejansko odobril napredovanje zadevne uslužbenke v nasprotju s svojim notranjim pravilnikom. Varuh človekovih pravic je poleg tega našel dokaze o neumestnem vmešavanju v zadevni postopek napredovanja. EESO je priznal nepravilno ravnanje in razveljavil nepravilni sklep. Poleg tega je sprejel ustrezne ukrepe za preprečevanje prihodnjih podobnih

Pritožbe in preiskave

primerov. Kljub temu je varuh človekovih pravic kritiziral dejstvo, da se je EESO neustrezno odzval na osnutek njegovega priporočila, ko je podal izjave, ki so bile v jasnem nasprotju z dejstvi, kot so bila dokumentirana v spisu. Zaradi posebno resnih ugotovljenih nepravilnosti in ob upoštevanju dejstva, da tovrstno ravnanje ogroža preglednost in ugled institucij EU, je svojo odločitev posredoval predsedniku Evropskega parlamenta, ki bi lahko razmislil o tem, ali naj jo predloži ustreznemu odboru Parlamenta, ki je pristojen za obravnavo zadev v zvezi z EESO-m.

Tudi primer **683/2010/OV** se je nanašal na spor o napredovanju, tokrat v zvezi s pritožnikom, ki je bil leta 2004 s Sveta EU „napoten“ na Komisijo, vendar ga je ta zaradi napake, ki je bila posledica uporabe informacijske tehnologije, obravnavala kot „premeščenega uradnika“. Komisija je leta 2008 pritožniku odobrila napredovanje, ko pa je ugotovila, da napredovanje temelji na točkah za napredovanje, ki jih je pritožnik zbral kot „napoten“ in ne „premeščen uradnik“, je napredovanje razveljavila. Po posredovanju varuha človekovih pravic se je Komisija strinjala, da je napaka, ki je bila posledica uporabe informacijske tehnologije, podlaga za pritožbo in da bi lahko hitreje obravnavala pritožnikovo zahtevo za premestitev. Zato je predlagala, da bo pritožniku odobrila napredovanje.

Pritožnica se je v primeru **475/2012/KM** obrnila na varuha človekovih pravic in trdila, da ji Komisija neupravičeno noče izplačati zaostalih plačil, ki izhajajo iz

njenega napredovanja z retroaktivnim učinkom. Komisijo je pozvala, naj razmisli o rešitvi zadeve, saj bi bilo pravično, da bi se ji zadevna plačila izplačala. Pritožnica je le en mesec po začetku preiskave varuha človekovih pravic obvestila, da je Komisija ugodila njeni zahtevi, ji odobrila napredovanje od 1. januarja 2010 in ji izplačala zaostala plačila.

Neustrezna obravnava pritožbe

V primeru **862/2011/AN** je pritožnik neuspešno sodeloval v postopku potrjevanja. V skladu s členom 90(2) Kadrovskih predpisov je predložil pritožbo. Komisija jo je posredovala Evropskemu uradu za izbor osebja (EPSO), ki je bil pristojni organ v tem primeru, vendar se je ta z njo seznanil šele pet mesecev pozneje, ko je sprejel odločitev, da se pritožba zaradi izteka zakonskih rokov tiho zavrne. Varuh človekovih pravic je menil, da duh člena 90(2) Kadrovskih predpisov uradu EPSO preprečuje tako stališče. Na urad EPSO je naslovil osnutek priporočila in ga v njem opozoril, da mora upoštevati, da je bila pritožba vložena na datum, ko jo je dejansko prejel. Poleg tega je urad EPSO pozval, naj oceni sprejemljivost pritožbe v smislu spoštovanja rokov na podlagi datuma predložitve pritožbe nepristojnemu organu. Urad EPSO je sprejel drugi osnutek priporočila varuha človekovih pravic, ne pa prvega. Menil je, da sodna praksa Sodišča Evropske unije podpira njegovo stališče. Ker varuha človekovih pravic trditve urada EPSO niso prepričale, je primer zaključil s kritično oceno.

Natečaji in izbirni postopki

EPSO

Evropski urad za izbor osebja (EPSO) je predmet večine preiskav varuha človekovih pravic v zvezi z javnimi natečaji in drugimi izbirnimi postopki. V zadnjih letih konstruktivno sodeluje z varuhom človekovih pravic za hitro in ustrezno reševanje pritožb. Za nekatere primere se je ta trend nadaljeval tudi v letu 2012, kot je ponazorjeno spodaj. V nekaterih primerih pa je odziv urada na nekatera vprašanja, obravnavana v tem letu, zbuja skrb.

Organizacijska vprašanja

Primer **989/2011/ER** je zadeval politiko urada EPSO v zvezi s prijavljanjem na računalniške pristopne teste (CBT) na javnih natečajih. Varuh človekovih pravic je v odločbi spomnil na ugotovitve iz preiskave na lastno pobudo v primeru **OI/9/2010/RT**, v skladu s katerimi je novi postopek prijave za računalniške pristopne teste sorazmeren in potreben ukrep za skrajšanje celotnega izbirnega postopka. Menil je, da je urad EPSO ustrezno obvestil pritožnico o posledicah, če bo zamudila rok za prijavo na računalniške pristopne teste. Poleg tega pritožnica ni navedla posebnih razlogov, zakaj ni mogla dostopati do interneta v obdobju za prijavo. Urad EPSO je poleg tega hitro odgovoril na njene zahteve. Varuh človekovih pravic je vseeno predlagal, naj EPSO v prihodnje proaktivno obravnava posebne okoliščine kandidatov, ki navedejo, da se niso mogli prijaviti na računalniške pristopne teste. Razmislil bi lahko tudi o tem, da v navodilih za javne natečaje jasno navede posledice, ki jih ima zamuda roka za prijavo na računalniške pristopne teste.

V primeru **521/2012/EIS**, ki je bil na podlagi poenostavljenega postopka rešen v manj kot 30 dneh, je urad EPSO (i) dal pritožnici še eno možnost, da je pisala zadevne teste v državi, v kateri prebiva, in (ii) ji povrnil dodatne potne stroške. Pritožnica je končala prvi del pristopnega testa in začela izpolnjevati drugega, ko je prišlo do napake v računalniškem sistemu, zaradi česar ni mogla dokončati testov.

Nejasne informacije

Primer **1370/2010/BEH** se je nanašal na domnevno nepravilnost pri organizaciji javnega natečaja za oblikovanje rezervnih seznamov za asistente v stavbnem sektorju. Ker je pritožnik menil, da pisni test, ki ga je pisal, ni bil v skladu z obvestilom o natečaju, se je obrnil na urad EPSO, ki je vztrajal, da so bili testi v skladu z obvestilom. Varuh človekovih pravic je preučil besedilo obvestila o natečaju in ugotovil, da ni dovolj jasno, zato je podal kritično oceno.

Druge institucije, organi, uradi in agencije Unije

Čeprav je večina pritožb v zvezi z ocenjevanjem vložena zoper urad EPSO, varuh človekovih pravic občasno prejme pritožbe zoper druge institucije, zelo pogosto urade ali agencije, ki delujejo razmeroma kratek čas.

V odgovor na preiskavo na lastno pobudo v primeru **OI/3/2012/CK** je Evropska agencija za varnost omrežij in informacij (ENISA) napovedala novo politiko v zvezi z izbirnimi postopki in predložila izvod spremenjenih smernic za zaposlovanje. V skladu s spremenjeno politiko te agencije so kandidati zdaj o vsaki fazi postopka obveščeni po elektronski pošti.

Pritožbe in preiskave

Preiskava je bila sprožena, ker ENISA ni odgovarjala na zahteve kandidatov za informacije v zvezi z izidom izbirnih postopkov.

Primer **1513/2010/VIK** je zadeval upravičenost uspešnih kandidatov iz izbirnega postopka CAST RELEX 2008 za pogodbene uslužbenke, da se prijavijo na prosta delovna mesta v institucijah in agencijah EU. Pritožnica se je v tem primeru odzvala na razpis za prijavo interesa, ki ga je objavila Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA). Ta je zavrnila njeno prijavo, ker je menila, da so do sodelovanja upravičeni le kandidati iz „podatkovne zbirke za navadni postopek CAST“. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da iz razpisa ni bilo razvidno, da kandidati iz podatkovne zbirke na podlagi CAST RELEX niso upravičeni do sodelovanja. Komisija je odgovorila, da se je na začetku leta 2012 odločila, da bo drugim institucijam in agencijam EU omogočila dostop do podatkovne zbirke na podlagi CAST RELEX 2008. Poleg tega je bila veljavnost zadevnega rezervnega seznama podaljšana do 31. decembra 2012.

Primer **1017/2010/MMN** se je nanašal na zaposlitveni postopek za Hišo evropske zgodovine. V odgovoru na trditve pritožnice se je varuh človekovih pravic strinjal, da se je Parlament zavezal, da bo podrobnosti o izbirnih postopkih začasne in/ali pogodbene uslužbenke objavil na spletišču urada EPSO, oziroma je vsaj dajal tak vtis. Ker te (dejanske ali navidezne) zaveze v tem primeru ni izpolnil, to pomeni nepravilnost. Varuh človekovih pravic je poleg tega opredelil vidike parlamentarnih postopkov, ki bi jih bilo mogoče izboljšati, in podal tri dodatne pripombe.

Pritožnik je v primeru **328/2011/TN** trdil, da Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) ni izvedel pravičnega in ustreznega izbirnega postopka. Varuh človekovih pravic je ugotovil številne pomanjkljivosti v postopku. Prvič, odločitev izbirne komisije, da ne bo upoštevala pisnega preizkusa, je bila napačna. Drugič, kandidati niso bili seznanjeni s pogojem, da se od njih zahteva 70-odstotna uspešnost pri preizkusu. Poleg tega ECDC kandidatov ni ustrezno obvestil o rezultatih izbirnega postopka za zaposlitev. Varuh človekovih pravic je pozdravil pozitiven odziv centra ECDC na predlog za sporazumno rešitev.

Primer **1167/2011/MMN** zoper Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) se je nanašal na zavrnitev prijave za delovno mesto s strani organa ESMA. Organ ESMA je v odgovoru na nepravilnost, ki jo je ugotovil varuh človekovih pravic, predlagal novo objavo prostega delovnega mesta, vsebinsko enako tisti, ki je pripeljala do zadevne pritožbe. Pritožnik je navedel, da je zainteresiran za prejem nadomestila. Menil je še, da objava novega prostega delovnega mesta ne bi bila ustrezna zaradi razlik med novim osnutkom obvestila o prostem delovnem mestu in prvotnim obvestilom. Organ ESMA je zato predložil spremenjen osnutek obvestila o prostem delovnem mestu, vendar je pritožnik njegovo ponudbo kljub temu zavrnil. Varuh človekovih pravic je zaključil primer, pri čemer je opozoril, da je (i) pritožnik jasno navedel, da bi sprejel samo finančno nadomestilo; (ii) je bil organ ESMA pripravljen sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo nepravilnosti; (iii) pritožnik pa ni predložil prepričljivih dokazov, da bi bilo treba dati prednost finančnemu nadomestilu.

Primer **2017/2011/RT** se je nanašal na dejstvo, da Komisija ni predložila ustreznega pojasnila, zakaj je zamujala z objavo rezultatov natečaja. Varuh človekovih pravic je menil, da je Komisija prepozno objavila rezultate pristopnih testov. Poleg tega ni predložila zadostnih razlogov, zakaj je rezultate objavila z desetmesečno zamudo. Nazadnje, v tem desetmesečnem obdobju se ji ni zdelo ustrezno kandidatom predložiti informacije glede datuma, kdaj načrtuje objavo rezultatov, in razloge za zamudo.

Primer **1264/2012/VL** v zvezi z Inštitutom Evropske komisije za tehnološka predvidevanja (IPTs) se je nanašal na domnevno diskriminacijo kandidata za delovno mesto, ki se je odločil, da ne bo potoval z letalom. Pozneje je bil njegov razgovor za zaposlitev preklican, zavrnjen pa je bil tudi njegov zahtevek za povrnitev stroškov nakupa železniške vozovnice. Kmalu zatem, ko je varuh človekovih pravic Komisijo zaprosil za mnenje, ga je pritožnik obvestil, da se je Komisija odločila plačati nepovrnjeni znesek v višini cene železniške vozovnice, ki jo je kupil.

Varuh človekovih pravic je v primeru **278/2011/RT** ugotovil, da Izvajalska agencija za vseevropsko prometno omrežje (TEN-T EA) ni natančno pojasnila, zakaj pritožnica zaradi svojega motivacijskega pisma ni bila uvrščena na ožji seznam. Predlagal je, naj agencija TEN-T EA podrobno pojasni, zakaj je bilo pritožnično pismo manj preprečljivo od pisem, ki so jih predložili izbrani kandidati. Agencija TEN-T EA je v odgovoru predložila podrobno obrazložitev.

Pritožnik v primeru **1425/2012/VIK** se je udeležil izbirnega postopka, ki ga je organizirala Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound). Da se je prijavil, je moral izpolniti prijavitni obrazec in ga naložiti v sistem. Trdil je, da prijave ni mogel predložiti v obliki, ki jo je zahtevala fundacija Eurofound. Fundacija Eurofound ni odkrila nobene neskladnosti programske opreme, kot je trdil pritožnik, vendar se je odločila, da bo izjemoma sprejela njegovo prijavo po preteku roka. Poleg tega je predlagala, naj se pritožnik obrne na njeno osebje za informacijsko tehnologijo, če bo imel še naprej težave s predložitvijo zadevnega obrazca.

Institucionalne in politične zadeve ter druge dejavnosti

Ta zadnja kategorija zajema različne pritožbe zoper institucije v zvezi z njihovimi dejavnostmi oblikovanja politike ali njihovim splošnim delovanjem.

Pregled na kraju samem²⁷

Primer **2676/2009/ANA** se je nanašal na ravnanje urada OLAF med pregledom na kraju samem. Pritožnik je trdil, da OLAF ni ravnal v skladu z veljavnimi pravili in načeli dobrega upravljanja ter je zato kršil njegove pravice. Varuh človekovih pravic je po preiskavi, med katero je zahteval informacije od grških organov, ki so bili prisotni pri pregledu na kraju samem, ugotovil, da mora OLAF v okviru pregleda na kraju samem zagotoviti, da zadovoljivo pojasni veljavne pravice in postopkovna jamstva vključenih oseb, in da v tem primeru tega ni storil. Poleg tega mora biti vedenje uslužbencev institucij

²⁷. Glej tudi primer **512/2012/BEH** v zvezi z domnevno neustreznim ukrepanjem Komisije pri obravnavi povečanega pogina čebel. Ta primer je opisan v razdelku 1.4 zgoraj.

Pritožbe in preiskave

EU v skladu z najvišjimi standardi. Če državljan trdi, da vedenje takšnega uslužbenca ni bilo v skladu z njimi, bi morala biti zadevna institucija sposobna predložiti zadovoljivo pojasnitev in ovreči takšne trditve.

Primer **2450/2008/BEH** se je nanašal na nadzorno vlogo Komisije v zvezi z gradbenim projektom v Tirani. Natančneje, pritožnik je trdil, da ga delegacija Komisije v Albaniji ni ustrezno podprla (i) pri njegovem prizadevanju za izvedbo projektnih del v skladu s pogodbo in (ii) pri s tem povezanih sporih med njim in drugimi sodelujočimi pri projektu. Varuh človekovih pravic je na podlagi pregleda spisa v zvezi s projektom ugotovil, da je pritožnik, ki je bil glavni odgovorni za projekt, Komisiji poročal o grožnjah in zastraševanju, katerih žrtev je bil. Komisija je priznala resnost teh dogodkov, ki so bili omenjeni na dveh sestankih. Vendar to ni bilo sorazmerno glede na priznano resnost, zaradi katere bi se jasno pričakovalo odločno ukrepanje Komisije. Varuh človekovih pravic je tudi ugotovil, da Komisija ni uporabila vseh razpoložljivih pristojnosti, da bi zahtevala preiskavo, s katero bi z zanesljivostjo ugotovili dejstva v zvezi z nezgodo s smrtnim izidom, v kateri je en delavec umrl. Kar zadeva trditev pritožnika, da ga Komisija ni podprla pri njegovem prizadevanju za zagotovitev skladnosti s pogodbo za gradbena dela, preiskava varuha človekovih pravic ni pokazala nepravilnosti. Vendar je varuh človekovih pravic Evropsko računsko sodišče glede na njegovo posebno strokovno znanje in odgovornost za revizijo porabe sredstev

EU pozval k preučitvi nekaterih vidikov tega primera, ki v njegovi preiskavi niso bili zajeti.

Primer **814/2010/JF** se je nanašal na neustrezen odziv Komisije na zahteve po neodvisni zunanji reviziji Evropskih šol, zlasti v zvezi z vprašanji o ponavljanju razreda in upravljanju šol. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je predlog Komisije, naj se Evropske šole zgledujejo po najboljših izobraževalnih sistemih na svetu, kot je bilo ugotovljeno v zgoraj navedeni študiji Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), v skladu s predlogom Evropskega parlamenta. Menil je, da samo sodelovanje v navedeni študiji ne bi ustrezno zadovoljilo pritožnikove zahteve po neodvisni zunanji reviziji.

Varuh človekovih pravic je začel preiskavo na lastno pobudo v primeru **OI/14/2011/BEH** za spodbujanje najboljših prakse menz, ki jih dajejo na voljo institucije in organi EU, v zvezi z neporabljenimi hrano. Glede na svojo preiskavo je menil, da bi bila preučitev mogočih gospodarnih načinov ravnanja z neuporabljenimi hrano, ki hkrati upoštevajo etične pomisleke, konkreten znak, da Evropska unija skrbi za ljudi v stiski. Pozdravil je pobude, ki so jih institucije že uvedle za preprečevanje odpadkov hrane. Po njegovem mnenju je treba kolikor je mogoče dati prednost uporabi, ki gospodarno izkorišča vire, in zlasti uporabi neporabljene hrane za prehrano ljudi. Ugotovil je, da je medtem Evropski parlament v zvezi z zadevo že ukrepal in izdal ustrezno priporočilo.

Domnevna diskriminacija

Primer **2650/2008/MMN** se je nanašal na domnevno zavrnitev Evropske agencije za zdravila (EMA), da bi odobrila spremembo centraliziranega dovoljenja za promet z zdravilom neke farmacevtske družbe. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je na podlagi veljavne zakonodaje mogoče sklepati, da mora imetnik dovoljenja za promet z zdravilom zagotoviti ustrezno označenost izdelkov, ko jih da na trg. Mnenje agencije EMA, da način označevanja, ki ga je predlagal pritožnik, ni v skladu z veljavno zakonodajo, se zdi pravilno. V zvezi z vprašanjem diskriminacije, na katero je prav tako opozoril pritožnik, je varuh človekovih pravic menil, da imetnik dovoljenja za promet z zdravilom in vzporedni uvoznik nista nujno v enakem položaju. Tudi če bi se domnevalo, da sta v primerljivem položaju, pa dejstvo, da je EMA vzporednim distributerjem morda zmotno dovolila izvajanje nezakonitih praks označevanja, še ne pomeni, da je pritožnik upravičen do odobritve enakih praks.

V primeru **3419/2008/KM²⁸**, ki se je nanašal na dejstvo, da Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA) ni zagotovila prevoda posvetovalnih dokumentov (tako imenovanih „obvestil o predlagani spremembi“ (*Notice of Proposed Amendment* – NPA) ali „obvestil NPA“), je varuh človekovih pravic ugotovil, da se agencija EASA trudi v pravo smer. Natančneje, obljubila je, da bo na svojem spletišču jasno navedla, da je mogoče zahtevati prevode povzetkov obvestil NPA, in da bo objavila vse

prevode, ki so bili že narejeni, ter po potrebi podaljšala rok za posvetovanja. Varuh človekovih pravic pa je vztrajal, da je bistvenega pomena, da se posvetovalni dokumenti zagotavljajo v vseh uradnih jezikih in da je v priporočilu, ki ga je dal v tem primeru, ustrezno upošteval potrebo po preudarni rabi javnih sredstev. Kritiziral je odločitev agencije EASA, da ne bo prevedla obvestil NPA oziroma vsaj njihovih povzetkov.

²⁸. Glej tudi primer **640/2011/AN** v zvezi z jezikovno politiko Komisije za javna posvetovanja, ki je opisan v razdelku 1.4 zgoraj.

Pritožbe in preiskave

1.7 Posredovanja pritožb in nasveti

Evropski varuh človekovih pravic je lahko v več kot 75 % vseh primerov, ki jih je obravnaval v letu 2012 (1 854), pomagal pritožniku, tako da je začel preiskavo primera, ga posredoval pristojnemu organu ali jim svetoval, kam se lahko obrnejo. Pritožbe, ki so zunaj pristojnosti varuha človekovih pravic, se večkrat nanašajo na domnevne kršitve zakonodaje EU, ki naj bi jih zagrešile države članice. Nacionalni ali regionalni varuhi človekovih pravic v okviru evropske mreže varuhov človekovih pravic so najboljši naslov za obravnavo številnih takšnih primerov. Tudi Odbor Evropskega parlamenta za peticije je polnopravni član mreže. Eden od namenov te mreže je omogočiti hitro posredovanje pritožb pristojnemu članu mreže, ki je lahko nacionalni ali regionalni varuh človekovih pravic, podoben organ ali Odbor Evropskega parlamenta za peticije.

Skupno 60 % (1 467) pritožb, ki jih je Evropski varuh človekovih pravic obravnaval v letu 2012, je bilo v pristojnosti članov evropske mreže varuhov človekovih pravic.

Skupno 60 % (1 467) pritožb, ki jih je Evropski varuh človekovih pravic obravnaval v letu 2012, je bilo v pristojnosti članov evropske mreže varuhov človekovih pravic. Od teh je bilo 740 primerov v pristojnosti evropskega varuha človekovih pravic. Kot kaže slika 1.12, je v 727 primerih varuh človekovih pravic pritožbo posredoval²⁹ članu mreže ali pa je pritožniku svetoval, naj se obrne na člana mreže. V skladu s tem je bilo 664 pritožb, vključno s spodnjima primeroma, poslanih ali posredovanih nacionalnemu ali regionalnemu varuhu človekovih pravic ali podobnemu organu, 63 pritožb pa je bilo poslanih ali posredovanih Odboru Evropskega parlamenta za peticije.

Pritožba, posredovana regionalnemu varuhu človekovih pravic

Invalidka, ki živi v Italiji, je javne organe zaprosila za finančna sredstva, da bi lahko imela stalno pomoč, kar bi ji omogočilo samostojno življenje v lastni hiši, kot določa italijanska zakonodaja. Zadevni lokalni organi so odgovorili, da ji lahko zagotovijo le majhen znesek. Ker pritožnica ni bila zadovoljna s tem odgovorom, se je obrnila na varuha človekovih pravic, ki je nato posredoval primer (primer **255/2012/CMV**) regionalnemu varuhu človekovih pravic Lombardije (Italija). Regionalni varuh človekovih pravic je pozneje varuha človekovih pravic obvestil o odločitvi zadevnih lokalnih organov, da pritožnici zagotovijo celotni znesek, ki ga je zahtevala.

Pritožba, posredovana nacionalnemu varuhu človekovih pravic

12-letna romunska deklica, ki živi v Franciji, je navedla, da je njen oče, romunski državljan, v zaporu v Romuniji, ona pa z materjo in dvema mlajšima sestrama živi v Franciji. Njena mati je hudo bolna. Varuha človekovih pravic je prosila, naj pomaga njenemu očetu, da bi lahko kazen preстал v Franciji, bližje svoji družini, ali da bi se mu kazen „skrajšala“ in bi se lahko vrnil domov. Varuh človekovih pravic je posredoval primer (primer **522/2012/AN**) branilcu pravic Francije (varuh človekovih pravic), ta pa je primer dodelil oddelku v svojem uradu, ki je pristojen za pravice otrok.

V nekaterih primerih lahko varuh človekovih pravic oceni, da bi bilo primerno pritožbo predati Komisiji, mreži SOLVIT ali spletišču Tvoja Evropa – nasveti. SOLVIT je mreža, ki jo je Komisija ustanovila za pomoč ljudem, ki se srečujejo s težavami pri uveljavljanju svojih pravic na notranjem trgu Unije. Tvoja Evropa – nasveti je še eno

²⁹ Pritožba se posreduje samo s predhodnim soglasjem pritožnika.

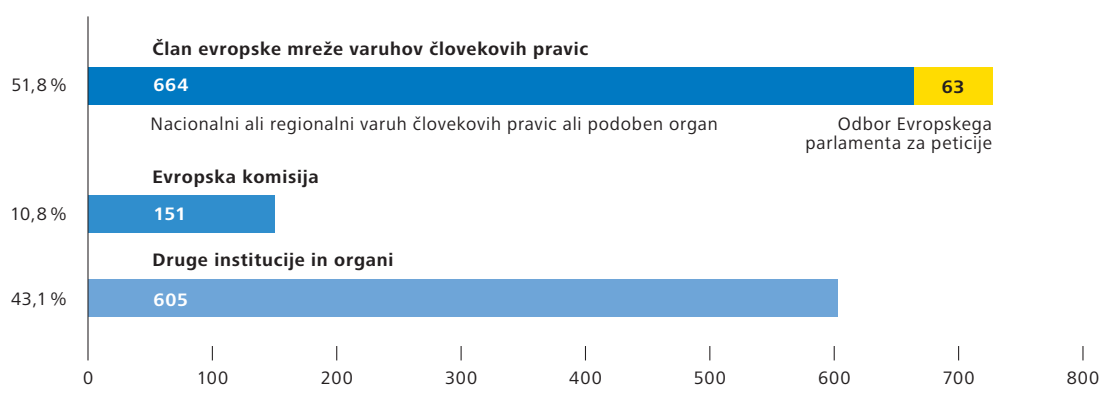
vseevropsko omrežje, ki ga je Komisija vzpostavila za pomoč in svetovanje državljanom v zvezi z njihovim življenjem, delom in potovanjem v EU. Službe varuha človekovih pravic pred posredovanjem pritožb ali svetovanjem pritožniku naredijo vse, kar je v njihovi moči, da ugotovijo, katera druga institucija ali organ mu lahko najboljše pomaga. Varuh človekovih pravic je v letu 2012 151 pritožnikov napotil na Komisijo³⁰, 605 pa na druge institucije ali organe, vključno z mrežama SOLVIT in Tvoja Evropa – nasveti, ter na specializirane varuhe človekovih pravic ali organe za obravnavanje pritožb v državah članicah.

Kot kažejo primeri v nadaljevanju, je varuh človekovih pravic skupno v več kot 53 % vseh primerov, ki jih je obravnaval v letu 2012, svetoval pritožniku ali posredoval primer.

Pritožnikom je bilo svetovano, naj se obrnejo na Komisijo

Državljanica Malte se je malteškemu organu za finančne storitve (MFSA – malteški član mreže FIN-NET³¹) pritožila zoper družbo za finančne storitve z Malte. Ker ni bila zadovoljna z njegovim odzivom, se je obrnila na varuha človekovih pravic in ga nazadnje pozvala, naj njeno pritožbo (primer **1231/2012/CMV**) posreduje Komisiji. Varuh človekovih pravic jo je posredoval Generalnemu direktoratu Komisije za notranji trg in storitve. Komisija je v odgovoru pritožnici pojasnila, da ni pristojna za obravnavo tega primera, in jo pozvala, naj ji predloži nove informacije, ki bi dokazovale, da organ MFSA napačno uporablja pravila EU.

Slika 1.12: Pritožbe, posredovane drugim institucijam in organom
Pritožniki, ki jim je bilo svetovano, naj se obrnejo na druge institucije in organe

Opomba i: Zgornje številke vključujejo 95 pritožb, evidentiranih proti koncu leta 2011 in obravnavanih v letu 2012, ne vključujejo pa 18 pritožb, evidentiranih proti koncu leta 2012, ki so se ob koncu leta še vedno obravnavale, da bi se ugotovilo, kako ukrepati.

Opomba ii: Seštevek teh deležev je več kot 100 %, ker je v nekaterih primerih varuh človekovih pravic pritožniku zagotovil več nasvetov.

³⁰. V to število so vključeni nekateri primeri, v katerih je bila pritožba zoper Komisijo razglašena za nedopustno, ker pred predložitvijo pritožbe varuhu človekovih pravic niso bila izčrpana ustrezna upravna sredstva pri tej instituciji.

³¹. FIN-NET je mreža nacionalnih izvensodnih pritožbenih shem za reševanje finančnih sporov v Evropskem gospodarskem prostoru (države članice EU ter Islandija, Lihtenštajn in Norveška). Člani mreže FIN-NET povežejo potrošnike, ki so v čezmejnih sporih s ponudniki finančnih storitev, z ustreznimi shemami in zagotovijo potrebne informacije o njih. Komisija je to mrežo vzpostavila leta 2001.

Pritožbe in preiskave

Ko Komisija drugič ni odgovorila na pritožbo o kršitvi, ki jo je vložil italijanski uvoznik cigaret, se je ta obrnil na varuha človekovih pravic. Ta je stopil v stik s Komisijo (primer **1775/2012/ER**), ki je evidentirala pritožnikovo pritožbo o kršitvi, odgovorila na njegove dopise in ugodila njegovi zahtevi za srečanje. Na srečanju in z naknadnimi izmenjavami je uvoznik cigaret Komisiji predložil dodatne informacije, trditve in dokazila. Varuh človekovih pravic je pozneje od Komisije in pritožnika izvedel, da se institucija dejavno ukvarja s pritožnikovo pritožbo o kršitvi.

Pritožnikom je bilo svetovano, naj se obrnejo na mrežo SOLVIT

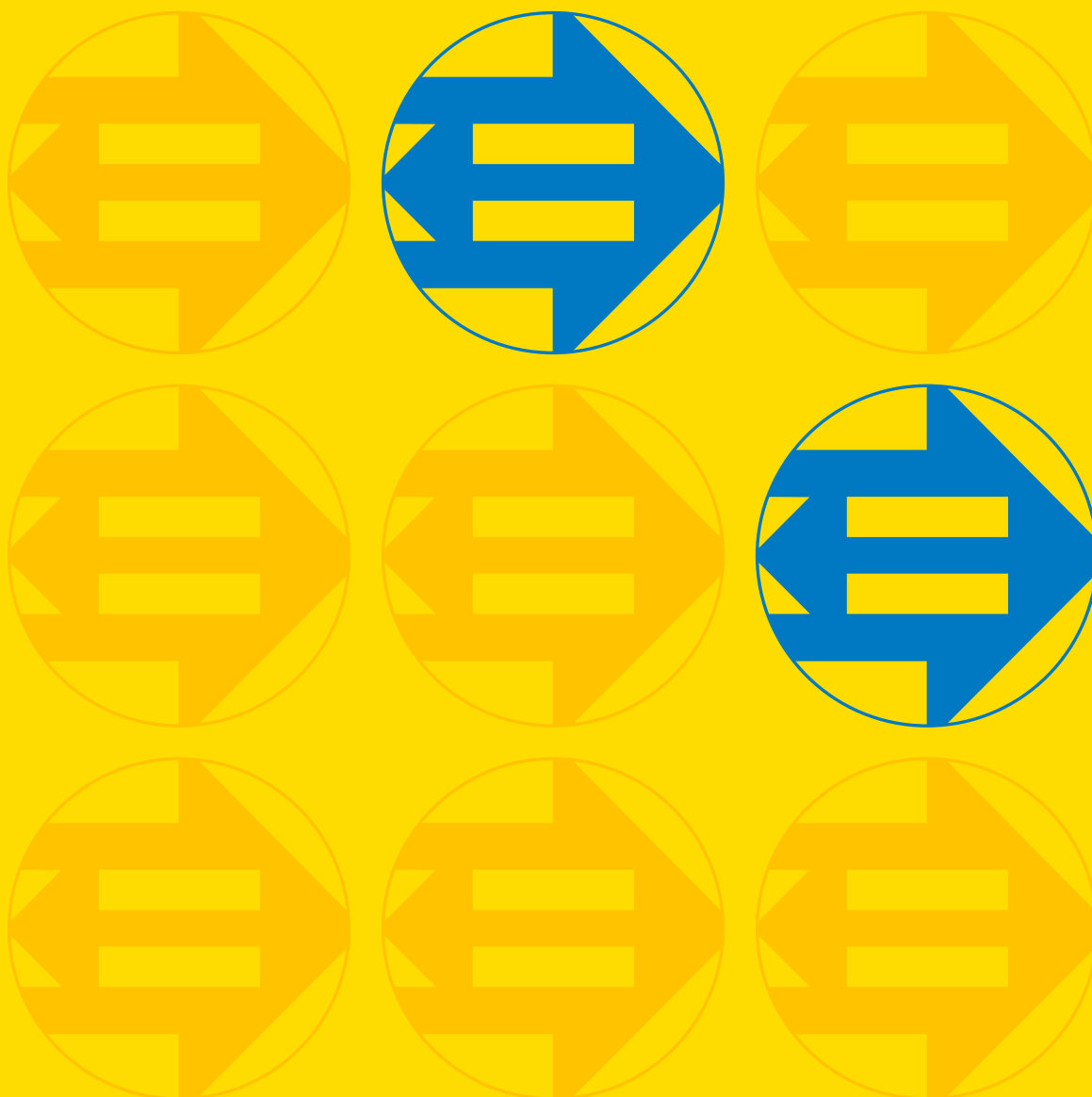
V primeru **644/2012/MF** se je francoska državljanka pritožila zoper nemške javne organe zaradi stopnje svoje pokojnine. Menila je, da pokojnina, ki jo prejema, ne ustreza trajanju njene delovne dobe, in da nemški javni organi niso pravilno izračunali zneska. Varuh človekovih pravic je primer posredoval mreži SOLVIT Francija, ki ga je pozneje obvestila o nameri, da bo začela preiskavo in navezala stik z ustreznimi nemškimi organi, da bi zadevo rešila.

V drugem primeru (primer **1944/2012/HK**) se je španska državljanka pritožila zoper sklep Urada za zaposlitveni in podporni dodatek pri ministrstvu za delo in pokojnine (Department of Work and Pensions, DWP) v Združenem kraljestvu. Iz Španije se je preselila v Združeno kraljestvo in tam delala dve leti s skrajšanim delovnim časom, preden so ugotovili, da je zbolela za rakom in tuberkulozo. Ministrstvo za delo in pokojnine je odločilo, da v njenem primeru ni mogoče šteti, da ima običajno prebivališče v zadevni državi ter da zato ni upravičena do zaposlitvenega in podpornega dodatka. Varuh človekovih pravic je primer posredoval mreži SOLVIT Španija.

V obdobju Lizbonske pogodbe je bistveno, da institucije razvijajo in ohranjajo storitveno kulturo do državljanov in da spoštujejo njihove pravice. Zgornja tematska analiza poskuša zajeti širino in raznovrstnost preiskav varuha človekovih pravic v letu 2012. Predstavlja tudi različne načine, na katere si varuh človekovih pravic prizadeva spodbujati načela storitvene kulture in pripomoči k dejanski uresnitvi Listine o temeljnih pravicah. Bralci, ki želijo podrobneje preučiti preiskave varuha človekovih pravic, lahko obiščejo njegovo spletno mesto za obsežnejše povzetke njegovih odločb in za celotne odločbe, osnutke priporočil in posebna poročila.

2 Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi

To poglavje predstavlja odnose evropskega varuha človekovih pravic z institucijami EU, drugimi varuhi in drugimi ključnimi zainteresiranimi stranmi v letu 2012. Opisuje srečanja in seminarje, na katerih je varuh človekovih pravic sodeloval, ter druge dejavnosti, ki jih je izvajal za zagotovitev učinkovitega obravnavanja pritožb, čim večjega širjenja najboljših praks in dvigovanja ozaveščenosti o njegovi vlogi med različnimi zainteresiranimi stranmi.

Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi

2.1 Odnosi z institucijami, organi, uradi in agencijami EU¹

Evropski varuh človekovih pravic se redno srečuje s člani in uradniki institucij EU in z njimi razpravlja o načinih za izboljšanje kakovosti uprave, poudarja pomembnost dobrega obravnavanja pritožb in zagotavlja ustrezno nadaljnje ukrepanje v zvezi s svojimi pripombami, priporočili in poročili.

Evropska komisija

Glede na to, da Evropska komisija zavzema največji delež preiskav, ki jih varuh človekovih pravic opravi vsako leto, se njegove službe močno trudijo za sistematično povezovanje s člani in uradniki Komisije.

Glede na to, da Evropska komisija zavzema največji delež preiskav, ki jih varuh človekovih pravic opravi vsako leto, se njegove službe močno trudijo za sistematično povezovanje s člani in uradniki Komisije.

Med letom se je Nikiforos Diamandouros srečal s Marošem Šefčovičem, podpredsednikom Evropske komisije za medinstitucionalne odnose in administrativne zadeve.

22. marca si je izmenjal stališča z generalnimi direktorji Evropske komisije.

Srečal se je tudi z Rytisom Martikonisom, namestnikom generalnega direktorja za prevajanje, in Stephenom Questom, direktorjem Urada Evropske komisije za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO), ter imel predstavitev za člane vodstvene ekipe urada PMO.

Evropski parlament

Varuh človekovih pravic je *Letno poročilo 2011* Martinu Schulzu, poslancu in predsedniku Evropskega parlamenta, predstavil 22. maja, parlamentarnemu Odboru za peticije pa 19. junija. Parlament je o poročilu razpravljalo na plenarnem zasedanju 25. oktobra. Poročevalka je bila Erminia Mazzoni, poslanka Evropskega parlamenta in predsednica parlamentarnega Odbora za peticije.

Nikiforos Diamandouros je poleg tega Odboru za peticije 19. junija predstavil posebno poročilo (primer **2591/2010/GG**). Med letom se je srečal tudi z generalnim direktorjem za infrastrukturo in logistiko Constantinom Stratigakisom ter sopredsednico Odbora asistentov Maria Panagiotou.

Evropski varuh človekovih pravic je *Letno poročilo 2011* poslancu in predsedniku Evropskega parlamenta Martinu Schulzu predstavil 22. maja.

1. Zaradi lažje berljivosti se v tem poročilu izraz „institucija“ uporablja za vse institucije, organe, urade in agencije EU.

Druge institucije

V letu 2012 se je Nikiforos Diamandouros srečal z Mariem Draghiem, predsednikom Evropske centralne banke (ECB), Wernerjem Hoyerjem, predsednikom Evropske investicijske banke (EIB), Davidom Bearfieldom, vodjo Evropskega urada za izbor osebja (EPSO), ter Laraino Laudati, uradno osebo za varstvo podatkov pri Evropskem uradu za boj proti goljufijam (OLAF).

Poleg tega je imel predstavitev za sodelujoče v programu Erasmus za javno upravo, ki ga je organizirala Evropska upravna šola.

Agencije

Nikiforos Diamandouros je v letu 2012 komuniciral z različnimi agencijami Evropske unije, da bi poudaril pomen dobrega upravljanja, dobre obravnave pritožb in storitvene kulture.

Med letom je obiskal direktorje in odbore uslužbencev Agencije za temeljne pravice (FRA), Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop), Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound), Evropskega policijskega urada (Europol), Urada za evropsko pravosodno sodelovanje (Eurojust), Evropskega odbora za sistemska tveganja (ESRB), Evropske agencije za varnost omrežij in informacij (ENISA), Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (Frontex) ter Evropske agencije za kemikalije (ECHA) ali pa se je sestal z njimi.

Več informacij o programu obiskov varuha človekovih pravic pri agencijah EU v letu 2012, katerega cilj je spodbujati dobro upravljanje in deliti najboljše prakse z agencijami, je na voljo v podrazdelku z naslovom „Pritožbe in preiskave na lastno pobudo“ v razdelku 1.1 tega poročila.

2.2 Odnosi z varuhi človekovih pravic in podobnimi organi

Veliko pritožnikov se obrne na evropskega varuha človekovih pravic, kadar imajo težave z nacionalno, regionalno ali lokalno upravo. Evropski varuh človekovih pravic tesno sodeluje s kolegi v državah članicah, da bi zagotovili hitro in učinkovito obravnavo pritožb državljanov v zvezi z zakonodajo EU. To sodelovanje poteka večinoma pod pokroviteljstvom evropske mreže varuhov človekovih pravic, ki jo zdaj sestavlja 99 uradov v 35 evropskih državah. Vključuje nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic ter podobne organe iz držav članic Evropske unije, držav kandidat za članstvo v EU, drugih državah v Evropskem gospodarskem prostoru in/ali schengenskem območju ter Evropskega varuha človekovih pravic in Odbor Evropskega parlamenta za peticije.

Eden od glavnih namenov mreže je omogočiti hitro posredovanje pritožb pristojnemu varuhu človekovih pravic ali podobnemu organu. V letu 2012 je varuh človekovih pravic v 727 primerih pritožbo posredoval članu mreže ali pa je pritožniku svetoval, naj se obrne na člana mreže. Več podrobnosti o takšnem sodelovanju je na voljo v prvem poglavju.

Za obravnavanje pritožb je pomemben tudi poseben postopek, v skladu s katerim lahko nacionalni ali regionalni varuhi človekovih pravic evropskega varuha človekovih pravic neposredno zaprosijo za pisne odgovore na vprašanja o zakonodaji EU in njeni razlagi, med drugim tudi za odgovore na vprašanja, ki se pojavijo pri obravnavi posebnih primerov. Leta 2012 je varuh človekovih pravic prejel tri takšna vprašanja. Irski varuh človekovih

Evropski varuh človekovih pravic tesno sodeluje s kolegi v državah članicah, da bi zagotovili hitro in učinkovito obravnavo pritožb državljanov v zvezi z zakonodajo EU.

Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi

pravic je predložil eno od teh vprašanj, ki je zadevalo pomoč za razvoj podeželja, regionalna varuha človekovih pravic iz Mark (Italija) in Benečije (Italija) pa sta predložila vprašanji glede prostega gibanja delavcev oziroma zdravstvenega zavarovanja.

Da bi evropski varuh človekovih pravic pomagal nacionalnim in regionalnim varuhom pri reševanju vprašanj, ki so bila izpostavljena v teh primerih, je neposredno odgovoril na vprašanje ali pa je za odgovor zaprosil Evropsko komisijo.

Mreža je tudi uporaben mehanizem za izmenjavo podatkov o zakonodaji EU in najboljših praksah prek seminarjev, polletnega glasila ter elektronskega foruma za razprave in izmenjavo dokumentov prek ektraneta.

Med vprašanji, ki so bila v letu 2012 obravnavana prek omrežja ektranet, so bili vloga varuhov človekovih pravic pri varovanju in spodbujanju človekovih in temeljnih pravic, pristojnost varuhov človekovih pravic za sprožitev pravnega postopka v zvezi z upravnimi akti, sistemi za upravljanje primerov, ki jih uporabljajo varuhi človekovih pravic, uporaba družbenih medijev s strani varuhov človekovih pravic za stike z javnostmi, pridržanje alkoholiziranih oseb na javnem

mestu, varnostni pregledi na letališčih, pravice bolnikov do dostopa do svojih zdravstvenih kartotek in porušitev zgradb, zgrajenih brez gradbenega dovoljenja.

Mreža izmenično prireja seminarje – eno leto za nacionalne varuhe človekovih pravic, eno leto pa za regionalne. Evropski varuh človekovih pravic in nacionalni ali regionalni varuhi jih organizirajo skupaj.

Evropski varuh človekovih pravic in trije belgijski regionalni varuhi človekovih pravic so skupaj organizirali osmi regionalni seminar evropske mreže varuhov človekovih pravic, ki je potekal od 14. do 16. oktobra 2012 v Bruslju. Udeležili so se ga varuhi človekovih pravic ter člani osebja iz njihovih uradov in podobnih organov iz šestih držav EU, v katerih takšne regionalne institucije obstajajo, in iz Švice ter predstavniki Odbora Evropskega parlamenta za peticije.

Na seminarju so bile obravnavane različne teme, vključno s posledicami, ki jih ima povečanje števila notranjih mehanizmov za reševanje sporov za varuhe človekovih pravic, komuniciranjem z državljani, komuniciranjem z upravami in načini, kako lahko uradi varuha človekovih pravic izboljšajo storitve, ki jih

Evropski varuh človekovih pravic in trije belgijski regionalni varuhi človekovih pravic so skupaj organizirali osmi regionalni seminar evropske mreže varuhov človekovih pravic, ki je potekal od 14. do 16. oktobra 2012 v Bruslju.

Osmi seminar za zvezo evropske mreže varuhov človekovih pravic je potekal od 24. do 26. junija 2012 v Strasbourgu.

zagotavljajo državljanom. Udeležence so s prisotnostjo počastili naslednji glavni govorniki: Rainer Wieland, podpredsednik Evropskega parlamenta, Koen Lenaerts, podpredsednik Sodišča Evropske unije, in Luc Van den Brande, nekdanji predsednik Odbora regij EU.

Osmi seminar za zvezo evropske mreže varuhov človekovih pravic je potekal od 24. do 26. junija 2012 v Strasbourgu. Na njem so urade varuhov človekovih pravic iz 26 držav zastopali člani njihovega osebja, udeležili pa so se ga tudi zastopniki Evropskega parlamenta, Evropske komisije in Agencije Evropske unije za temeljne pravice. Na šestih predavanjih v okviru seminarja se je razpravljalo o evropski državljanski pobudi (ECI) in pravici do peticije, razvoju postopkov za obravnavo primerov, prestrukturiranju uradov varuha človekovih pravic, izboljšanju prepoznavnosti mreže in njenih članov ter vlogah varuhov človekovih pravic pri varovanju temeljnih pravic in varstvu pridržanih oseb.

2.3 Odnosi z drugimi zainteresiranimi stranmi

Evropski varuh človekovih pravic je zavezan zagotavljanju, da se vsaka oseba ali organizacija, ki bi lahko imela težave z institucijami EU, zaveda svoje pravice, da se varuhu pritoži zaradi nepravilnosti. Želi si tudi bolj na splošno povečati ozaveščenost o njegovih prizadevanjih za spodbujanje preglednosti, odgovornosti in storitvene kulture v upravi EU.

Ohranjanje dialoga z zainteresiranimi stranmi je ključna prednostna naloga v strategiji Evropskega varuha človekovih pravic za mandat od leta 2009 do leta 2014. Varuh človekovih pravic je 24. aprila v Bruslju organiziral interaktivni seminar z naslovom „Evropa v krizi: kako pridobiti zaupanje državljanov“. Ta tradicionalna spomladanska prireditev, ki je namenjena državljanom, združenjem, nevladnim organizacijam, organizacijam civilne družbe, novinarjem, regionalnim in nacionalnim predstavništvom, predstavnikom drugih institucij EU in drugim zainteresiranim osebam,

Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi

Najpomembnejši dogodek evropskega varuha človekovih pravic za obveščanje v letu 2012 je bil seminar z naslovom „Evropa v krizi: kako pridobiti zaupanje državljanov“. Martin Schulz, predsednik Evropskega parlamenta, in Helle Thorning-Schmidt, predsednica danske vlade in tedanja predsednica Sveta EU, sta bila dva od glavnih govornikov na seminarju.

je pritegnila več kot 300 udeležencev. Razprave na prireditvi so bile osredotočene na konkretne ukrepe, s katerimi bi lahko evropske in nacionalne institucije pridobile zaupanje državljanov. Glavni govorniki so bili: Martin Schulz, predsednik Evropskega parlamenta, Helle Thorning-Schmidt, predsednica danske vlade in tedanja predsednica Sveta EU, ter José Manuel Barroso, predsednik Evropske komisije. Prireditve je vodila Shirin Wheeler, dopisnica medijske hiše BBC za EU.

Še en pomemben dogodek na letnem koledarju tematskih prireditev varuha človekovih pravic je mednarodni dan pravice vedeti, ki poteka 28. septembra. Varuh človekovih pravic je leta 2012 v sodelovanju s pritožbenim mehanizmom Evropske investicijske banke (EIB) gostil seminar z naslovom „Mednarodni dan pravice vedeti – preglednost in odgovornost v mednarodnih razvojnih bankah“, ki je tudi potekal v Bruslju. Prireditve se je udeležilo več kot 100 predstavnikov združenj, nevladnih

organizacij, podjetij, organizacij civilne družbe, novinarjev, regionalnih in nacionalnih predstavništev ter drugih institucij EU.

Varuh človekovih pravic se je med obiskom Cipra od 17. do 19. septembra sestal s tedanjim ciprskim predsednikom Demetrisom Christofiasom, srečal pa se je tudi s predstavniki organizacij civilne družbe. Z njimi je razpravljal o izvajanju zakonodaje EU in programov, ki jih financira EU, ter o težavah, ki jih imajo pri stikih z institucijami EU. Na okrogli mizi z novinarji je Nikiforos Diamandouros skupaj s ciprsko varuhinjo človekovih pravic Elizo Savvidou govoril o dobrem upravljanju, pravni državi, preglednosti in demokraciji. Podrobneje je predstavil odnose evropskega varuha človekovih pravic z nacionalnimi varuhi človekovih pravic. Urad Evropskega parlamenta na Cipru je bil gostitelj teh srečanj. Varuh človekovih pravic je imel poleg tega govor na Ciprski univerzi z naslovom „Dobro upravljanje, odgovornost in pravna država: vloga varuha človekovih pravic“.

Evropski varuh človekovih pravic se je med septembrskim obiskom Cipra srečal s predsednikom republike Demetrisom Christofiasom.

Evropski varuh človekovih pravic je v okviru postopka, ki je privedel do vzpostavitve neodvisne parlamentarne institucije varuha človekovih pravic v Turčiji, sodeloval na delavnici, ki jo je turško ministrstvo za pravosodje 26. in 27. januarja organiziralo v Istanbulu. Srečal se je tudi z Volkanom Vuralom, nekdanjim turškim ambasadorjem in zdajšnjim članom upravnega odbora federacije turških industrialcev in poslovnežev TŪSİAD, ki je pristojen za zunanje zadeve in skladnost z EU, ter profesorjem dr. Hasanom Yaşarjem, namestnikom ministra za evropske zadeve. Na obeh srečanjih, na katerih je Nikiforos Diamandouros predstavil vlogo evropskega varuha človekovih pravic, se je razpravljalo o osnutku zakona o ustanovitvi institucije varuha človekovih pravic v Turčiji. Varuh človekovih pravic je bil eden od govornikov na delavnici.

Varuh človekovih pravic je skupaj z usmerjevalnim odborom mreže ReNEUAL² marca v Bruslju organiziral konferenco z naslovom „Zakonu EU

o upravnem postopku naproti?“, da bi se razpravljalo o argumentih za zakon EU o upravnem postopku in proti njemu. Udeležilo se je več kot 100 obiskovalcev. Med govorniki so bili varuh človekovih pravic, več profesorjev iz usmerjevalnega odbora mreže ReNEUAL in predstavniki institucij EU.

Za nadaljnje spodbujanje sinergij z organi za človekove pravice je generalni sekretar Evropskega varuha človekovih pravic Ian Harden zastopal urad na srečanju, ki ga je agencija FRA oktobra organizirala na Dunaju. Udeleženci so razpravljali o načinih za „obuditev Listine Evropske unije o temeljnih pravicah“. Razglasitev leta 2013 za evropsko leto državljanov in začetek izvajanja prve evropske državljanske pobude (ECI) v maju sta zagotovila ustrezne temelje za ukrepe, oblikovane za krepitev narave in vsebine evropskega državljanstva. V tem okviru je nevladna organizacija Evropska civilna pobuda (European Citizen Action Service – ECAS) novembra v Bruslju organizirala konferenco z naslovom „Vzpostavitev

² Raziskovalna mreža o upravnem pravu EU (Research Network on EU Administrative Law – ReNEUAL). Mreža obravnava možnosti in vsebinsko potrebo po poenostavljenem upravnem pravu EU.

Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi

Varuh človekovih pravic je v sodelovanju s pritožbenim mehanizmom Evropske investicijske banke (EIB) 28. septembra 2012 v Bruslju gostil seminar z naslovom „Mednarodni dan pravice vedeti – preglednost in odgovornost v mednarodnih razvojnih bankah“.

stebra državljanov EU“. Urad evropskega varuha človekovih pravic je zastopal direktor João Sant’Anna. Istega meseca je direktor Gerhard Grill zastopal urad varuha človekovih pravic na delavnici o dostopu do podatkov o kliničnih preskušanjih in preglednosti, ki jo je organizirala agencija EMA v Londonu.

Na splošno so varuh človekovih pravic in višji člani njegovega osebja v letu 2012 predstavili delo njegovega urada na več kot 50 dogodkih in dvostranskih sestankih s pomembnimi zainteresiranimi stranmi, kot so člani pravne skupnosti, poslovna združenja, raziskovalne institucije, nevladne organizacije, predstavniki regionalne in lokalne uprave, lobisti in interesne skupine, akademiki, visoki politični predstavniki in javni uslužbenci. Te konference, seminarji in srečanja so potekali v Bruslju in državah članicah.

V letu 2012 so člani osebja Evropskega varuha človekovih pravic imeli 94 predstavitev za 2 408 državljanov iz vse EU in od drugod. Največ obiskovalcev je bilo iz Nemčije (približno 55 %), sledili so Francozi, Belgijci in Danci. Delež

obiskovalcev iz institucij EU je bil skoraj 20-odstoten, nekateri obiskovalci pa so prišli celo iz Kanade, Kitajske in Etiopije. Čeprav viri omejujejo število predstavitev, ki jih lahko urad organizira vsako leto, si varuh človekovih pravic čim bolj prizadeva sprejemati povabila in zahteve zainteresiranih strani.

Med glavnimi medijskimi dejavnostmi varuha človekovih pravic v letu 2012 je bila tiskovna konferenca o njegovem *Letnem poročilu 2011*, ki je potekala maja v Bruslju. Nikiforos Diamandouros in višji člani njegovega osebja so novinarjem dali tudi več kot 30 intervjujev za tiskane, televizijske, radijske in elektronske medije. Urad evropskega varuha človekovih pravic je med letom izdal 18 sporočil za javnost, ki so se med drugim nanašala na pomembne primere o preglednosti, ki so vključevali agencijo EMA, omejevalno jezikovno politiko Evropske komisije pri javnih posvetovanjih, njen sistem zgodnjega opozarjanja in ukrepe, ki jih je sprejela za boj proti povečanemu poginu čebel. Poleg tega se je v tiskanih in spletnih medijih pojavilo več kot 1 700 člankov o delu Evropskega varuha človekovih pravic.

Nikiforos Diamandouros in višji člani njegovega osebja so v letu 2012 novinarjem dali več kot 30 intervjujev.

Spletno mesto varuha človekovih pravic se je med letom redno posodabljal s sklepi, povzetki primerov, sporočili za javnost, podrobnostmi o prihodnjih dogodkih, zvočnimi in slikovnimi vsebinami, publikacijami in drugimi dokumenti. V delu „Viri“ na spletnem mestu je bil dodan razdelek „Strategija“. Ta med drugim vključuje strategijo varuha človekovih pravic za izvajanje mandata, letne načrte upravljanja in letna poročila o dejavnosti. Ustvarjen je bil tudi razdelek za novo publikacijo z naslovom „Vodnik Evropskega varuha človekovih pravic po pritožbah – publikacija za osebje institucij, organov, uradov in agencij EU“ (*The European Ombudsman's guide to complaints – A publication for staff of the EU institutions, bodies, offices, and agencies*).

Varuh človekovih pravic je jeseni 2012 uvedel mehanizem za anonimne povratne informacije. Prek njega naj bi vsi pritožniki, ki predložijo pritožbe prek spletišča, po zaključku svojega primera odgovorili na več vprašanj. Rezultati ankete bodo varuhu človekovih pravic omogočali nenehno izboljševanje storitev, ki jih zagotavlja pritožnikom.

Od 1. januarja do 31. decembra 2012 je imelo spletno mesto varuha človekovih pravic več kot 310 000 različnih obiskovalcev, ki so si skupaj ogledali več kot 6,2 milijona strani. Največ obiskovalcev je bilo iz Luksemburga, sledili pa so obiskovalci iz Španije, Belgije, Poljske, Nizozemske in Francije. Najbolj obiskana stran na spletnem mestu je bila ponovno interaktivni vodnik. To pomembno orodje pomaga posameznikom ugotoviti, na kateri organ se je najprimerneje obrniti v zvezi s pritožbo. V letu 2012 je prek interaktivnega vodnika iskalo – in tudi prejelo – nasvet varuha človekovih pravic več kot 19 000 oseb.

Varuh človekovih pravic se je leta 2012 odločil, da bo razširil obseg in doseg svojih komunikacijskih dejavnosti z uporabo družbenih medijev. Na spomladanski prireditvi varuha človekovih pravic, ki je potekala 24. aprila, so bili družbeni mediji prvič sestavni del njegovih dejavnosti: razprave so se prenašale v živo prek spleta v treh jezikih, v dvorani pa so se v živo predvajala sporočila, ki jih je občinstvo objavilo na omrežju Twitter. Vsi udeleženci so imeli

Od 1. januarja do 31. decembra 2012 je imelo spletno mesto varuha človekovih pravic več kot 310 000 različnih obiskovalcev, ki so si skupaj ogledali več kot 6,2 milijona strani.

Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi

na voljo omrežje WiFi, da se je olajšala interakcija med udeleženci v dvorani in zunaj nje. Vprašanja in pripombe spletnega občinstva se bili dejavno vključeni v razpravo v dvorani, pri čemer so vsi govorniki odgovarjali na vprašanja in pripombe, prejete prek Twitterja.

Julija se je osebjem pridružil uradnik za družbene medije, poleti pa je varuh človekovih pravic ustvaril profil svojega urada na spletnem mestu LinkedIn. 10. septembra je bil odprt kanal varuha človekovih pravic na spletišču YouTube in objavljen videoposnetek z naslovom „Zavozlani z upravo EU?“ v 23 jezikih. Poleg tega so se začele dejavnosti za zagotavljanje čim obsežnejšega širjenja videoposnetka po različnih spletnih komunikacijskih kanalih. Do konca leta 2012 je imel posnetek več kot 19 900 ogledov na avdiovizualnem portalu Evropske komisije in kanalu varuha človekovih pravic na spletišču YouTube. 11. oktobra je urad varuha človekovih pravic odprl svoj uradni račun na Twitterju.

2.4 Pravice invalidov³

Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov je za EU začela veljati 22. januarja 2011. Za varuha človekovih pravic odpira dve glavni področji ukrepanja, ki sta opisani v nadaljevanju.

Izvajanje Konvencije o pravicah invalidov v institucijah

Vse institucije, organi, uradi in agencije EU, vključno z varuhom človekovih pravic, morajo pri opravljanju nalog izvajati Konvencijo o pravicah invalidov. Varuh človekovih pravic zato:

- izboljšuje dostopnost svojega spletišča in publikacij ter svojih novih pisarniških prostorov v Bruslju;
- ozavešča člane svojega osebja, na primer s članki v notranjem glasilu; in
- sodeluje v zadevnem medinstitucionalnem odboru EU (*Comité de préparation pour les affaires sociales*), ki je pristojen za preučitev možnosti za uskladitev izvajanja Konvencije o pravicah invalidov v upravi EU.

Sodelovanje v okviru na podlagi člena 33(2) Konvencije o pravicah invalidov

Člen 33(2) Konvencije o pravicah invalidov določa vzpostavitev okvira, sestavljenega iz enega ali več neodvisnih teles za spodbujanje, varovanje in spremljanje izvajanja te konvencije. Svet

3. Varuh človekovih pravic bo to poročilo odslej naprej uporabljal, da bo državljane vsako leto obveščal o svojih dejavnostih na področju pravic invalidov.

EU je 29. oktobra 2012 podprl predlog Komisije za okvir EU, ki vključuje varuha človekovih pravic, parlamentarni Odbor za peticije, Agencijo za temeljne pravice, Komisijo in Evropski invalidski forum. Konstitutivna seja okvira je potekala 23. januarja 2013 v Bruslju.

Naloge, ki se bodo opravljale prek tega okvira, imajo tri ločene razsežnosti, ki so opisane spodaj.

Varovanje

Evropski varuh človekovih pravic skrbi, da institucije odgovarjajo za svoja dejanja, s preiskavo pritožb in opravljanjem preiskav na lastno pobudo. Dolžnost varuha človekovih pravic, da preiskuje pritožbe in o njih poroča, bo v središču prizadevanj EU za varovanje pravic iz Konvencije o pravicah invalidov za zagotavljanje, da same institucije ravnaajo v skladu z obveznostjo spoštovanja takšnih pravic. Posamezniki, ki menijo, da neka institucija EU ne ravna v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov, se lahko za pravno varstvo obrnejo na varuha človekovih pravic.

Tako je na primer varuh človekovih pravic februarja 2012 začel preiskavo (2455/2011/JF) pritožbe, da: (i) spletišče urada EPSO ni prijazno za slabovidne uporabnike ter (ii) da urad EPSO nima jasne in dosledne politike do slabovidnih kandidatov. V dopisu o uvedbi preiskave, ki ga je poslal uradu EPSO, je poudaril pomen Konvencije o pravicah invalidov in ga pozval, naj jo upošteva pri predložitvi odgovora. Preiskava varuha človekovih pravic še poteka.

Varuhu človekovih pravic je mogoče predložiti pritožbe ne le o izvajanju Konvencije na ravni institucij EU, temveč tudi o načinu, kako Komisija opravlja nalogo uveljavljanja ustrezne zakonodaje EU v razmerju do držav članic.

Spodbujanje

Varuh človekovih pravic bo za spodbujanje izvajanja Konvencije o pravicah invalidov še naprej deloval proaktivno, da bi državljane in uradnike EU obveščal o njihovih zadevnih pravicah in obveznostih ter opredeljeval in poudarjal dobre upravne prakse. V letu 2012 je skupaj s svojim osebjem sodeloval na vrsti sestankov, na katerih je bila glavna pozornost namenjena pravicam invalidov. Poleg tega je bil v *Letno poročilo 2012* vključen ta namenski razdelek o invalidnosti.

Spremljanje

Varuh človekovih pravic lahko na podlagi preiskav na lastno pobudo proaktivno spremlja dejavnosti uprave EU. Čeprav sistematično spremljanje zakonodajnih dejavnosti ni del njegovih nalog, je februarja 2012 predsedniku Evropskega parlamenta poslal dopis v zvezi z revizijo Kadrovskih predpisov EU, ki je potekala v zadevnem času. Stališče varuha človekovih pravic je bilo, da je zakonodajni postopek za revizijo Kadrovskih predpisov dragocena priložnost za zagotovitev, da se uprava EU zaveda svojih dolžnosti v zvezi s pravicami invalidov.

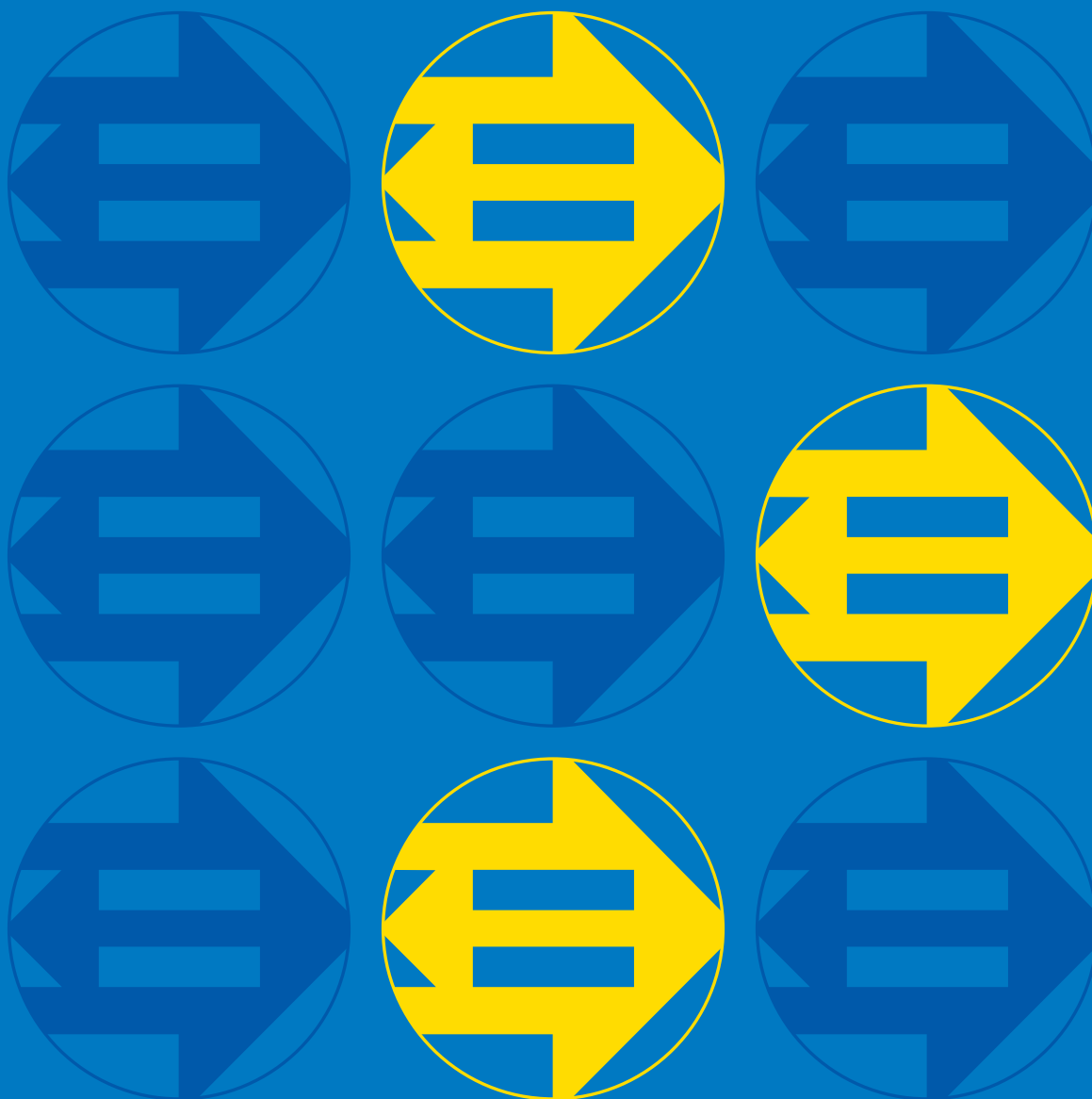
Odnosi z institucijami, varuhi človekovih pravic in drugimi zainteresiranimi stranmi

Kot je opisano v razdelku 2.2 tega poročila, evropska mreža varuhov človekovih pravic pomaga evropskemu varuhu človekovih pravic, da tesno sodeluje z nacionalnimi in regionalnimi varuhi človekovih pravic v državah članicah. Evropski varuh človekovih pravic bo za opredelitev in izmenjavo najboljših praks s področja pravic invalidov uporabil komunikacijska orodja mreže, da bo vzpostavil izmenjavo informacij z nacionalnimi in regionalnimi varuhi človekovih pravic o vseh zgornjih vidikih izvajanja Konvencije o pravicah invalidov.

V letu 2013 se namerava tudi posvetovati z drugimi člani okvira EU na podlagi člena 33(2), da bi oblikoval večletni delovni program v skladu z analizo potreb in razpoložljivih virov ter opredelil svojo vlogo pri spodbujanju in spremljanju izvajanja Konvencije o pravicah invalidov na ravni institucij EU.

3 Viri

To poglavje daje pregled virov, ki jih je Evropski varuh človekovih pravic imel na voljo v letu 2012. Opisuje strukturo urada in prizadevanja za zagotovitev nemotenega pretoka informacij med osebjem in za spodbujanje priložnosti za poklicni razvoj. Drugi del tega poglavja je namenjen proračunu Evropskega varuha človekovih pravic, zadnji del pa se nanaša na uporabo virov institucije.

Viri

3.1 Osebj

V instituciji je zaposleno visoko usposobljeno osebje, ki govori več jezikov. To mu zagotavlja, da lahko pravilno opravlja naloge, ki so mu bile dodeljene s Pogodbo o delovanju Evropske unije, to je obravnavanje pritožb zaradi nepravilnosti v 23 uradnih jezikih EU in ozaveščanje o delu varuha človekovih pravic. Redni sestanki in letna srečanja osebja pomagajo obveščati vse zaposlene o dogodkih znotraj urada in jih spodbujajo k razmišljanju, kako njihovo delo prispeva k doseganju ciljev institucije v skladu z njenim poslanstvom.

Letno srečanje in sestanki osebja

Srečanja osebja Evropskega varuha človekovih pravic predstavljajo sestavni del strateškega načrtovanja institucije in se uporabljajo kot forumi, ki zagotavljajo navdih in uporabne smernice za oblikovanje politike. So sestavni del letnega cikla dogodkov, ki zaposlenim in pripravnikom dajejo priložnost, da razmišljajo o svojih pogledih in si izmenjujejo mnenja o izbranih temah, ki so neposredno povezane z delom in dejavnostmi institucije. Njihov cilj je pomagati krepiti in razvijati sposobnost razmišljanja zaposlenih, da bi bolje razumeli in prevzeli vrednote in poslanstvo institucije ter prispevali k njihovem učinkovitemu izvajanju.

Srečanje osebja je drugo leto zapored potekalo v Bad Herrenalbu v Nemčiji, in sicer od 28. do 30. marca 2012. Varuh človekovih pravic je na eno od delavnic povabil vodje usposabljanja iz Evropske šole za upravo, ki so organizirali dejavnosti za krepitev skupinskega duha za osebje, da bi preučili morebitne sinergije za učinkovito skupinsko delo.

Varuh človekovih pravic sklicuje tudi redne sestanke zaposlenih za zagotovitev, da je pretok informacij med člani njegovega osebja nemoten. Poleg tega se člani osebja udeležujejo zunanjih in notranjih programov usposabljanja, ki so namenjeni njihovem poklicnemu razvoju. Na področju notranjega usposabljanja je osebje med drugim sodelovalo na delavnicah o etiki in dobrem ravnanju ter preprosti angleščini.

Varuh človekovih pravic in njegovo osebje

V letu 2012 je kadrovski načrt Evropskega varuha človekovih pravic zajemal 66 delovnih mest. Ob koncu leta je bila struktura urada evropskega varuha človekovih pravic naslednja:

Evropski varuh človekovih pravic:
P. Nikiforos Diamandouros

Kabinet varuha človekovih pravic

Vodja kabineta:

Zina Assimakopoulou

Generalni sekretariat

Generalni sekretar:

Ian Harden

Enota za obveščanje

Vodja enote:

Ben Hagard

Direktorat A

Direktor:

João Sant'Anna

Enota za pritožbe in preiskave 1

Vodja enote:

Marta Hirsch-Ziembińska

Enota za pritožbe in preiskave 2

Vodja enote:

Fergal Ó Regan

Varuh človekovih pravic je na eno od delavnic povabil vodje usposabljanja iz Evropske šole za upravo, ki so organizirali dejavnosti za krepitev skupinskega duha za osebje, da bi preučili morebitne sinergije za učinkovito skupinsko delo.

Evropski varuh človekovih pravic sklicuje redne sestanke zaposlenih, da bi zagotovil nemoten pretok informacij med osebjem ter izboljšal priložnosti za poklicni razvoj. Osebjje varuha človekovih pravic se je v Strasbourgu sestalo julija in decembra, da bi izvedelo več o najnovejših upravnih, pravnih in političnih novostih, ki vplivajo na institucijo.

Registratura

Vodja registrature:
Peter Bonnor

Direktorat B

Direktor:
Gerhard Grill

Enota za pritožbe in preiskave 3

Vodja enote:
Lambros Papadias

Enota za pritožbe in preiskave 4

Vršilec dolžnosti vodje enote:
Bernhard Hofstötter

Enota za kadrovske, upravne in proračunske zadeve

Vodja enote:
Loïc Julien

Pooblaščenec za varstvo podatkov

Rosita Agnew

Popoln in redno posodobljen seznam osebja, vključno s podrobnimi informacijami o strukturi urada evropskega varuha človekovih pravic in nalogami vsakega oddelka, je na voljo na spletnem mestu varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v 23 uradnih jezikih EU. Če želite prejeti seznam v tiskani obliki, se obrnite na urad evropskega varuha človekovih pravic.

Viri

3.2 Proračun

Proračun za leto 2012

Od 1. januarja 2000 ima Evropski varuh človekovih pravic v proračunu Evropske unije lasten proračunski razdelek (trenutno je to razdelek VIII)¹. Razdeljen je na tri naslove. Naslov 1 zajema plače, dodatke in druge odhodke, povezane z zaposlenimi. V naslovu 2 so stavbe, pohištvo, oprema in različni stroški poslovanja. Naslov 3 pa vsebuje odhodke, ki nastanejo zaradi opravljanja splošnih nalog institucije.

Dodeljena proračunska sredstva so v letu 2012 znašala 9 516 500 EUR.

Proračunski nadzor

Za zagotovitev učinkovitega upravljanja virov notranji revizor varuha človekovih pravic Robert Galvin opravlja redne preglede notranjih nadzornih sistemov institucije in finančnega poslovanja urada.

Tako kot v drugih institucijah EU tudi pri Evropskem varuhu človekovih pravic revizijo opravlja Evropsko računsko sodišče.

Sodelovanje med institucijami

Za zagotovitev najboljše mogoče uporabe virov in za preprečevanje nepotrebne podvajanja zaposlenih varuh človekovih pravic sodeluje z drugimi institucijami EU, kadar je to mogoče. Tako zagotovljene storitve se zaračunajo Evropskemu varuhu človekovih pravic. To sodelovanje je omogočilo znatne prihranke v proračunu EU. Varuh sodeluje predvsem s/z:

- Evropskim parlamentom v zvezi z notranjo revizijo in računovodstvom ter tehničnimi službami, vključno s stavbami, informacijsko tehnologijo, komunikacijami, zdravstvenimi storitvami, usposabljanjem, prevajanjem in tolmačenjem;
- Uradom za publikacije Evropske unije v zvezi z različnimi vidiki publikacij;
- Uradom Evropske unije za vodenje in plačevanje posameznih pravic (PMO) v zvezi s pokojninami in drugimi vidiki, ki se nanašajo na prekinitev razmerij z uradniki in uslužbenci; ter
- Prevajalskim centrom za organe EU, ki zagotavlja številne prevode, ki jih varuh človekovih pravic potrebuje pri svojem delu za državljane.

¹. Uredba Sveta (ES, ESPJ, Euratom) 2673/1999 z dne 13. decembra 1999 o spremembi finančne uredbe z dne 21. decembra 1977, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti; UL 1999 L 326, str. 1.

3.3 Uporaba virov

Varuh človekovih pravic vsako leto sprejme letni načrt upravljanja, v katerem so izpostavljeni konkretni ukrepi, ki jih mora sprejeti njegov urad, da bo uresničil prednostne naloge institucije. Letni načrt upravljanja vsebuje ključne kazalnike uspešnosti (KPI) za merjenje napredka pri doseganju teh ciljev. Varuh človekovih pravic sprejme tudi letno poročilo o dejavnostih. V njem poroča o rezultatih delovanja glede na cilje, ki so bili zastavljeni v letnem načrtu upravljanja, tveganjih, povezanih z delovanjem, uporabi virov, ki so mu na voljo, ter učinkovitosti in uspešnosti notranjega nadzornega sistema institucije.

V začetku leta 2012 je varuh človekovih pravic na svojem spletnem mestu objavil letni načrt upravljanja, letno poročilo o dejavnostih in letni pregled doseženih rezultatov glede na ključne kazalnike uspešnosti za leto 2011.

Kako stopiti v stik z Evropskim varuhom človekovih pravic

Po pošti

Evropski varuh človekovih pravic
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex

Po telefonu

+33 (0)3 88 17 23 13

Po faksu

+33 (0)3 88 17 90 62

Po elektronski pošti

eo@ombudsman.europa.eu

Spletna stran

<http://www.ombudsman.europa.eu>

To Letno poročilo je objavljeno na spletni strani:
<http://www.ombudsman.europa.eu>

© Evropska unija, 2013

Vse fotografije © Evropska unija, če ni navedeno drugače.

Reprodukcija v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljena z navedbo vira.

Oblikovanje in postavitev: Rosendahls - Schultz Grafisk, Albertslund, Danska,

in EntenEller A/S, Valby, Danska.

Pripravljeno v pisavah FrutigerNext in Palatino.

Printed in Luxembourg

ISBN 978-92-9212-496-0 . ISSN 1725-9797 . doi:10.2869/17767 . QK-AA-13-001-SL-C

Če želite to publikacijo v različici s povečano pisavo,
se obrnite na urad evropskega varuha človekovih
pravic. Na zahtevo se bomo potrudili zagotoviti tudi
zvočni zapis.

